

ÖĞRETMEN AĞI

FAALİYET RAPORU
EYLÜL 2019-AGUSTOS 2020

öğretmen
ağı

Değişim Elçileri Yaz Buluşması sonunda çekilen fotoğrafta tüm katılımcılar bir arada kağıttan yaptıkları uçakları uçuruyor.

YÜRÜTÜCÜ

ANA DESTEKÇİLERİMİZ

YAZARLAR

Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekip

HAZIRLAYAN

Fulden Ergen

YAYINA HAZIRLAYANLAR

Ekin Gürsu, Fulden Ergen (Öğretmen Ağı),
Engin Doğan (MYRA)

TASARIM

Tuba Mücella Kiper (MYRA)

UYGULAMA

Gülderen Rençber Erbaş (MYRA)

İstanbul, Aralık 2020.

BAŞLARKEN

Genel Koordinatör Mesajı

ERG Direktörü Mesajı

Yönlendirme Kurulu Üyeleri

Yönlendirme Kurulu Mesajları

ÖĞRETMEN AĞI NEDİR?

Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekip

Eğitim Reformu Girişimi Ekibi

Varlık Nedeni

Bir Ağ Olma Modeli

Bir Ağ Olma Deneyimi

Stratejik Hedeflerimiz

#DEĞİŞİMÖĞRETMENLE

Özne Olan Öğretmenin Değiştirme Gücü
Araştırması - Burası Tamamen Bizim Raporu

Zorlukları Öğretmenlerle Birlikte Aşmak -
Pandemi Dönemi İhtiyaç Belirleme Anketleri

Tamamen Öğretmenlerin Olan Çevrimiçi
Alanlar Yaratmak: 2020 Değişim Elçileri Yaz
Buluşması

Doğada Tamamen Öğretmenlerin Olan
Alanlar Yaratmak - Burası Tamamen Bizim
Kampı

Öğretmenlerden, Öğretmenlere ve
Öğrencilere Yönelik Yaratıcı Çözümler - Yeni
Dönemde Okula Uyum Kitapçığı

Tasarım Odaklı Düşünme Metodolojisinin
“Öğretmencesi” - Yaratıcı Problem Çözme
Programı

#DEĞİŞİMBİRLİKTE

Yerelde Derinleşerek Büyümek - Millî Eğitim
Müdürlükleri ile İşbirlikleri

Birlikte Üretmeyi Dijitale Taşımak: Değişim
Elçisi Yaz Buluşması Partnerleri

Pandemiyle Dönüşen Öğretmenliği Yeniden
Düşünmek - Uluslararası T4 Konferansı
Ortaklığı

Birlikte Öğrenmek - Sanatçılar ve
Öğretmenler Arasında Kültürlerarası İşbirliği
Atölyesi

Yedinci Kıta'yı Eğitimle Buluşturmak -
16. İstanbul Bienali Paralel Programı

Eğitimde Engelli Hakları - Okulda Birlikte,
Hayatta Birlikte Projesi

Sivil Alanda Birlikte Söz Üretmek -
Pandemide Dijital Öğrenimler Buluşması

Kolektif Bir Üretim: Düşünme Becerileri
Programı

#DEĞİŞİMOKULDA

Çocuklara Duygularını Fark Ettiren
Öğretmenler - Aysel İnce ve Şerife
Kiremitçi'nin “Duygu Duvarı” Hikayesi

Merakı Artıran Atasözleri ve Yaratıcı
Çözümler - Meraklının El Kitabı

Çocukların Öğrenme Merakını Teşvik Eden
Yaratıcı Çözümler - Tokat İl Millî Eğitim
Müdürlüğü Ar-Ge Birimi Hayal Kuruyorum
Projesi

Öğrencilerle Duygusal Bağı Dijital Ortamda
Sürdürmek - Youtuber Olan Gülay Yeniay
Bulut'un Hikayesi

“Bir Şey Yapmayalım” Diyen Öğretmenlerin
Üretimi - Çocuk Gazetesi

DEĞİŞİMİN VERİLERİ

Sosyal Medyada Öğretmen Ağı

Basında Öğretmen Ağı

Dijitalde Öğretmen Ağı

AR-GE VE YENİLİKLER

Yaratıcı Çözümleri Daha Fazla Çocukla
Buluşturmak için 1 Çözüm 10 Sınıf

Öğretmenlerin Kendi Mesleki Deneyimlerini
Anlamlandırmaları için Eylem Araştırmacı
Öğretmen Programı

Değişim Elçilerinin Kendi Arasındaki
İletişimi ve Etkileşimi Artırmak için Değişim
Öğretmenle Mobil Uygulaması

Eğitim Politikalarıyla Öğretmenlerin
Sahadaki Deneyimlerini Bir Araya Getirmek
için ARKA PLAN

Öğretmenlerin Ürettiklerini Yeni Nesil
Araçlarla Yaygınlaştırmak için Öğretmenin
Sesi Podcasti

FİNANSAL TABLO

Gelir Tablosu

Gider Tablosu

BAŞLARKEN

GENEL KOORDİNATÖR MESAJI

ERG DİREKTÖRÜ MESAJI

YÖNLENDİRME KURULU ÜYELERİ

YÖNLENDİRME KURULU MESAJLARI

6 tane elin serçe parmakları halka oluşturacak şekilde birbirine kenetlenmiş durumda, kenetlenen ellerin ortasından görünen bez çantanın üzerinde "Değişim Öğretmenle Başlar" yazıyor.

GENEL KOORDİNATÖR MESAJI

Öğretmen Ağı'nın 4. yılını geride bıraktık. Yola çıktığımızda elimizde bize kılavuzluk eden *Değişim Teorimiz* ve içini öğretmenlerin dolduracağı bir çerçeve vardı. Öğretmenlerin güçlenmesi için bir ağ oluşturmak, eşine az rastlanır bir yoldu. Yola çıkarken öğretmenlerin, meslek hayatlarında yaşadıkları zorluklar karşısında yalnızlık ve çaresizlik hissettiğini biliyorduk. Bu hisse aşına olan ve bunun ancak dayanışma ile aşılabileceğini deneyimlemiş öğretmenlerin sayısının çok olduğunu da.

Bu öğretmenleri birbiriyle buluşturmanın heyecanı ile başlayan yolculuğumuz, eğitim alanına katkı sunmak ve bu alandan beslenmek isteyen kişiler ve kurumlar öğretmenin güçlenmesi odağında bir araya gelerek birbirinden beslenen, üreten, paylaşan ve bundan güç alan bir Ağ'a dönüştü. Bugüne kadar yapılanlardan farklı bir yola çıkmanın belirsizlikleri zaman zaman bizi zorlarsa da umutla ve durmadan çalışarak zorlukları aşan bir öğrenme topluluğu yarattık.

Ağ günden güne büyüyor. Büyüme rotasını çizen, öğretmenlerin ihtiyaçları ve öğretmene alan açan ve onu destekleyen işbirlikleri oluyor. Değişim Teorisi'ni oluştururken öngördüğümüz bugünler, 2020 yılı Mart ayında yayınlanan ve Müge Ayan'ın kaleme aldığı "*Burası Tamamen Bizim: Öğretmenin Özne Olma Hali, Mesleki Öğrenme Toplulukları ve Öğretmen Ağı Örneği*" Raporu ile anlam kazanıyor. Rapor başlıca, öğretmenin "değiştirme gücü" nün, özne olma haliyle* sıkı bir ilişkisi olduğunu ortaya koyuyor.

Rapora göre mesleki öğrenme toplulukları, bu ilişkinin sağlanmasında büyük potansiyele sahip. Zira bu toplulukların öğretmenlik ve sınıf pratiklerinin iyileşmesine ve öğrenci başarısının artmasına katkıda bulunduğu biliniyor.

*Öğretmenin özne olma hali: İngilizcedeki "teacher agency" kavramının karşılığı olarak kullanılmaktadır. ERG Sözlük'te "özne olan öğretmen" şu şekilde tanımlanmaktadır: "Öğretim pratiklerini iyileştirmek, kendi mesleki öğrenme deneyimini yönlendirmek, mesleki kimliğini oluşturmak, biçimlendirmek veya dönüştürmek, dayanışmaya dayanan işbirliği çevresinde kendisinin ve meslektaşlarının öğrenmesine katkıda bulunmak için bilerek ve isteyerek eyleme geçen öğretmen" Kaynak: <https://www.egitimreformugirisimi.org/yayin/erg-sozluk/>

Raporun bulguları, Öğretmen Ağı'nın da öğretmenin inisiyatif almasına ve güçlenmesine katkı sunduğunu görmemizi sağladı. Öğretmenler şöyle diyordu:

“Tamamen öğretmenlere inisiyatif sağlamak amacıyla yola çıkan bir şey. Bence en değerli kılan yanlarından birisi bu: ilişki eşitliği. Öğretmen Ağı alan açıyor bize. Ben şunu yapacağım dediğinde “Evet, yap” diyor. Burası tamamen bizim. Öğretmenlerin olan bir yer, onu hissediyorsun.”

4. yılımızda, “Burası Tamamen Bizim” mesajının bir rapor başlığından çok daha ötesi olduğunu deneyimledik. 2020 yılı hepimiz için konfor alanlarımızdan çıktığımız belirsizlikler ve zorluklar barındıran bir yıl oldu. Ağ'ın aşağıdan

yukarı ve hiyerarşi barındırmayan ancak belli değerler etrafında ve eğitim odağında bir araya gelen bir yapı olması, yılmadan yeni yöntem ve çözümler üretmemizi sağladı. Paylaşarak ve dayanışarak, kurduğumuz bağlarla tüm bu zorluklar karşısında birbirimizden güç almamızı mümkün kıldı.

En zorlu şartlarda bile Değişim Elçileri ve Ağ'da oluşan topluluklar, inisiyatifleri ile kendi alanlarını yarattı, “burası tamamen bizim” dedikleri Öğretmen Ağı'nda üretmeye, paylaşmaya devam etti. Tamamen gönüllülük esası ile hareket eden 37 ildeki Değişim Elçisi öğretmenler bugün 73 ilde binlerce kişiye ulaşıyor ve ürettikleri sözü paylaşıyor.

Ağ'da eğitimin sorunları ve ihtiyaçlarına yönelik geliştirilen kaynaklar, yöntemler ve denenmiş iyi örnekler öğretmenler aracılığı ile ülke çapında okullara, sınıflara taşınıyor. Yarattığımız değerlerin etkisini ortaya koymak, farklı kurum ve oluşumlar için ilham kaynağı olmak ise yeni hedeflerimiz arasında yer alıyor.

Okuyacağınız Faaliyet Raporu, 2019 Eylül ile 2020 Ağustos tarihleri arasında gerçekleşen Ağ çalışmalarını, hikaye ve verilerle derleyerek aktarıyor. Öğretmenlerin inisiyatifiyle gerçekleşen faaliyetleri “Değişim Öğretmenle”, paydaşlarımızla geliştirdiğimiz işbirliklerini “Değişim Birlikte”, etkisi okullara uzanan ve çocuklarla buluşan çalışmaları ise “Değişim Okulda” başlığında anlattık.

Tüm bu çalışmaların kümülatif etkisini “Değişim Verileri” isimli ayrı bir bölümde vermek istedik. Öğretmen Ağı'nın ilk günden bu yana, tüm çalışmaları için sürdürdüğü araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile tespit ettiği ihtiyaçlara yönelik geliştirdiği yenilikleri de bir başka bölümde ele aldık. Finansal tablomuzu da son bölümde paylaştık.

2019 - 2020 döneminde ürettiklerimizden bu rapora taşıdığımız hikayeler, umarız sizlere de bizler kadar heyecan ve ilham verir. Birlikte paylaşmaya ve üretmeye devam etmek dileğiyle...

BUKET SÖNMEZ

Öğretmen Ağı Genel Koordinatörü

ERG DİREKTÖRÜ MESAJI

Bu raporda her ne kadar Öğretmen Ağı'nın son bir yılı odakta olsa da ilerleyen sayfalarda paylaşılanları Öğretmen Ağı'nı son bir yıla getiren çabalardan, Değişim Elçilerinden, katılımcı öğretmenlerden, paydaşlardan, Ağı destekleyen vakıflardan ayrı düşünmek mümkün değil. **Eğitim Reformu Girişimi'nin (ERG)**, **ATÖLYE** ile işbirliği ve **Vehbi Koç Vakfı'nın** desteğiyle Eylül 2014 - Nisan 2015 arasında yürüttüğü ve Öğretmen Ağı yolculuğunun ilk adımı olan **Öğretmen Araştırması'ndan** bugüne dek kat edilen mesafe ka-

dar, bu mesafenin öğretmenlerin kendi inisiyatifleriyle güçlenmesini odakta tutarak kat edilmiş olması büyük önem taşıyor. Öğretmen Ağı yolculuğunun, öğretmenlerin ihtiyaçlarını anlama ve görünür kılma motivasyonu, Ağı'la ilişkilenen tüm kişiler ve kurumlarla dayanışma ve işbirliği ruhuyla devam etmesi, bu raporda aktarılanları daha da anlamlı kılıyor. Öğretmen Ağı yolculuğunda belirleyici bir rolü olan ve son bir yılda yaşama geçen çalışmalarda etkisi de belirgin biçimde görülen bir diğer yaklaşım ise kendi deneyiminden öğrenme hevesini ve kanallarını canlı tutması ile öğrendiklerini yeni deneyimlere aktarma çabasını bir model haline getirmesi oldu. Bu yaklaşım, mevcut araçların ve süreçlerin değişen koşullara ve ihtiyaçlara uyarlanarak ve sürekli gelişerek yaygınlaşmasını sağladığı gibi ardı arkası kesilmesin istediğimiz yeni icatlara da kaynaklık ediyor.

Geçtiğimiz yıl, Öğretmen Ağı yolculuğunda birçok açıdan önemli bir yere denk düşüyor. Değişim Elçisi öğretmenlerin paydaşlarla birlikte, gi-

derek çeşitlenen temalar ve araçlar etrafında bir araya gelerek hem yakın çevrelerini dönüştüren adımlar attıklarına, hem de eğitim alanındaki birçok konuda farklı paydaşların yararlanabileceği sözler ürettiklerine tanıklık ettik. Değişim Elçisi öğretmenlerin inisiyatifleriyle geliştirilen ve güncel ihtiyaçlara karşılık gelen içeriklerin MEB de dahil olmak üzere farklı paydaşlarca benimsenerek yaygınlaştırıldığını, sınıflara ulaştığını gördük. Raporun kapsadığı dönemin neredeyse yarısını fiziksel olarak bir araya gelemeden geçirmiş olsak da Öğretmen Ağı'nın son bir yılını, birlikteliği ve dayanışmayı hissettiğimiz, işbirliklerinin çeşitlendiği, çoğaldığı ve derinleştiği bir yıl olarak yaşadık. Halen içinden geçtiğimiz pandemi sürecinde, yaptıklarımızı, edindiğimiz deneyimleri, yaratılan etkiyi, tetiklenen dönüşümleri değerlendirmek için henüz erken sayılabilir belki. Öte yandan bu dönem Öğretmen Ağı'nın mevcut ve olası katkılarının daha da görünür hale geldiği, somutlaştığı bir dönem. Bazı örneklerini ve çıktılarını raporun ilgili bölümlerinde göreceğiniz, sadece son birkaç ayda yapılan çalışmalar bile hem önemli ihtiyaç ve boşluk alanlarının saptanmasını hem de bunlara yönelik inisiyatif alınmasını ve işbirlikle-

rinin yaşama geçirilmesini sağladı. Bu dönem aynı zamanda, Öğretmen Ağı'nda Değişim Elçileriyle, katılımcı öğretmenlerle, her biri Ağı'nın parçası olan paydaşlarla, destekçilerle bir arada olmanın ortak amaçlar doğrultusunda hareket geçmeyi kolaylaştırdığını ve bir arada, farklı disiplinlerden beslenerek üretmenin çalışmaların etkisini güçlendirdiğini görmeye devam ettiğimiz bir dönem oldu. Güçlü ve çoksesli bir biçimde "Değişim Öğretmenle" diyen Öğretmen Ağı'nın çalışmaları ile ERG'nin 2003 yılından bu yana Türkiye'de her çocuğun hakkı olan nitelikli eğitime erişimine ve bu kapsamda öğretmen politikalarına yönelik çalışmalarını, öğretmenlerin iyi örneklerinin görünür kılınması ve yaygınlaşması için yarattığı paylaşım ve işbirliği alanlarını birbirini destekleyen ve tamamlayan çalışmalar olarak görüyoruz. Yürütücüsü olduğumuz Öğretmen Ağı, ERG için de çok değerli bir ilham, paylaşım ve öğrenme alanı; yenilikçi çözümlere yönelik birlikte hareket etmekten heyecan, yolculuğuna eşlik etmekten gurur duyduğumuz bir oluşum.

IŞIK TÜZÜN
ERG Direktörü

YÖNLENDİRME KURULU ÜYELERİ

Ahmet Çetin

Babalık Çalışmaları Birimi Program Uygulamaları Ko-
ordinatörü - AÇEV

Alparslan Tansuğ

Yönetim Kurulu Üyesi - ENKA Vakfı

Batuhan Aydagül

The University of Wisconsin-Madison Doktora Öğren-
cisi, Öğretmen Ağı Danışmanı

Derya Tombuloğlu

Kurucu Ortak - Heart Mind Design

Ebru Sağlam

Kurumsal İletişim Uzman Yardımcısı - Mehmet Zorlu
Vakfı

Mesrure Tekay

Eğitim Danışmanı - Vehbi Koç Vakfı

Nilgün Yorgancılar Erekli

Eğitim Müdürü - Aydın Doğan Vakfı

Özen Pulat Canpolat

Programlar Yöneticisi - Sabancı Vakfı

Seçil Kınay

Özel Projeler Yöneticisi - Vehbi Koç Vakfı

Şahika Özcan Ortaç

Kurumsal İletişim Müdürü - Zorlu Holding

Zeynep Arslan

Programlar Uzmanı - Sabancı Vakfı

YÖNLENDİRME KURULU MESAJLARI

AHMET ÇETİN

Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV)
Babalık Çalışmaları Birimi
Program Uygulamaları Koordinatörü

Çocuk için; destekleyici, güçlendirici, dönüştürücü bir ortamın oluşmasında öğretmenin önemli bir yeri var. Bu rol öğretmenin, sürekli olarak bilgilerini güncellemesini, yeni yöntemler öğrenmesini, değişen durumlara adapte olmasını; ebeveynler, kurumlar ve toplumun,

çocuğun yararına sürece dahil edilmesi için çabalamasını gerektiriyor. Tabi bu sırada öğretmenin de desteklendiğini hissetmesi gerekiyor.

Bir çok öğretmen bu ihtiyaçlarını farklı farklı yerlerden karşılamaya çalışırken Öğretmen Ağı bu ihtiyaçların araştırıldığı, çözümlerin üretildiği ve bu çözümlerin hayata geçirildiği bir merkez haline geldi. Hatta öğretmenler eylem araştırmacısı kimliğiyle bu araştırmaları yapan, çözümleri üreten ve bu çözümleri meslektaşlarıyla ve toplumla paylaşan bir yere geçtiler.

AÇEV olarak gönüllülerimizin büyük bir çoğunluğu öğretmen, aynı zamanda bazı gönüllülerimiz de Ağ'ın aktif bir üyesi olarak sorumluluk alıyorlar. Çocuklar için destekleyici bir çevre hedefiyle yola çıkan AÇEV ile öğretmenler için destekleyici bir çevre için çalışan Öğretmen Ağı'nın işbirliğinin sürmesi temennisi ile...

NİLGÜN YORGANCILAR EREKLİ

Aydın Doğan Vakfı
Eğitim Müdürü

Öğretmenlerin birbirlerinden beslenebilecekleri bir ağ oluşturma fikriyle yola çıkan Öğretmen Ağı, kurulduğu günden bu yana hedefi doğrultusunda önemli bir ihtiyacı karşılamaktadır. Eğitim sisteminin en önemli parçası olan öğretmenler, kişisel ve mesleki gelişimleri için

ihtiyaç duydukları pek çok konunun karşılığını Öğretmen Ağı'nda bulabilmektedir.

Öğretmen Ağı, kendini sürekli yenileyen ve geliştiren bir yapıya sahip ve gelişime açık olan öğretmenler de bu yapıyı destekliyor. Ağ'a dahil olan öğretmenler, sürekli kendilerini geliştirecek yapının oluşmasına katkıda bulunuyorlar. Bu özelliğiyle uzaktan eğitime geçilen pandemi sürecinde dahi uyum sağlayabilme yetkinliğiyle öğretmenlerin değişen ihtiyaçlarını karşılamaya devam etti. Sürekli gelişen, sürekli yenilenen yapıyla Öğretmen Ağı, eğitim sisteminin en temel yapı taşı olan öğretmenleri destekleyen bir ortam sunmaya devam etmekte. Ağ'ın içinde yer alan öğretmenler de bu yenilikçi ortamın yaratılmasına en önemli katkıyı sunan aktörler aslında. Değişen ihtiyaçlara hemen uyum sağlayabilme becerisi sayesinde Öğretmen Ağı, uzun yıllar öğretmenlerin gelişimlerine katkı sağlayacak bir ortamı sunmaya devam edecektir.

ŞAHİKA ÖZCAN ORTAÇ

Zorlu Holding
Kurumsal İletişim Müdürü

Geleceğimiz olan gençleri ne kadar iyi yetiştirsek, nitelikli insan kaynağımızı ne kadar güçlendirsek aydınlık yarınlara ulaşmamız o kadar kolaylaşacak. Biz de bu düşünceyle, Mehmet Zorlu Vakfı olarak Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın en önemli maddelerinden biri olan nitelikli eğitimi destekliyoruz. Gençlerimizin yetişmesinde en büyük sorumluluğu üstlenen öğretmenlerimizin gelişimini desteklemeyi çok kritik buluyor, Öğretmen

Ağı ile olan işbirliğimiz doğrultusunda bu konuda büyük bir heyecan ve şevkle çalışıyoruz. Öğretmenlerin toplumu dönüştürücü gücünü ortaya koyabilmeleri için kendi potansiyellerini keşfetmelerini sağlayan, bu amaçla Türkiye'nin farklı yerlerinden öğretmenler ve eğitimle ilgili diğer paydaşları buluşturan Öğretmen Ağı'nın çabalarını çok değerli buluyoruz. Çok da uzun sayılmayacak bir zaman dilimi içerisinde Öğretmen Ağı'nın kat ettiği mesafe, ülkemizin aydınlık geleceği adına bizlere umut veriyor. Gençleri güven dolu bir geleceğe hazırlamayı kendine misyon edinmiş Mehmet Zorlu Vakfı olarak; Türkiye'nin çok değerli 6 vakfının bir araya geldiği platformda birlikte olmaktan, birlikte düşünmekten, işbirliği içinde değer üretmekten büyük memnuniyet duyuyor, bu işbirliğini geleceğimiz adına çok kıymetli bir fırsat olarak görüyoruz. Modelin oluşmasına ve bugüne kadarki gelişimine katkı sağlayan paydaşlardan biri olarak, güçlü bir ilişkimiz ve gönül bağımız olan Öğretmen Ağı'nı önümüzdeki dönemde de en güçlü şekilde desteklemeye devam edeceğiz.

ÖZEN PULAT CANPOLAT

Sabancı Vakfı
Programlar Yöneticisi

ZEYNEP ARSLAN

Sabancı Vakfı
Programlar Uzmanı

Sabancı Vakfı olarak herkesin haklardan eşit yararlandığı bir toplum hayaliyle 46 yıldır çalışıyoruz. Eğitim ve öğretmenlerin güçlenmesiyle ilgili birçok çalışmanın içinde yer alan bir kurum olarak Öğretmen Ağı'nı desteklemekten büyük mutluluk duyuyoruz. Özellikle bu yıl içinde bulunduğumuz salgın nedeniyle tüm dünyada insan haklarının risk altında olduğunu, eğitim alanında da birçok zorlukla karşılaşıldığını gördük. Her zaman olduğu gibi bu zor dönemde de eğitim hakkının tüm çocuklar için eşit ve kapsayıcı şekilde hayata geçmesini sağlayan en önemli aktör öğretmenler oldu. Biz de Öğretmen Ağı sayesinde öğretmenlerin ihtiyaçlarına kulak verebildik, öğretmenlerin geliştirdiği yaratıcı çözümleri ve aralarında kurdukları dayanışmayı görerek ilham aldık. Ağ, ne kadar doğru adımlar attığımızı bu yıl bir kez daha gösterdi ve öğretmenlik mesleğine olan hayranlığımızı daha da pekiştirdi. Tüm emeği geçenlere teşekkür ederiz.

MESRURE TEKAY

Eğitim Danışmanı
Vehbi Koç Vakfı

Erken çocukluk döneminde ailenin sorumluluğunda olan çocuk eğitimi, okul çağından itibaren öğretmenler tarafından devralınır. Çocuklar geleceğimiz ve geleceği onlar üzerinden biz belirliyorsak neden onlara emek veren, model olan öğretmenleri yalnız bıraktık? Öyle bir bırakmak ki, sadece toplumun diğer kesimleri değil, öğretmenlerin de birbirinden uzak, yalnız ve desteksiz kalmasıyla sonuçlanan bir süreç yaşandı ve yaşanıyor.

21. yüzyılın başına gelindiğinde sürekli öğrenme en kritik beceri oldu. Birbirinden öğrenmek ve beraber öğrenmek için öğretmenin önce güçlü bir birey sonra güç alacağı bir topluluğun üyesi olmaya ihtiyacı vardı. Öğretmen Ağı bu ihtiyacı gören, hissedeni; değişim ve değiştirme cesaretine sahip bireylerin tutkusu, emeği, çabası ve özverili çalışmaları sayesinde ilmek ilmek örüldü. Öğretmenler güçlerini keşfedip geliştikçe değiştiler, parladılar ve öğretmenlik mesleğini de parlattılar, “Burası Tamamen Bizim” diyerek Ağı kendileri ördüler. Yaratıcılıklarını harekete geçirip, kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu aldılar. Şimdi bu tekerleğin durmadan dönmesini sağlayıp ağın ilmeklerini çoğaltmak ve tüm öğretmenleri buna uyanırmak zamanı, rastgele.

DERYA TOMBULOĞLU

Heart Mind Design
Kurucu Ortak

Öğretmen Ağı kurulduğu günden bu yana öğretmenlerin değiştirici gücüne olan inancını güçlendirmenin ve yaratıcı çözümleri hayata geçirmek adına ihtiyaç duyulan iş birliği alanını sağlanmanın değerinin farkındaydı; Yaratıcı Problem Çözme Programı tam da bu ihtiyaçtan yola çıktı ve üç yıl içerisinde giderek büyüyen bir topluluğa dönmeyi başardı.

YPÇ programında öğretmenlerle birlikte benimsediğimiz prensiplerden biri “belirsizlikte konfor” idi; Mart 2020 tarihinin öncesini dü-

şününce, atölyelerimiz içinde bir belirsizlik ortamı yaratmak ve öğretmenlerle birlikte bu alandaki konfor hissini artırmak adına bilinçli bir çaba harcadık. Mart ayı itibarıyla Türkiye’de birçok öğretmen, kendini belirsizliğin hüküm sürdüğü yeni bir eğitim ortamında buldu. Şüphesiz bu durum birçoğu için kaygıyı, endişeyi, çaresizlik hissini beraberinde getirdi ancak Ağı dahil olan öğretmenler için bu durum tam tersiydi.

Belirsizlikte konfor adına idmanları kuvvetli, yaratıcı özgüveni yüksek ve işbirliği refleksleri güçlü Öğretmen Ağı öğretmenleri için bu dönem yeni fırsatlar demektir. Geçtiğimiz senelerden daha büyük bir motivasyon ve kararlılıkla, Çevrimiçi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik grubundan hızla dijital yöntemlere adapte edilerek uygulamaya geçen YPÇ Buluşmaları Serisi’ne kadar birçok alanda inisiyatif alan öğretmen bu dönemin problemlerini fırsatlara dönüştürmeyi başardı.

SEÇİL KINAY

Özel Projeler Yöneticisi
Vehbi Koç Vakfı

BATUHAN AYDAGÜL

The University of Wisconsin–Madison Doktora Öğrencisi, Öğretmen Ağı Danışmanı”

Her yıl yapılan Değişim Elçileri Yaz Buluşması bu yıl dijitale taşınınca, ne zamandır hasret kaldığım Öğretmen Ağı ortamını teneffüs etmiş oldum. Ama çevrimiçi gerçekleştirdiğimiz buluşmalar, özlediğimiz fiziksel kavuşmanın yerini almamıştı. Değişim Elçisi öğretmenlerin Toroslar’da yaz kampı düzenlendiğini duyduğumda içimden gelen ilk ses “ben de gitmeliyim” oldu. Üstelik Ağ’ın kendi başına yürümeyi öğrendiği ve yol aldığı bir dönemde onu gözlerimle görmek benim için önemliydi.

Ağ’ın bir halini, bu halini uygulamada yaşamak bana başka türlü edinmemin zor olacağı içgörüler kazandırdı. O başından sonuna kadar olumlu ve yapıcı kamp deneyiminin altında öğretmene merkeziyetçi, tepeden inmecî, tektipleştirici ve sınırlayıcı bakış açısına itirazın alevlerini hissettim. Bir itiraz böyle mi nazik ve usturuplu dile getirilir, sade bir eleştiri olmaktan öte iyi örneğini de nasıl özenle hayata geçirir... hayran kaldım, saygı duydum.

Öğretmenlerin inisiyatifiyle ve yaratıcılığıyla hayata geçen Toros Dağlarındaki kamp,bize öğretmenlere güvenmenin ve öğretmenlerle beraber yolda olmanın vaad ettiği gelecek

tahayyülüne dair ipuçları verdi. Kamp tam da benimsediğimiz ve öğretmenlerin “burası tamamen bizim” diye tanımladığı felsefenin öğretmenler tarafından yerelde uygulanmasıyla ortaya çıkan bir değerdi.

Mesleği öğretmenlik olsun ya da olmasın Öğretmen Ağı’nda ortak bir amaç ve değerler etrafında bir araya gelen herkesi “Öğretmen Ağı insanları” olarak konumluyorum. Öğretmen Ağı insanların sayısı arttıkça ve beraber topluluklar oluşturdukça, yeni hayalleri kendimize hedef koyacağımıza ve onları beraber gerçekleştireceğimize dair inancım tam.

ÖĞRETMEN AĞI NEDİR?

ÖĞRETMEN AĞI KOLAYLAŞTIRICI EKİP
EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ EKİBİ
VARLIK NEDENİ
BİR AĞ OLMA MODELİ
BİR AĞ OLMA DENEYİMİ
STRATEJİK HEDEFLERİMİZ

Yaz Buluşması'na katılan değişim elçileri ellerinde "Değişim bir ağ olarak başlar.", "Değişim yaratıcılıkla başlar.", "Değişim bir arada başlar." gibi döviz tabelaları tutuyorlar.

ÖĞRETMEN AĞI KOLAYLAŞTIRICI EKİP

BUKET SÖNMEZ

Genel Koordinatör

DOĞACAN DÜĞMECİ

Dijital Etkileşim ve Veri Uzmanı

EKİN GÜRSU

İletişim Asistanı

FULDEN ERGEN

İletişim Sorumlusu

GÜNALP TURAN

Ağ Etkileşim Koordinasyon Sorumlusu

HALUK GÖKSEL

Dijital Etkileşim Koordinatörü

IRMAK AKINCI CANBAZ

Ağ Etkileşim Sorumlusu

LEVENT ÖCAL

Strateji ve İşbirlikleri Koordinatörü

YAKUP YILDIRIM

Operasyon ve Bütçe Sorumlusu

ZEYNEP HANCI

Ağ Etkileşim Sorumlusu

KENAN ÇAYIR

İçerik Danışmanı

MELİKE ERGÜN

İzleme Değerlendirme Danışmanı

EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ EKİBİ

BESTE SÖZER
İdari İşler Asistanı

**BURCU MELTEM
ARIK AKYÜZ**
ERG Eğitim Gözlemevi
Koordinatörü

ÇIĞDEM POLAT
İdari İşler Sorumlusu

DENİZ GÖKTAŞ
Eğitim Laboratuvarı
Proje Sorumlusu

EKİN GAMZE GENCER
Politika Analisti

EZGİ TUNCA
Araştırma Asistanı

GÜLBeyAZ DURMUŞ
Dijital İletişim Asistanı

IŞIK TÜZÜN
ERG Direktörü

İPEK DÜBÜŞ
İdari İşler Yöneticisi

İREM DOĞAN
İletişim Asistanı

ONUR OZAN AKIN
Eğitim Laboratuvarı
Proje Sorumlusu

ÖZGE KARAKAYA
İletişim Koordinatörü

ÖZGENUR KORLU
ERG Araştırmacısı

**UMAY AKTAŞ
SALMAN**
ERG Araştırmacısı

YELİZ DÜŞKÜN
Politika Analisti

VARLIK NEDENİ

Herkesi kapsayan, nitelikli eğitim hepimizin ortak hayali. Bu hayali gerçekleştirmenin yolu ise öğretmenlerden geçiyor. “Çünkü, öğrenmenin belirleyicileri üzerine gerçekleştirilen araştırmaların da gösterdiği gibi, öğretmenler öğrenme üzerindeki en belirleyici okul kaynağı ve öğretmen niteliğinin sadece öğrenci başarısıyla değil bireylerin uzun vadede üretkenlikleri ve gelirleriyle ilişkili olduğunu gösteriyor.”*

Peki, çocukların gelişimi üzerinde eğitim ekosisteminin en etkili aktörleri olan öğretmenler sosyal, ekonomik, politik ve teknolojik faktörlerden nasıl etkileniyor? Türkiye’de öğretmenlerin koşulları nasıl? Mesleki ve kişisel gelişimlerini sağlamak için hangi kaynaklara sahipler?

Bu soruların cevabını bulmak için, **Eğitim Reformu Girişimi (ERG)**, **ATÖLYE** ile işbirliği ve **Vehbi Koç Vakfı’nın** desteğiyle Eylül 2014 - Nisan 2015 arasında “**Öğretmen Araştırması**” yürüttü. Araştırmanın sonuçları şunları gösteriyordu:

Öğretmenler sosyal, ekonomik, teknolojik ve politik faktörlerin kendi üzerlerinde baskı yarattığını ve güçsüz olduklarını düşünüyor.

Mesleki ve kişisel gelişimleri için sunulan kaynakları yetersiz buluyor.

Öğretmenlik mesleğinin saygınlığını yitirmesinden rahatsız oluyor.

Otonomi eksikliği duyuyor.

Meslektaşları ile iletişim kuramamaktan ve

birbirlerinden geri bildirim alamamaktan şikâyet ediyor.

Kendilerini yalnız hissettiklerini ve tüm bunların sonucunda motivasyonlarını yitirdiklerini ve çaresiz olduklarını hissediyor.

Öğretmenlerin içinde bulunduğu bu durum, eğitimin niteliğinin artmasının, öğrencinin başarısının ve iyi olma halinin önünde kayda değer bir engel teşkil ediyordu. Dolayısıyla öğretmenin güçlenmesi, nitelikli ve kapsayıcı bir eğitim için en öncelikli ihtiyaç olarak ortaya çıkıyordu.

ÖĞRETMEN OLAN BİREY NASIL GÜÇLENİR?

Öğretmen Araştırması kapsamında öğretmenlerle yapılan görüşmelerden çıkan sonuçlar ile incelenen politika belgeleri, **akademik araştırmalar ve mevcut durum analizleri*** öğretmenlik yapan bireylerin kişisel ve mesleki gelişim yolculuklarında yanlarında olmanın önemini gösteriyordu.

* ERG (Eğitim Reformu Girişimi) (2015, 10 Nisan). Öğretmen Politikalarında Mevcut Durum ve Zorluklar. Aralık 2020, <https://www.egitimreformugirisimi.org/yayin/ogretmen-politikalarinda-mevcut-durum-ve-zorluklar/>

Değişim Teorisi, öğretmen olan bireyin nasıl güçleneceği sorusunun cevabını vermeyi amaçlıyordu. Teorinin iki odağı vardı:

Öğretmenin Güçlenmesi

Öğretmeni, her şeyden önce bir birey olarak görmek teorinin temelini oluşturdu. Dolayısıyla öğretmenin yalnız mesleki değil, aynı zamanda kişisel gelişiminin desteklenmesi; öğretmenlik yapan bireylerin kendilerini geliştirme konusunda daha aktif, sorunlarına çözüm üreten ve kendilerini güçlendiren bireyler olarak gelişmeleri öncelikli amaç olarak kabul edildi.

Öğretmenlerin sosyo-duygusal ve mesleki yetkinlikleri arttıkça, öğretmenlik mesleğinin algısının ve statüsünün de güçleneceği öngörüldü.

Ağ'a dahil olan öğretmenler, "eğitim alan" olmanın ötesinde, öğretmeni birey olarak odağa

alma gereği; kendi kişisel ve mesleki gelişim yollarında aktif rol alabildikleri, meslektaşları ve çeşitli disiplinlerden paydaşlarla işbirliği geliştirmelerine alan açan bir topluluğun yaratıcı aktörleri olarak konumlandı.

"Biri bana öğretecekse, benim yerime yapacaksa kalıcı olmaz. Ben nasıl yapabilirim onu görmeliyim."
Öğretmen Araştırması Katılımcısı

Öğretmenin Güçlenmesinin Sürdürülebilirliği

Değişim Teorisi; eğitimin tasarım ve uygulama aşamasında öğretmenin söz sahibi olduğu, ihtiyacı olan içerik ve kaynaklara ulaşabildiği, öğretmenler ve öğretmenlerin güçlenmesini dert edinen farklı disiplinlerden kişi ve kurumların bir araya geldiği sürdürülebilir bir öğrenme topluluğunun, öğretmenin güçlenmesi için en te-

mel gereklilik olduğuna işaret etti. Bir ağ olma fikri, işte böyle ortaya çıktı.

Ağ, kolektif etki temeline dayanarak oluşturuldu. Kolektif etki, farklı disiplin ve sektörlerden kilit aktörlerin, belirli bir sosyal sorunu çözmek için ortak bir amaç doğrultusunda bir araya gelmesi olarak tanımlanıyor. Kolektif etki, disiplinlerarası sosyal değişim çabalarında bir işbirliği yaklaşımı olarak kabul ediliyor. Yaklaşımı geliştirenler, sosyal değişimde bireysel fayda yerine kolektif yaklaşımın yarattığı etkinin daha büyük ve kalıcı olacağı savunuyor.**

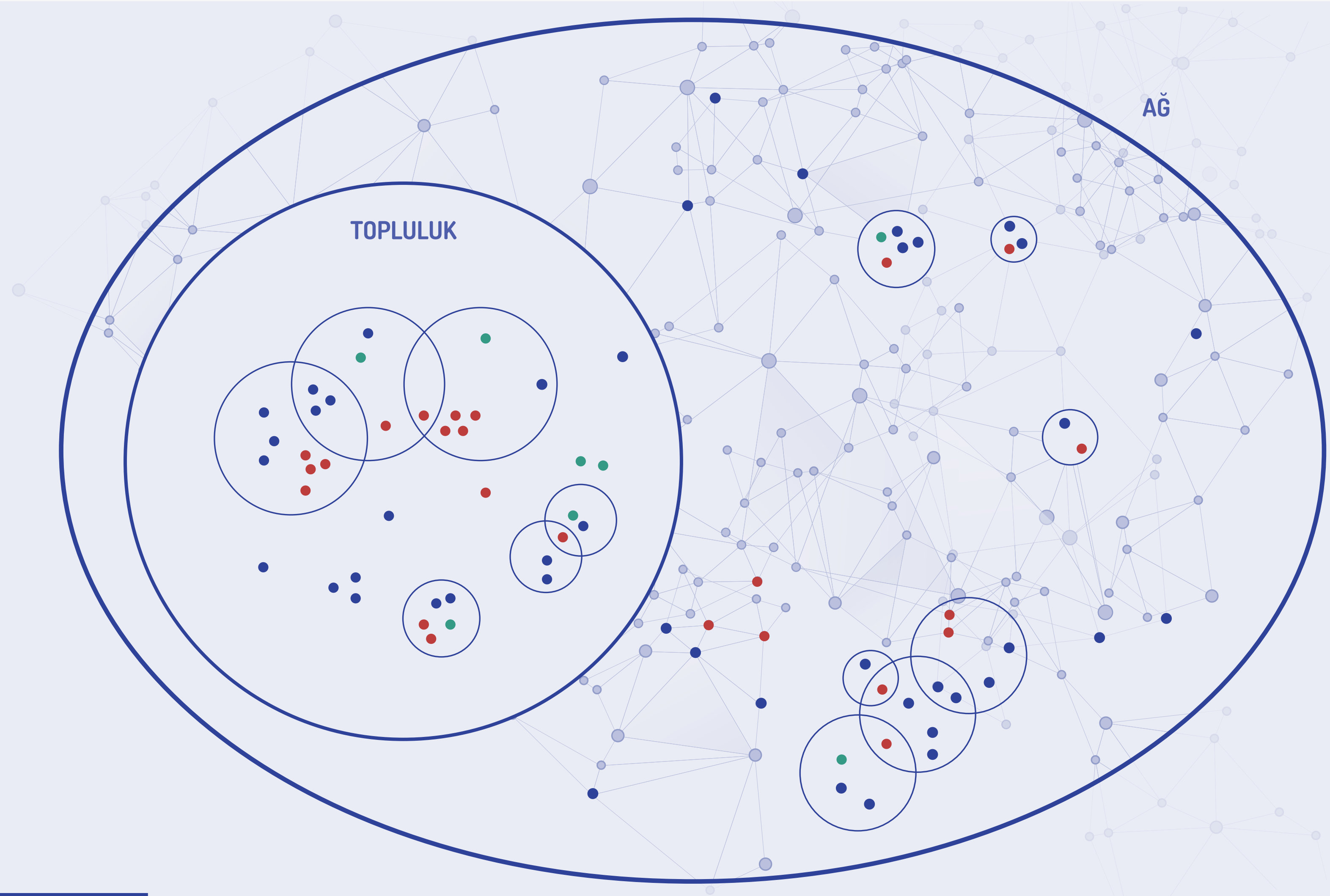
** <https://www.egitimreformugirisimi.org/egitimde-isbirli-ge-ve-kolektif-etki/>

Değişim Teorisi'ne göre güçlenme; öğretmenlerin hem kişisel hem de mesleki ihtiyaçlarına yanıt veren bir etkileşim ortamında sürdürülebilir olarak desteklenmesi ile mümkün. Bir ağ olma fikri böylece ortaya çıktı.

Kolektif etki yaklaşımı doğrultusunda Öğretmen Ağı'nın, bireysel fayda ile topluluğun sağlayacağı ortak faydanın örtüştüğü, dayanışma duygusunun yüksek olduğu bir öğrenme topluluğu olması tasarlandı. Öğrenme topluluğunun, öğretmenlerle birlikte ortak bir irade yaratması ve kendi değerlerini inşa etmesi hedeflendi. Bir başka deyişle Öğretmen Ağı'nı inşa edenler, öğretmenlerin kendisiydi.

Toplulukta hali hazırda bulunan ve/veya topluluk aracılığıyla geliştirilen kaynaklar, Ağ'ın bir parçası olan herkes tarafından kullanılır. Ağ'ın işleyiş yapısı ve kaynakları, öğrenme topluluğunun sürdürülebilirliğini sağlar.

BİR AĞ OLMA MODELİ

Görselde, küçük yuvarlaklar vardır, kimi birbiriyle kesişir, kimi büyüktür, kimi küçüktür. Bu yuvarlaklar, toplulukları temsil eder. Bu küçük yuvarlakların içinde üç farklı öğe bulunur: lacivert noktalar öğretmeni, kırmızı noktalar paydaşları ve yeşil noktalar kolaylaştırıcı ekibi temsil etmektedir. Bazı yuvarlaklarda her üçü de vardır, bazılarında yalnızca öğretmen, bazılarında öğretmen ve paydaş. Sayıları farklılık göstermektedir. Bu minik yuvarlakları çevreleyen başka bir yuvarlak bulunmaktadır. Bu noktada karşımızda topluluk olarak isimlendirilen büyük bir yuvarlak ve onun kapsadığı, alt topluluklar olarak isimlendirilen irili ufaklı birçok yuvarlaklar yer almaktadır. Büyük yuvarlağın dışında aynı renkteki öğeler farklı yerlerde öbeklenmektedir. Kimileri yuvarlak oluştururken kimileri ise noktalardan oluşmaktadır. Tüm bu yuvarlak ve noktaları kapsayan ise başka bir yuvarlak bulunmaktadır. Bu en büyük yuvarlak ise "Ağ" olarak isimlendirilmektedir. Bu büyük yuvarlak, Öğretmen Ağı'nı temsil eder.

- öğretmen
- paydaş
- kolaylaştırıcı ekip

Öğretmen Ağı çalışmaları, 4 ana prensibe dayanarak yürütülür:

İşbirliği geliştirerek: Öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimi, hem meslektaşlar arası hem de öğretmenlerin başka kişi ve kurumlarla bir araya gelmesini gerekli kılar; çünkü karşılaştığımız hiçbir problem, tek başımıza çözebileceğimiz kadar basit değildir. Bu yüzden bir problemle karşılaştığımızda, bir ihtiyacımız olduğunda, uzmanlık ve becerimizi paylaşmak ya da ilham almak için işbirliği geliştirilir. İşbirliği geliştirdikçe, “yalnızlık hissi” azalır.

Öğretmenler adına değil, öğretmenlerle birlikte: Öğretmenlerin mesleki ve kişisel ola-

rak güçlenmesi, öğretmenlerin yaparak öğrendiği bir toplulukta mümkün olur; çünkü öğretmenlerin ihtiyaçlarına yine en iyi öğretmenlerin kendisi cevap verebilir. Bu yüzden Öğretmen Ağı’nda öğretmenlerin ihtiyaçlarını belirleyen yine öğretmenlerin kendisidir. Öğretmen Ağı adına alınan kararlarda ve Ağı’nın yürüttüğü tüm çalışmalarda, hem tasarım hem de uygulama aşamasında öğretmenlerle birlikte hareket edilir.

Disiplinlerarası etkileşimden beslenerek: Eğitimle doğrudan ilgisi olsa da olmasa da herkes öğretmenlerin güçlenme yolculuğuna katkı sunabilir. Mimarların, mühendislerin, tasarımcıların, psikologların, sanatçı ya da

sosyologların öğretmenlerden; öğretmenlerin de farklı disiplinlerle etkileşimden öğreneceği çok şey var. Bu yüzden, katkı sunmak ve öğretmenlerle birlikte üretmek isteyen herkese Öğretmen Ağı’nın kapısı açıktır.

Hayat boyu öğrenme anlayışıyla: Öğretmen Ağı’nda herkesin birbirinden, deneyimlerinden öğreneceği bir şey vardır bu nedenle kimse kimseye eğitim vermez. Öğretmen Ağı, farklı alanlarda çalışmalar yapan irili ufaklı “adhokratik” toplulukların bir araya gelmesinden oluşan; ortak değerleri ve kaynakları paylaşan büyük ve sürdürülebilir bir topluluktur. Topluluğun bir parçası olan herkes, engellere

karşı mücadele etme gücü edinir. Yaratıcılığını ortaya çıkarır, merakının peşinden gider ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirir. Ağ var oldukça, bu büyük topluluğa dahil olan herkes birbirinden güç almaya devam eder.

“Şu zamana kadar üretilen çözümler, programlar hep bize tepeden gelme (...) burada öğretmenlerden yola çıkarak çözümlere gitme noktasının aslında bizi çözümlere götürmede çok etkili olduğunu düşünüyorum çünkü problemi yaşayan bizleriz. Çözümleri üretecek kişiler de bizleriz.”
Yaratıcı Problem Çözme Programı Değer Odaklı İzleme Değerlendirme Çalışması Katılımcısı

DEĞİŞİME ELÇİ OLMAK - DEĞİŞİM ELÇİSİ ÖĞRETMEN

Öğretmen Ağı'nın peşinde olduğu değişim hedefini mümkün kılan öğretmenler kısaca “Değişim Elçisi” olarak anılır. Değişim Elçisi öğretmenler, Öğretmen Ağı içinde kendi mesleki ve kişisel güçlenme yolculuklarına devam ederken, bir yandan da Ağ'ın sürdürülebilirliğini sağlar. Öğretmen Ağı'nın öğretmenlerin güçlenmesi için sunduğu araçları Değişim Elçileri tasarlar ve geri bildirimleriyle geliştirir.

Değişim Teorisi'nin işaret ettiği; öğretmenin güçlenmesi için, öğretmenin “eğitim verilen” bir nesne olmaktan çıkıp, kendi kişisel ve mesleki gelişim yolculuğunda aktif ve yaratıcı bir katılımcı, yani özne olması ihtiyacıydı. Değişim Elçiliği de bu ihtiyaca yönelik olarak, Öğretmen Ağı'nın oluşum sürecini şekillendiren 47 öğretmenle birlikte geliştirildi.

Değişim Elçileri:

Kişisel ve mesleki gelişimleri için Öğretmen Ağı kaynaklarını ve dijital platformlarını kullanır.

Öğretmen Ağı kültür ve değerlerini benimser; bu kültür ve değerleri yaygınlaştırır.

Eğitimin niteliğinin artmasına katkı sağlayacak kişi ve/veya kurumlarla işbirliği içinde çalışır.

Öğretmen Ağı'nda sunulan araçları, geliştirir ve yaygınlaştırır.

Öğretmen Ağı karar alma süreçlerine dahil olur; Ağ'ın oluşumuna, gelişimine ve büyümesine katkı sağlar.

Öğretmen Ağı'nda branş, kademe ya da ilgi ve uzmanlık alanı fark etmeksizin, meslektaşlarıyla birlikte öğrenme toplulukları kurar. Bu topluluklarda deneyimlerini paylaşır ve içerik üretir.

Eğitimin farklı sorunlarına dair yenilikçi ve yaratıcı çözümler üretir ve bu çözümleri yaygınlaştırır.

DEĞİŞİMİ BİRLİKTE YARATMAK – PAYDAŞLAR

Öğretmenlerin mesleki ve kişisel güçlenme yolculuklarında onlarla beraber yürümek isteyen, bu sürece ve Ağ'a değer katabilecek kişi ve kurumlar Öğretmen Ağı'nın paydaşı olarak kabul edilir. Öğretmen Ağı'nda öğretmenler kadar, paydaşlar da bulunur. Ağ'da, psikologlar, mimarlar, eğitim alanında çalışan sivil toplum kuruluşları, akademisyenler, yerel dayanışma ağ ve/veya toplulukları, müzeler, kamu kurumları, yazarlar, üniversite öğrenci toplulukları, çocuklarla çalışan merkezler ve tiyatro kulüpleri gibi farklı disiplin ve çalışma alanlarından kendi yetkinlik ve deneyimlerini paylaşan, öğretmenlerle birlikte üreten yüzlerce paydaş var. Ağ'ın paydaşları ile tanışmak için, [buraya tıklayabilirsiniz](#).

Öğretmen Ağı, paydaş kişiler ve kurumlar ile öğretmenleri buluşturur, birlikte üretmeleri için etkileşim alanları ve beslenme fırsatları ya-

ratır. Böylece hem ulusal hem de yerelde, sürdürülebilir öğrenme toplulukları oluşur. Topluluklar, öğretmenlerin ihtiyaçları odaklı her türlü işbirliğine olanak sağlar. Ağ'da üretilen çıktıları dünyanın çeşitli yerlerine ulaştırmaya çalışıp, dünyada eğitime dair gerçekleştirilen iyi örnekleri Türkiye'de yaygınlaştırır. Sivil alana öğretmen ihtiyaç ve içgörülerini taşır, sivil dayanışmada öğretmenlerin temsiliyetini artırır.

Ağ, paydaşları ile yaptığı çalışmaların, eğitim ekosistemi kadar sivil toplum ekosistemini de ilgilendirdiğini düşünür. Ürettiği deneyim ve değerlerin sivil alanda paylaşılması ve yaygınlaşmasına önem verir. Bir ağ olma modeli ve dijitalleşme deneyimini sivil alan, kamu ve özel sektör ile paylaşır. Yaratmayı hedeflediği kolektif etkiyi Ağ'ın çok bileşenli yapısıyla büyütmeyi, beslenme ve gelişme alanları yaratmayı varlık sebepleri arasında görür.

NASIL İŞLER?

Öğretmen Ağı, öğretmenlerle birlikte, öğretmenlerin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmiş etkileşim araçları sunar. Bu araçlar, Konuşmalar, Atölyeler, Programlar ve Buluşmalar'dan oluşur.

KONUŞMALAR

Farklı konuşmacıların davet edildiği ilham veren, ufuk açan, akademi ve saha arasında köprü kuran konuşmalardan oluşur. Bu konuşmalarda kurulan etkileşim ortamı, konuşmacının ve katılımcıların birbirlerini dinlemelerine ve birbirlerinden öğrenmelerine alan açar. Konuşmalar; “Karşılaşmalar”, “SEÇBİR-Öğretmen Ağı Konuşmaları” ve “Deneyim Paylaşımları” olmak üzere 3 araçtan oluşur.

Karşılaşmalar: Öğretmenlerin ya da farklı disiplinlerden kişilerin, ilham veren bir konuşmalar yaptığı ve katılımcılarla soru-cevap bölümü içeren etkinliklerdir. Öğretmenlerin, meslektaşları ve farklı disiplinlerden insanlarla tanıştığı ve birbirinden beslendiği karşılaşmalar etkinliği, eğitime temas eden tüm paydaşların katkısına açıktır.

SEÇBİR-Öğretmen Ağı Konuşmaları: Eğitim alanına katkısı olacak akademik çalışmaların çıktılarının ve sonuçlarının paylaşıldığı, herkesin katılımına açık konuşmalardır.

Deneyim Paylaşımı: Öğretmenlerin, ortak bir tema etrafında duygu ve düşüncelerini, görüş ve deneyimlerini, gözlemlerini ve sınıf içi pratiklerini aynı çemberde paylaştıkları etkinliklerdir. Öğretmenler; kendi deneyimlerini ve

sorunlarını aktararak birbirlerinin deneyimlerinden beslenir, benzerlik ve farklılıklarından öğrenir, yalnız olmadıklarının farkına varır.

ATÖLYELER

Öğretmenlerin bireysel ve mesleki gelişimlerinde yararlanabilecekleri, ihtiyaç duydukları yöntem ve becerileri kazanabilecekleri çalışmalardır. Atölyelerin içerikleri, Ağ içinde yer alan öğretmenlerin ihtiyaçları ve ilgi alanları üzerinden şekillenir; Değişim Elçileri ile deneyimli öğretmenlerin, ilgili konunun uzmanlarının ve farklı disiplinlerden kişilerin katkılarıyla oluşturulur. Süreç içerisinde katılımcıların geri bildirimleri ve değerlendirmeleriyle geliştirilir. Öğretmen Ağı Atölyeleri “Öğretmenden Öğretmene” ve “1 Öğretmen 1 Disiplin” araçlarından oluşur.

Öğretmenden Öğretmene: Öğretmenlerin, ilgi ve uzmanlık alanlarından, bireysel ve mesleki becerilerinden yola çıkarak geliştirdikleri ve kendi iyi örneklerini meslektaşları ile paylaştıkları atölyelerdir. Geri bildirimlerle birbirlerinden beslenen öğretmenler, meslektaşlarının geliştirdikleri bu uygulamaları sınıflarına ve diğer eğitim ortamlarına taşır.

1 Öğretmen 1 Disiplin: Bir öğretmen ve farklı disiplinden bir kişinin bir arada geliştirdiği ve disiplinlerarası etkileşimin eğitime nasıl katkı sunabileceğini ortaya koyduğu atölyelerdir. Farklı disiplinden öğrendikleri ile kendi deneyimleri arasında bir bağ kuran öğretmenler, eğitim ortamları için yenilikçi örnek ve çözüm önerisi geliştirmek üzere bu disiplinden beslenir.

PROGRAMLAR

Hem yüz yüze hem de dijital ortamları kullanarak öğretmenlerin ve eğitimin diğer paydaşlarının ihtiyaç duyduğu uygulamalara yönelik destek sağlar. Programlar, etkileşim odağında çeşitli seviyelerdeki metodolojik ve tematik kazanımı hedefler. Ağ içerisindeki diğer atölyeler, konuşmalar ve buluşmalara göre daha uzun süreli bir etkileşim süreci vardır. Programlar, “Düşünme Becerileri”, “Yaratıcı Problem Çözme”, “1 Çözüm 10 Sınıf” ile “Eylem Araştırmacı Öğretmen”den oluşur.

Düşünme Becerileri Programı: Öğretmenlerin ve onların yardımıyla öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirmeye odaklanır. Program, Temel Düşünme Becerileri ve Pedagojik Uygulama Becerileri olmak üzere 2 ayrı atölye serisinden oluşur. Temel Düşünme Becerileri Atölyeleri, öğretmenlerin düşünme beceri-

lerini sosyal ve bilimsel meseleler zemininde, sistematik uygulama ve değerlendirme yoluyla geliştirmelerine destek olmayı hedefler. Serinin ikinci ayağı olan Pedagojik Uygulama Becerileri Atölyeleri’nde ise bu gelişimin öğrencilere yansımaları için öğretmenlerle sınıf içi uygulamalar üzerinde çalışılır.

Yaratıcı Problem Çözme Programı: Ortak bir probleme çözüm üretmek üzere Tasarım Odaklı Düşünme metodolojisinden yararlanan ve öğretmenlerin grup halinde çalıştıkları atölye serisidir. Öğretmenler, her gün karşılaştıkları problemlere farklı bir bakış açısıyla yaklaşır ve kendi problemlerine yaratıcı çözümler geliştirmek için yeni bir yöntem öğrenir. 4 ila 6 hafta süren programda öğretmenler, gruplar halinde çalışarak belirledikleri sorunun muahaplarıyla görüşmeler yaparak, farklı bir bakış

açısı geliştirip önerdikleri çözümleri kesin çözüm kabul etmeden önce test eder ve prototipler. Yaratıcı Problem Çözme Programı’nın konusu, Ağ içindeki öğretmenlere yapılan çağrı sonucunda belirlenir.

Eylem Araştırmacı Öğretmen Programı: Öğretmenlerin kendi deneyimlerini anlamlandırarak kapsayıcı eğitime ilişkin çözümler üretmelerini hedefleyen bir araştırma sürecidir. Etnografik eylem araştırması, deneyim paylaşımı ve yaratıcı dramının içinde olduğu üç farklı metodolojik yaklaşımı kullanarak öğretmenlerin kendi yaptıkları iş üzerine sistematik olarak düşünmelerini sağlar. Kendi deneyimlerini anlamlandırma yolunda öğretmenlere kapsayıcı eğitim ve çocuk katılımı konusunda teorik arka plan bilgisi sunar.

1 Çözüm 10 Sınıf Programı: Ağ çalışmaları kapsamında eğitimin problemlerine yönelik geliş-

tirilen yaratıcı çözüm fikirlerinin, öğretmenler tarafından uygulandığı ve geri bildirimleriyle geliştirildiği atölye serisidir. Öğretmenler aracılığıyla sınıftaki etkisi ölçülen çözümlerin eğitim politikalarını bilgilendirmesi ve ülke genelinde yaygınlaşması amaçlanır.

BULUŞMALAR

Öğretmen Ağı içinde yer alan farklı toplulukların belirli temalar, çalışma alanları, coğrafi yakınlık ve ortak gündemler bağlamında bir araya geldiği, tanıştığı, işbirliği yaptığı, ürettiği ve paylaştığı etkinliklerdir. Buluşmalar, belli bir amaç doğrultusunda, adhokratik bir şekilde düzenlenir. Buluşmaların en büyüğü, her yaz yıl boyu üretilenleri değerlendirmek ve kutlamak, öğretmen ve paydaşlarla bir sonraki seneyi planlamak üzere bir araya gelinen **Değişim Elçileri Yaz Buluşmaları’dır.**

BİR AĞ OLMA DENEYİMİ

Yazar: Kenan Çayır, Öğretmen Ağı İçerik Danışmanı

AĞ'IN ÖZGÜN YAPISI, ADHOKRATİK İŞLEYİŞİ VE DEĞERLERİMİZ

“Bu biçimiyle çalışmak şahsen bana düz ovada koşmak hissi veriyor. Daha özgür ve iradi davranmak benim için önemli.”

Öğretmen Ağı'nın içerik danışmanı olarak Değişim Elçisi öğretmenlere her ayın başında bir mesaj gönderiyorum. Bu mesajların amacı, yapıp ettiklerimizi bir adım dışarıdan bakıp anlamlandırmak, Ağ'daki çalışmalarımızın ürettiği değeri birlikte tanımlamak. Yukarıdaki alıntı ise, kuruluşundan bu yana Ağ'da bulunan Değişim Elçisi öğretmen Gökhan Atik'e ait. Atik, “Bu biçimiyle çalışmak” derken neyi kastettiğini de bir önceki cümlesinde belirtmiş: “Adhokratik düzen.”

Adhokratik işleyiş Öğretmen Ağı'nın en önemli niteliklerinden biri. Adhokrasi, tıpkı bürokrasi gibi, örgütlenme kültürüyle ilgili bir kavram. Ağ'ın yapısını geliştirirken bir şeyden emindik: Ağ hiyerarşik, tanımlı, klasik bürokratik bir yapı olmayacaktı. Zira bürokratik bir örgütlenme yapısı, eğitim süreçlerinin esnekliğine, öğretmenlerin inisiyatif almasına ve çözümler geliştirmesine yeterli imkanı tanımıyordu. Bu nedenle Ağ'ın adhokratik bir şekilde işlemesine karar verdik. Adhokrasi hiyerarşik ve tanımlı görevler yerine, belirli bir amaç doğrultusunda bir araya gelen, dağılan; sonra başka bireylerle tekrar bir araya gelen gruplardan oluşan işleyişi anlatmak için kullanılır. Kavramın kökenindeki *Ad hoc* Latince “amaca özel” gibi bir anlama sahiptir. Adhokratik işleyiş, bürokrasiden farklı olarak daha yatay ilişkilerle bir araya gelen, esnek çalışan grupları içerir.

Gökhan Atik'e “düz ovada koşma hissi”ni veren işte bu adhokratik işleyiş; çünkü bu işleyiş sayesinde Gökhan Öğretmen, Türkiye'nin farklı illerinde bulunan öğretmen arkadaşlarına dönüp “Arkadaşlar, “uzaktan eğitimde 1. sınıflara okuma yazmayı nasıl öğreteceğiz?” diye seslenip bu konuda bir adhokratik çalışma grubu oluşturmak istediğini söyleyebiliyor; Ağ'daki paydaşlardan da beslenip ihtiyaca yönelik çözümler geliştirebiliyor. Benzer şekilde Hatay, Mersin, Kocaeli ve İstanbul'da farklı branşlarda görev yapan ve Ağ'da tanışan beş Değişim Elçisi öğretmen, eğitimin sorunları kadar felsefesinin de tartışılması gerektiğine inanarak, “Eğitim felsefesini tartışmak üzere bir grup oluşturuyoruz.” diyebiliyor ve çalışmaya başlayabiliyor. Grup, eğitim-öğretim yılı sonuna kadar yedi kez buluşmayı, zaman zaman Kolaylaştırıcı Ekip'in de desteğiyle uzmanlarla bir araya gelmeyi planlıyor ama zaman ne gösterir

bilinmez; zira bu çağrıyla yapan öğretmenler kendi entelektüel yolculuklarını kendileri belirliyor. Ağ'ın adhokratik işleyişi doğrultusunda bir başka örnek olarak Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik grubundan bahsedilebilir. Ağ'da bulunan Psikolojik Danışman ve Rehberler, uzaktan eğitimin ardından okullarına döndüklerinde okula nasıl adapte olacakları ve motivasyonlarını nasıl koruyacakları sorusuna, Ağ'da halihazırda uygulanan Tasarım Odaklı Düşünme metodolojisiyle yanıt aradılar. Bu arayışın sonucu, öğretmenlere yönelik bir atölye ile çocuklarla uygulanabilecek 15 uygulamanın yer aldığı *Yeni Dönemde Okula Uyum Kitapçığı: Öğretmenlere ve Öğrencilere Yönelik Yaratıcı Çözümler* başlıklı çalışma oldu. Kitapçık, Değişim Elçisi öğretmenler, Ağ'ın paydaşları, çeşitli il ve ilçelerdeki Millî Eğitim Müdürlükleri aracılığıyla yüzlerce öğretmene ulaştı.

Adhokratik işleyiş, eğitim süreçlerinde bize iki önemli boyutta alan açıyor:

İlk boyut öğretmenlerin mesleki ve kişisel gelişimleriyle ilgili. Bu konuda Türkiye'deki hakim anlayış öğretmenleri sıklıkla “eğitilmeleri gereken bir meslek grubu” olarak konumlandırıyor, öğretmenlerin yetersizliğine vurgu yapıyor. Bu anlayış öğretmenlerin bilgilerini, deneyimlerini ve çözüm üretme konusunda inisiyatif alma becerilerini göz ardı ediyor. Öğretmen Ağı'nın adhokratik işleyişinde ise öğretmenler kendi ihtiyaçlarını tespit edebiliyor, Değişim Elçisi öğretmen topluluğunu çevreleyen Ağ paydaşlarından beslenebiliyor, Gökhan Öğretmen'in sözleriyle ifade edilecek olursa “özgür ve iradi” davranabiliyor.

Adhokratik işleyişin eğitim süreçlerinde alan açtığı ikinci boyut ise, eğitim materyallerinin ve geliştirilen çözümlerin niteliği. Eğitimin kitleselleşmesi ile birlikte materyaller de, çözümler de standartlaşabiliyor; ancak bugün toplumsal yaşam hiç olmadığı kadar hızlı değişiyor ve

sorunlar karmaşıklaşıyor. Dolayısıyla standart materyaller yetersiz kalıyor. Öğretmen Ağı'nda gerek yukarıda bahsettiğim, belli bir temaya odaklanan adhokratik çalışma grupları, gerek belirli bir soru etrafında bir araya gelen Yaratıcı Problem Çözme Programı katılımcıları hiçbir zaman çözümü peşinen bilmiyor ama bu süreçte diğer öğretmenlerle ve farklı alanlardan paydaşlarla birlikte düşünüyor, çözüm tasarlıyor, pilotluyor ve geliştiriyor. Amaca yönelik bir araya gelinen bu süreç, bize eğitimin standartlaştığı bir ortamda zanaatkârane bir üretim imkanı sağlıyor. Öğretmenlerin deneyimleri Ağ'ın paydaşlarıyla buluşunca ihtiyaca yönelik nitelikli içerikler oluşuyor. Hatta bu üretim, doğası gereği hantal olan bürokratik yapıların aksine adhokratik işleyişle çok daha hızlı ve etkili bir şekilde gerçekleşiyor. Üretilen içerikler Ağ'ın ve paydaşların iletişim kanalları aracılığıyla kısa zamanda binlerce öğretmene ulaşabiliyor.

Tüm bu çalışmaların yürütüldüğü Ağ yapısının taşıyıcı kolonlarını ise şu **beş temel değer** oluş-

turuyor: Ayrımcılık yasağı, eşitlik ilkesi, kapsayıcılık, hak temelli yaklaşım ve hakkaniyet. Bu değerler birçok farklı ilden, branştan ve deneyimden öğretmenler ile eğitime destek veren paydaş kişi ve kurumlardan oluşan Ağ topluluğunun tutkalı ve pusulası. Ağ'daki tüm faaliyetlere zemin olan bu değerleri kısaca açıklayacak olursam:

Ayrımcılığı, gruplar arası eşitsizlikleri ve hiyerarşileri sürdüren davranışlar olarak tanımlıyoruz. Ağ'ın ayrımcılık yasağı değeri, hem bu eşitsizlikleri sorgulamayı hem de kapsayıcı ve hak temelli uygulamalar ile eşitsizlikleri azaltıcı eylemlerde bulunmayı içeriyor.

Eşitlikten, herkese eşit davranmayı değil, herkesin farklı ihtiyaçlarıyla eşit derecede ilgilenmeyi anlıyoruz. Bu ise hem toplumsal yaşamı hem de eğitim ortamlarını kapsayıcı ve hakkaniyetli bir şekilde düzenlemeyi gerektiriyor. Zira herkesin öğrenme hızı, yetenekleri, ilgi alanları farklı.

Eğitimin işlevlerinden biri bireylerin aidiyet geliştirerek potansiyelini açığa çıkarabilmesi ise kapsayıcılık. Bu sürecin en temel değerlerinden birini oluşturuyor. Bu nedenle Ağ'daki tüm faaliyetlerde gruplar arası hiyerarşiyi üreten “acımacı”, “korumacı” yaklaşıma karşı hak temelli bir yaklaşımı hayata geçirmeye çalışıyoruz.

Hak temellilik değeri ile herkesin insan hakları ve eşit yurttaşlık temelinde eğitime ve toplumsal yaşama katılımını savunuyoruz.

Eğitim bir *vakumda* gerçekleşmiyor. Eğitim süreçleri kendisini çevreleyen toplumsal ve siyasal gelişmelerden etkileniyor. Günümüz toplumlarının sorunları düşünüldüğünde, bu değerleri pratiğe geçirmenin bir süreç gerektirdiğinin farkındayız. Ağ'ın özgün yapısı ve işleyişi tam da bu yüzden önemli. Zira değerlerimiz ve bu değerler zemininde oluşacak nitelikli eğitim ancak ve ancak öğretmenlerin deneyimine alan açan, adhokratik bir şekilde işleyen, farklı alanlardan paydaş kişi ve kurumlar ile öğretmenlerin birlikte çalışmasını ve üretmesini sağlayan bir ağ yapısıyla mümkün.

STRATEJİK HEDEFLERİMİZ

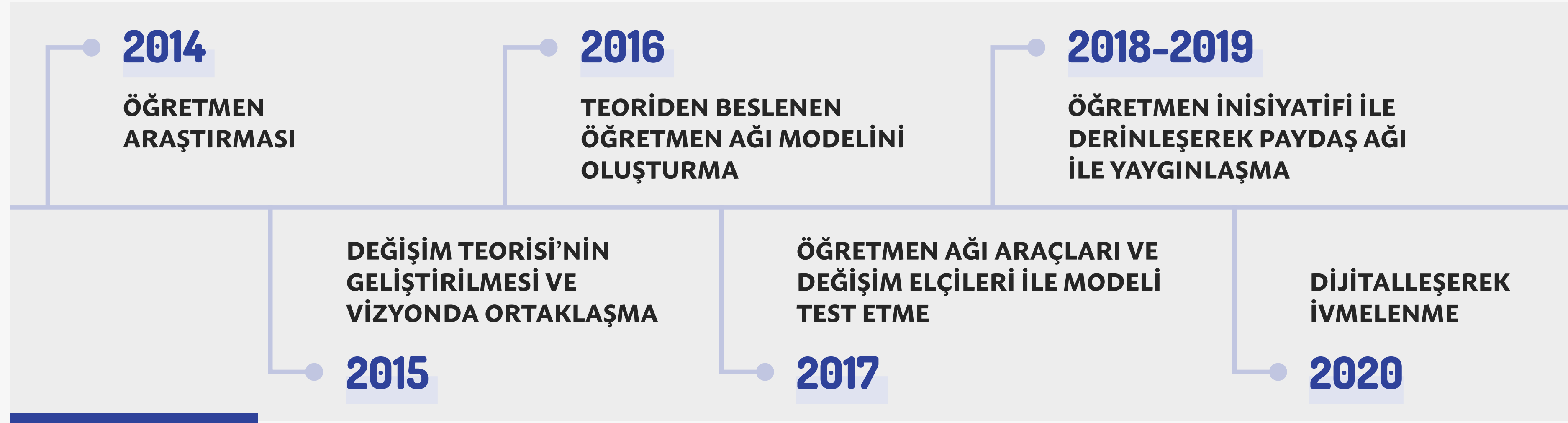
Öğretmen Ağı'nın oluşmasının temelleri, 2016 - 2017 yılları arasında gerçekleşen pilot sürecinde atıldı. 11 farklı şehirden toplam 47 öğretmen, 6 destekçi vakıf ve farklı disiplinlerden eğitimin niteliğinin artmasını dert edinen paydaşlarla birlikte; Öğretmen Ağı'nın araç, süreç ve yöntemleri geliştirildi. Geliştirilen Ağ modeli 2017 yılında test edildi ve 2018 Ocak ayından itibaren uygulanmaya başlandı.

Değişim Teorisi'nde ortaya konan model ve hedef doğrultusunda, geçirilen 3 yılın ardından, bir ağ olma modelinin geleceğini kurgulamak üzere Temmuz 2020'de stratejik çalışmalar gerçekleştirildi. Bu çalışmada, Öğretmen Ağı'nın 2018'den bu yana geliştirdiği stratejiler değerlendirildi ve Ağ'ın mevcut durumu analiz edildi. Ağ'ın felsefesi, değerleri, bileşenleri ve iş modeli tüm yönleriyle ele alınarak, 2020-2023 arası stratejik odak alanları ve 3 yıllık hedefler belirlendi.

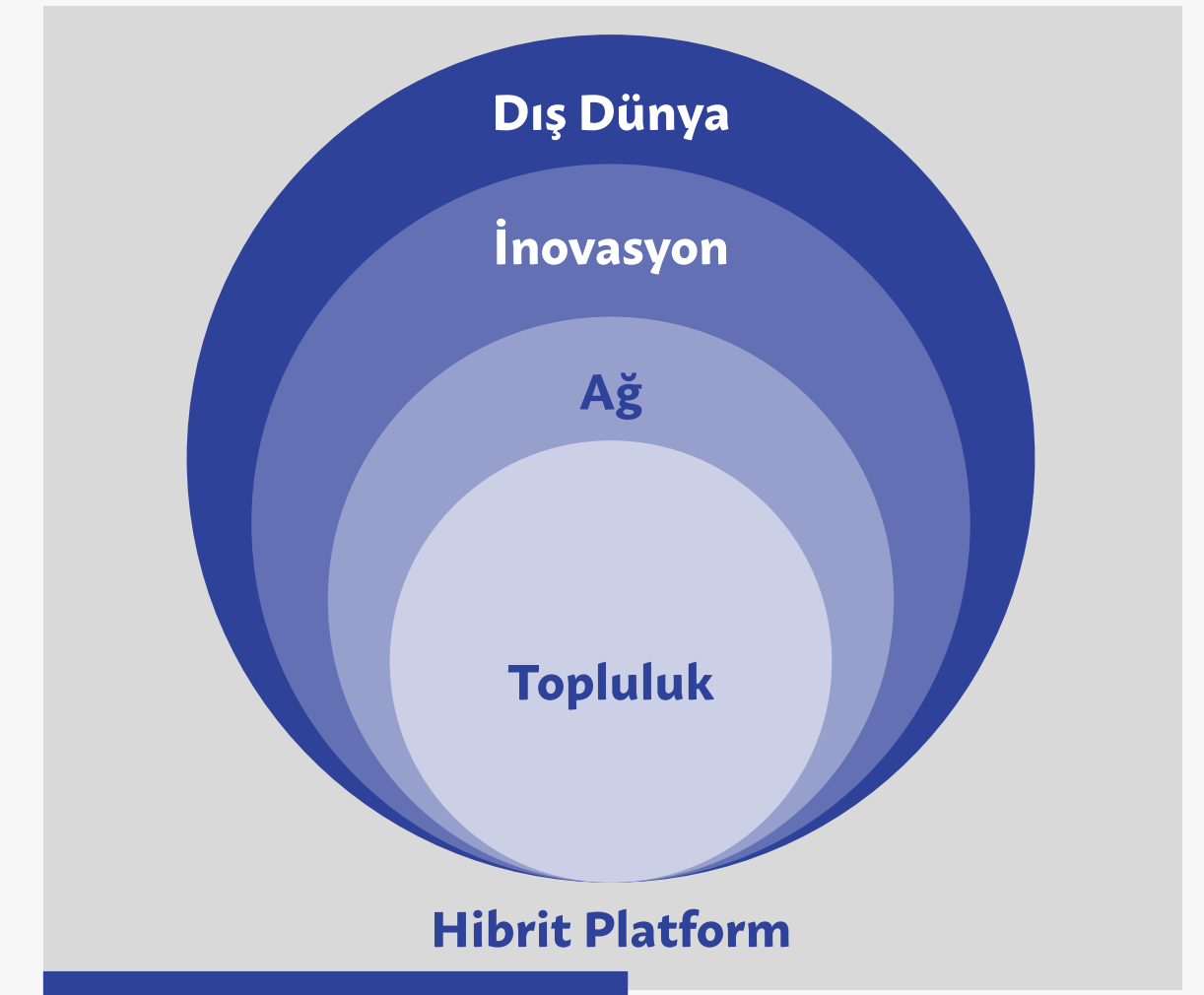
4 ODAK ALANI:

- 1. Topluluk:** Ağ'ın ana odağında yer alan "Değişim Elçisi" öğretmenler ve onların bir araya gelerek oluşturduğu alt topluluklar.
- 2. Ağ:** Topluluğun etkileşim içerisinde bulunduğu ve topluluk etrafında örülen, öğretmenlerden ve farklı disiplinlerden paydaşlardan oluşan ağ.

- 3. İnovasyon:** Öğretmen Ağı'nın tüm bileşenlerinin birbirleri ile olan etkileşim ve çalışmalarında kolaylaştırıcılık rolünü yerine getiren yenilikçi, yaratıcı araçlar ve platformlar
- 4. Dış Dünya:** Ağ ile etkileşim içerisinde bulunma potansiyeli taşıyan, eğitimin tüm paydaşları

Bir zaman çizgisi belirli zaman aralıklarıyla işaretlenmiştir. Anlatılmak istenen Öğretmen Ağı'nın başlangıçtan itibaren geçtiği süreçlerdir. 2014: Öğretmen Araştırması, 2015: Değişim Teorisi'nin Geliştirilmesi ve Vizyonda Ortaklaşma, 2016: Teoriden Beslenen Öğretmen Ağı Modelini Oluşturma 2017: Öğretmen Ağı Araçları ve Değişim Elçileri ile Modeli Test Etme, 2019: Öğretmen İnişiyatifi ile Derinleşerek Paydaş Ağı ile Yaygınlaşma, 2020: Dijitalleşerek İvmelenme)

Görselde iç içe geçmiş halkalar bulunmaktadır. En küçük halka Topluluğu, Topluluğu kapsayan halka Ağ'ı, Ağ'ı kapsayan halka İnovasyonu, İnovasyonu kapsayan halka Dış Dünya'yı temsil etmektedir. Görselin tamamı Hibrit Platformu oluşturmaktadır.

Ortaklaştığımız alanlardan hareketle, Ağ'ın önümüzdeki 3 yıllık süreçte tüm çalışmalarının ilerleyişini izlemek adına belirlenen 4 stratejik hedef:

1. Topluluk: Değişim Elçilerinin güçlenme yollarında Ağ'ın kaynakları (meslektaşlar, paydaşlar, içerik ve yöntemler) ve mekanizmaları ile yanlarında olmak, bireysel olarak ve/veya dahil oldukları alt topluluklarda inisiyatif almalarını kolaylaştırmak.

2. Ağ: Öğretmen Ağı'nı, Değişim Elçilerini ve topluluklarını besleyecek, kaynak çeşitliliği sunacak, bilgi üretimini kolaylaştıracak; üretilen değer, çıktı ve etkinin yaygınlaşmasına destek olacak şekilde zenginleştirmek.

3. İnovasyon: Öğretmen Ağı'nın tüm bileşenleri ile beraber (Değişim Elçileri, topluluklar, paydaşlar, dış dünya) eğitim alanında yenilikçi yaklaşımlar, araçlar ve yöntemler üretmek, sürdürülebilir ve erişilebilir hibrit bir platform olmak.

4. Dış Dünya: Eğitim ekosisteminde Öğretmen Ağı'nın bilinirliğini sağlayarak Ağ'ın büyümesine ve Ağ çalışmalarını dış dünya ile paylaşarak eğitim gündemini şekillendirmeye katkı sunmak

Yukarıda belirtilen hedefler çerçevesinde revize edilen Öğretmen Ağı iş modeli ile birlikte, organizasyon yapısı, rol ve sorumluluk dağılımları önerileri oluşturuldu. Yıllık aksiyon planlarının, her yıl yapılacak izleme değerlendirme çalışmaları ile güncellenerek geliştirilmesi hedefleniyor.

Öğretmen Ağı modeli, Ağ'ın her bir parçası (öğretmenler, paydaşlar, destekçi vakıflar) ve toplum için değer yaratan çıktılar ve sonuçlar üretmek üzere kurulmuş bir ekosistem modeli. Ağ'ın kuruluşundan bu yana tüm faaliyetlerin izlenmesi ve gelecek faaliyetlerin planlanması amacıyla etnografik eylem araştırması yürütülüyor. Bu yöntem, diğer araştırma yöntemlerinden farklı olarak faaliyetlerin sonlanması

beklenmeden ve eşzamanlı olarak bir sonraki adımların planlanmasını ve “sürekli araştırma ve öğrenme” anlayışının hayata geçirilmesini sağlıyor.

Öğretmenlerin güçlenmesine ilişkin potansiyel, izleme ve değerlendirme çalışmalarının odağında yer alıyor. İzleme ve değerlendirme çalışmaları, hem Ağ çalışmalarının içeriklerinin ve uygulamalarının geliştirilmesi, hem de Ağ'ın stratejik hedefleri doğrultusunda işlerliğin ortaya konması amacıyla düzenli olarak yürütülüyor. Bir başka deyişle Ağ, bir yandan “eylerken”, bir yandan eylediklerini geribildirimlerle sürekli geliştiriyor. Bunun yanı sıra, öğretmenlerin güçlenmesinin ve inisiyatifinin anlamlandırılması ile Ağ içindeki bileşenlerin etkileşiminin araştırılmasına yönelik sosyal ağ analizi çalışması yürütülüyor.

2020 yılında yürütülen izleme değerlendirme çalışmaları, bugüne dek üretilen ve üretilmeye devam edilecek olan değer ne olduğunu

anlama ve bu değer farklı faaliyetler, farklı kitleler ve “değer döngüleri” doğrultusunda analiz edilmesi ihtiyacını doğurdu. Öğretmen Ağı gibi, bir ağ modeli ile çalışmalarını sürdüren ve yarattığı topluluktaki etkileşimlerle etki yaratan bir oluşuma uygun etki izleme ve değerlendirme çerçevesi için araştırma yapıldı. Bu kapsamda, Wenger, Trayner ve de Laat* tarafından 2011 yılında ortaya konan, topluluk ve ağlarda değer üretiminin değerlendirilmesi konulu kavramsal çerçeve benimsendi. Bu çerçevenin Öğretmen Ağı model ve yapısına uyarlanması ve Ağ'ın değer üretiminin anlamlandırılmasına yönelik çalışmalara başlandı. 2020-2021 döneminde ise, Öğretmen Ağı'nın 2023 ve sonrası stratejileri, iş modelleri ve kurumsal yapısını netleştirecek şekilde devam edecek.

*: Wenger, E., Trayner, B., and de Laat, M. (2011) Promoting and assessing value creation in communities and networks: a conceptual framework. Rapport 18, Ruud de Moor Centrum, Open University of the Netherlands.

DEĞİŞİM ÖĞRETMENLE BAŞLAR

#DEĞİŞİMÖĞRETMENLE

Öğretmen, yıllık plan ve programları uygulayan, ders veren bir kişi; eğitimin nesnesi değildir. Bilakis, eğitimin öznesidir. Eğitimde dönüştürücü gücü en yüksek olan aktördür.

Öğretmenin inisiyatifinin artması, “yapabilirim gücü”nü hissetmesi ve harekete geçebilmesi, özne olma haliyle doğrudan ilişkili. Özne olan öğretmen ise, dönüştürücü gücünü hayata geçirir.

Öğretim pratiklerini iyileştirir, kendi deneyimini yönlendirir, mesleki kimliğini oluşturur ve dönüştürür, dayanışmaya dayanan işbirliği çerçevesinde kendisinin ve meslektaşlarının öğrenmesine katkıda bulunmak için bilerek ve isteyerek eyleme geçer.

“Değişim Öğretmenle Başlar” bölümünde, öğretmenlerin yapabilme gücünün arttığı ve aldığı inisiyatifle ürettikleri; Değişim Elçisi öğretmenlerin harekete geçme hikayeleri yer alıyor.

ÖZNE OLAN ÖĞRETMENİN DEĞİŞTİRME GÜCÜ ARAŞTIRMASI - BURASI TAMAMEN BİZİM RAPORU

“Tamamen öğretmenlere inisiyatif sağlamak amacıyla yola çıkan bir şey. Bence en değerli kılan yanlarından birisi bu: ilişki eşitliği. Öğretmen Ağı alan açıyor bize. Ben şunu yapacağım dediğinde “Evet, yap” diyor. Burası tamamen bizim. Öğretmenlerin olan bir yer, onu hissediyorsun.”

Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2023 Eğitim Vizyonu, “ana aktör” olarak öğretmene vurgu yapıyordu. Nitekim, yapılan pek çok çalışma da eğitimin gelişmesinin yolunun öğretmenin güçlenmesinden geçtiğine işaret ediyor.

Öğretmenin “değiştirme gücü”nün,özne olma haliyle sıkı bir ilişkisi bulunduğu biliniyor. Mesleki öğrenme topluluklarının bu ilişkinin sağlanmasında büyük potansiyele sahip olduğu; öğretmenlik ve sınıf pratiklerinin iyileşmesine

ve öğrenci başarısının artmasına katkıda bulunduğu düşünülüyor.

Dolayısıyla araştırmacılar, karar alıcılar ve uygulayıcıların gittikçe daha çok dikkatlerini yönelttikleri bu topluluklara ilişkin bilgi üretmenin önemi git gide artıyor.

Tam da bu bilginin üretimine katkı sunmak üzere, *İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi - SEÇBİR* Müdür Yardımcısı Müge Ayan, “Burası Tamamen Bizim: Öğretmenin Özne Olma Hali, Mesleki Öğrenme Toplulukları ve Öğretmen Ağı Örneği” başlıklı raporu kaleme aldı. 2020 yılı Mart ayında yayınlanan rapor, mesleki öğrenme topluluklarının öğretmenlerin güçlenmesine etkisini araştırıyor.

4 konuşmacı “Burası Tamamen Bizim” raporunun yansıtıldığı bir beyaz perdenin önünde dikdörtgen bir masada yan yana oturuyor. Masada bilgisayar, bardaklar, su şişeleri, mikrofonlar ve isim etiketleri yer alıyor.

“Bir şeyle ilgili bir fikrin olduğunda, açıp bu ne yapmış ya da o ne düşünüyor diye sorabiliyorsun. (...) Yani, oradaki her bir insanın söylediği bir cümle, söylediği bir kelime, anlattığı bir şey sende farklı bir kelime uyandırabiliyor. “Bir de bu var”; “doğru söylüyor”, “bir de buradan bakmak lazım” diyorsun. Aslında bu senin etkinini de genişletiyor ve büyük resim üzerinden düşünmeye başlamanı sağlıyor biraz daha. Yani, farklı noktalardan, farklı disiplinlerden, farklı bakış açılarından.”

Rapor, 10 Mart 2020 günü düzenlenen *panelle birlikte kamuoyuyla paylaşıldı*. ERG Politika Analisti Yeliz Düşkün'ün moderasyonu üstlendiği panelde, raporun yazarı İstanbul Bilgi Üniversitesi SEÇBİR Müdür Yardımcısı Müge Ayan ile Öğretmen Ağı Değişim Elçilerinden Mine Aksar ve Şirin Piya Giyik konuşmacı oldu. Raporla ilgili ayrıntılı bilgi ve *raporu okumak için tıklayın*.

ZORLUKLARI ÖĞRETMENLERLE BİRLİKTE AŞMAK - PANDEMİ DÖNEMİ İHTİYAÇ BELİRLEME ANKETLERİ

COVID-19 salgını nedeniyle 23 Mart 2020 itibariyle Türkiye’de örgün eğitime ara verildi ve uzaktan eğitime geçildi. Bu süreç, eğitimin tüm paydaşları için bir ilkti. Salgın koşullarının getirdiği zorluklara ek olarak, eğitimin sürdürülmesi için yeni ihtiyaçlar, zorluklar ve güçlenme alanları doğdu.

Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekibi’nin bu süreçte attığı ilk adım, sahada süreci bizzat deneyimleyen, veli ve öğrencilerin desteklenmesinde kilit rol sahibi olan öğretmenlere kulak vermek oldu. Öğretmenlerin ihtiyaçlarını onlardan öğrenmek ve Öğretmen Ağı’nın çalışmalarını bu ihtiyaçlara cevap verecek şekilde planlamak amacıyla bir dizi anket hazırlandı ve paylaşıldı.

Öğretmen Ağı Değişim Elçileri ile paylaşılan ilk anket çalışması, içinden geçilen olağanüstü ve belirsiz koşullarda öğretmenlerin birbiriyle dayanışmasına, dijital okuryazarlık becerilerinin desteklenmesine, eğitimin dijitalleşmesi ile birlikte derinleşen erişim sorunlarıyla baş edilmesi ve kapsayıcılığın sağlanmasına yönelik desteklenmesi **gerektiğine işaret ediyordu.**

Uzaktan eğitim sürecinin ilk haftasının ardından, bir haftalık deneyime ilişkin detayların, duygu ve düşüncelerin ve karşılaşılan zorlukların öğrenilmesi amacıyla hem Değişim Elçisi öğretmenler hem de sosyal medya kanalıyla ulaşılan öğretmenlere yönelik bir başka anket daha paylaşıldı. **İkinci anketin verileri**, öğretmenlerin örgün eğitimde sahip olduğu kilit rolün uzaktan eğitim ile birlikte daha da anlam kazandığını ortaya koyuyordu. İlk haftanın sonunda öğretmenler, zamanlarının büyük bölümünü öğrencileriyle iletişim kurmaya ve akademik çalışmalardan çok, değişen koşullar ve salgın ortamının doğurduğu kaygıyla baş etmeleri için öğrencilerini desteklemeye ayırdıklarını belirtiyordu. Bunun yanı sıra öğretmenler, uzaktan eğitime erişemeyen öğrencilerle teması sağlama, konu anlatımı, EBA kullanımı ve etkinlik planlamaya zaman ayırıyordu.

Eğitimin eve taşınması ile birlikte velilerin rolü de dönüştü. Öğretmenlerin velilerle düzenli iletişim kurarak işbirliği yapabilmesi de sürecin doğurduğu ihtiyaçlar arasındaydı. Özellikle küçük yaş

gruplarıyla çalışan öğretmenler öğrencilerine veliler aracılığıyla ulaşabildiğinden, velilerin motivasyonunun ve katılımının sağlanmasına yönelik ayrıca çalışmalar yürütülmesi gerekiyordu. Öğrencilerin akademik becerilerinin desteklenmesi için alternatif içerik ve yöntemler üretme ve dijital araçların kullanımı konularında güçlenmeye ihtiyaç duyduğunu belirten öğretmenler, eğitim süreçlerinin yürütülmesine ek olarak kendi dijital okuryazarlık becerilerini artırmak için beslenmeye ihtiyaç duyuyordu. Tüm bunlar sürerken, sorunlara tek başına çözüm üretmenin yarattığı güçlüğü, zaman zaman bu yükü taşıyamadıklarını da ifade ediyorlardı.

2020-2021 eğitim-öğretim yılı başlamadan, öğretmenlerin duygu ve düşünceleri ile ihtiyaçlarını anlamak amacıyla Eylül ayında üçüncü bir anket hazırlandı ve sosyal medya kanalıyla ulaşılabilen tüm öğretmenlere duyuruldu. Anket süresince yeni eğitim-öğretim yılının nasıl başlayacağı ve neler getireceği belirsizdi. Ankete katılan öğretmenlerin bir kısmı, salgının sürmesi nedeniyle

kaygılandığını, yüz yüze eğitime hazır hissetmediğini söylerken, bir kısmı ise uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimin yerini tutmadığını, bu nedenle yüz yüze eğitimin başlamasını umduğunu belirtiyordu.

Değişen koşulların beraberinde getirdiği tüm bu zorluklar ve çeşitli toplumsal gruplardan öğrencilerin eğitime erişememesi veya eşit erişememesi; uzaktan eğitimin niteliği, işlevselliği ve kapsayıcılığı konusunda öğretmenin güçlenmesinin, inisiyatifinin ve çabasının değerini bir kez daha göstermiş oldu.

Öğretmen Ağı’nın pandemi dönemindeki tüm çalışmalarını belirleyen, anketler aracılığıyla öğretmen ihtiyaçlarının düzenli aralıklarla izlenmesi ve takip edilmesi oldu. Bu sürecin öğrenimleri, Ağ’da desteklenmeye ve güçlenmeye ihtiyaç duyulan alanların belirlenmesini sağladı. Bu alanlara yönelik kurulan çalışma gruplarının faaliyetleri, deneyim paylaşımları buluşmaları ve atölyeler öğretmenlerle birlikte yürütüldü.

TAMAMEN ÖĞRETMENLERİN OLAN ÇEVİRİMİÇİ ALANLAR YARATMAK: 2020 DEĞİŞİM ELÇİLERİ YAZ BULUŞMASI

Öğretmen Ağı Değişim Elçisi Yaz Buluşmaları, Öğretmen Ağı'nın ilk senesinden bu yana, her sene Temmuz ayının ilk haftası içinde gerçekleştirilen ve Ağ'a dahil olan öğretmen, paydaş ve Ağ'ın destekçilerini buluşturan buluşmalardır. Yaz Buluşmaları, yıl boyu üretilenlerin kutlandığı ve bir sonraki senenin plandığı, onlarca şehirden, farklı branş ve kademelerden öğretmenlerin birbirinden beslendiği ve birlikte ürettiği, çokça da eğlendiği bir eğitim festivaline dönüşür. Buluşma, Öğretmen Ağı'nda "Kavuştay" olarak da bilinir. Buluşma biraz çalışmaya benzer; herkes birlikte üretir ve çalışır. Biraz da kavuşturmak, aynı çalışmalara katılan öğretmenler aylar sonra birbirini yeniden görür, yıl boyu ismini duyan ama hiç tanışmamış meslektaşların tanışma zamanıdır.

Covid-19 pandemisi ve karantina dolayısıyla, Öğretmen Ağı'nın tüm çalışmaları gibi Yaz Buluşması da uzaktan gerçekleştirildi. Buluş-

ma, ilk kez katılanları dijital araçlar aracılığıyla bir araya getirdi.

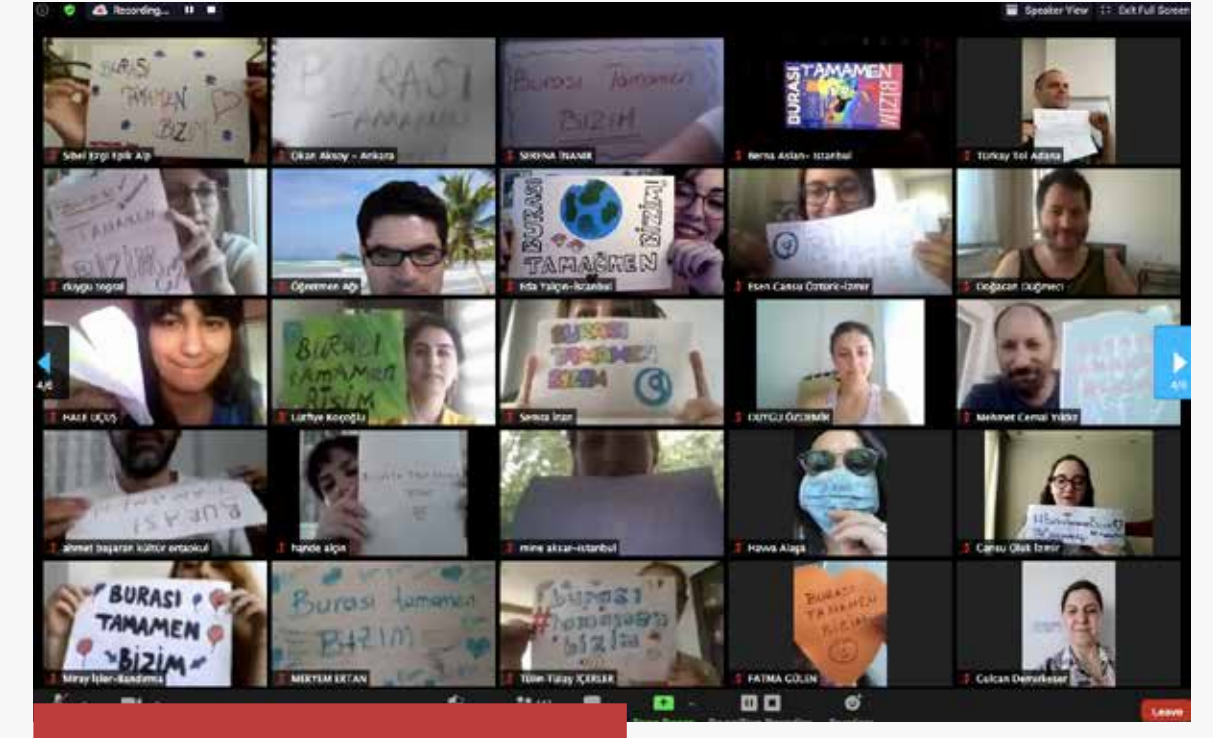
1-2 Temmuz 2020 tarihlerinde, Zoom isimli video konferans uygulamasının yanı sıra, Menti ve Padlet gibi dijital ortamda bir aradalık araçları kullanılarak gerçekleştirilen Değişim Elçileri Dijital Yaz Buluşması, 31 farklı şehirden toplamda 221 Değişim Elçisi Öğretmen ve 50 farklı kurumdan 100'e yakın paydaşın katılımıyla gerçekleşti.

1 Temmuz Çarşamba		2 Temmuz Perşembe	
19:00 - 19:30	Açılış Oturumu: "Burası Tamamen Bizim"	19:00 - 19:30	Öyünle Güne Merhaba
19:30 - 19:35	Ara	19:30 - 19:35	Öğretmen Ağı Toplantısı Oturumu: Bu Ağ Tamamen Bizim
19:35 - 19:40	Değişim Elçileri Paylaşım Oturumu: "Değişim Tamamen Bizim"	19:35 - 19:40	Ara
19:40 - 19:45	Ara	19:40 - 19:45	Tema Grupları Oturumu: İcaflar Tamamen Bizim
19:45 - 20:00	Çevre Yayı: "Eğitimde Yararlanabileceğimiz" (Yararlanabileceğimiz Yararlanabileceğimiz) (Değişim Elçileri "Burası Tamamen Bizim" için)	19:45 - 19:50	Kuşak
		19:50	Parti Yeme

Mavi zemin üzerine sağ üst köşede beyaz Öğretmen Ağı logosu yer alan görselde 1-2 Temmuz tarihlerinde gerçekleşen yaz buluşması programı yer alıyor. Görselin sol alt köşesinde turuncu ile #BurasıTamamenBizim sağ alt köşesinde turuncu ile #YazBuluşması2020 etiketleri bulunuyor.

2020 Yaz Buluşması, ilk defa bu sene bir başlık kazandı: "Burası Tamamen Bizim". Bu cümle, mesleki öğrenme topluluklarını Öğretmen Ağı örneği üzerinden inceleyen, Müge Ayan tarafından kaleme alınmış *aynı başlıklı rapordan* bir öğretmen alıntısı. Öğretmenlerin ve paydaşların birlikteliğinden güç alan, inisiyatif alanları çoğaltan, öğretmenin söz ve iş üretmesine alan sağlayan, öğretmenlik mesleğine itibarını iade eden; en önemlisi bunları yaparken her anında öğretmenle birlikte yürüyen bir oluşumun, yılın en önemli buluşması için "Burası Tamamen Bizim" demesi çok uygundu.

Her adımı *öğretmenle birlikte* atmak, Yaz Buluşmaları'nın her aşamasında öğretmen dahiliyeti ile planlamak da demektir. Bu doğrultuda, Mayıs ayında Buluşma'nın hazırlık süreçlerine destek olmak üzere gönüllü 39 Değişim Elçisi ile birlikte *adhokratik* çalışma grupları oluşturuldu. Bu gruplar, Yaz Buluşması'nın ihtiyaçları

2020 yılı Yaz Buluşması kapanış toplantısının sonunda çekilen fotoğrafta, Değişim Elçileri farklı şekillerde yazılmış ve süslenmiş "Burası Tamamen Bizim" yazılı kağıtları kameralarına doğru uzatıyor.

olarak belirledikleri "Sosyalleşme & Parti", "Isınma & Tanışma Oyunları" ve "İletişim" odaklı üç ana gruba bölündü ve çalışmaya başladı.

2020 Dijital Yaz Buluşması'na, Öğretmen Ağı'nın *icat çıkaran* özelliği yeniden damgasını vurdu ve "İletişim Elçiliği" adı verilen yepyeni bir alan ortaya çıktı. İletişim Elçileri, daha önce Kolaylaştırıcı Ekip'in yürüttüğü mesaj belirleme, iletişim materyallerinin hazırlanması ve duyuru gibi iletişim faaliyetlerini paylaşarak, "Burası Tamamen Bizim" mesajının altının daha da çizilmesini sağladı. Değişim Elçilerini *Yaz Buluşması'na*

2020 yılı Yaz Buluşması Ritim Atölyesi sırasında çekilen fotoğrafta, Zoom ekranı kareleri içinde ellerini ekrana doğru uzatarak ritim tutan Değişim Elçileri yer alıyor.

davet etmekten başlayarak, Buluşma hazırlık süreçteki tüm iletişimi İletişim Elçileri yürüttü. Topluluk kolaylaştırıcılığının iletişim kısmını büyük bir özveri ile üstlenen İletişim Elçileri gösterdi ki, tüm süreçlerde olduğu gibi, iletişim de öğretmenden-öğretmene olduğunda etki yaratıyordu. Her paylaşımda, gönderilen her mesajda, heyecan günden güne artıyordu. Bunu sağlayan, Değişim Elçilerinin ta kendileriydi.

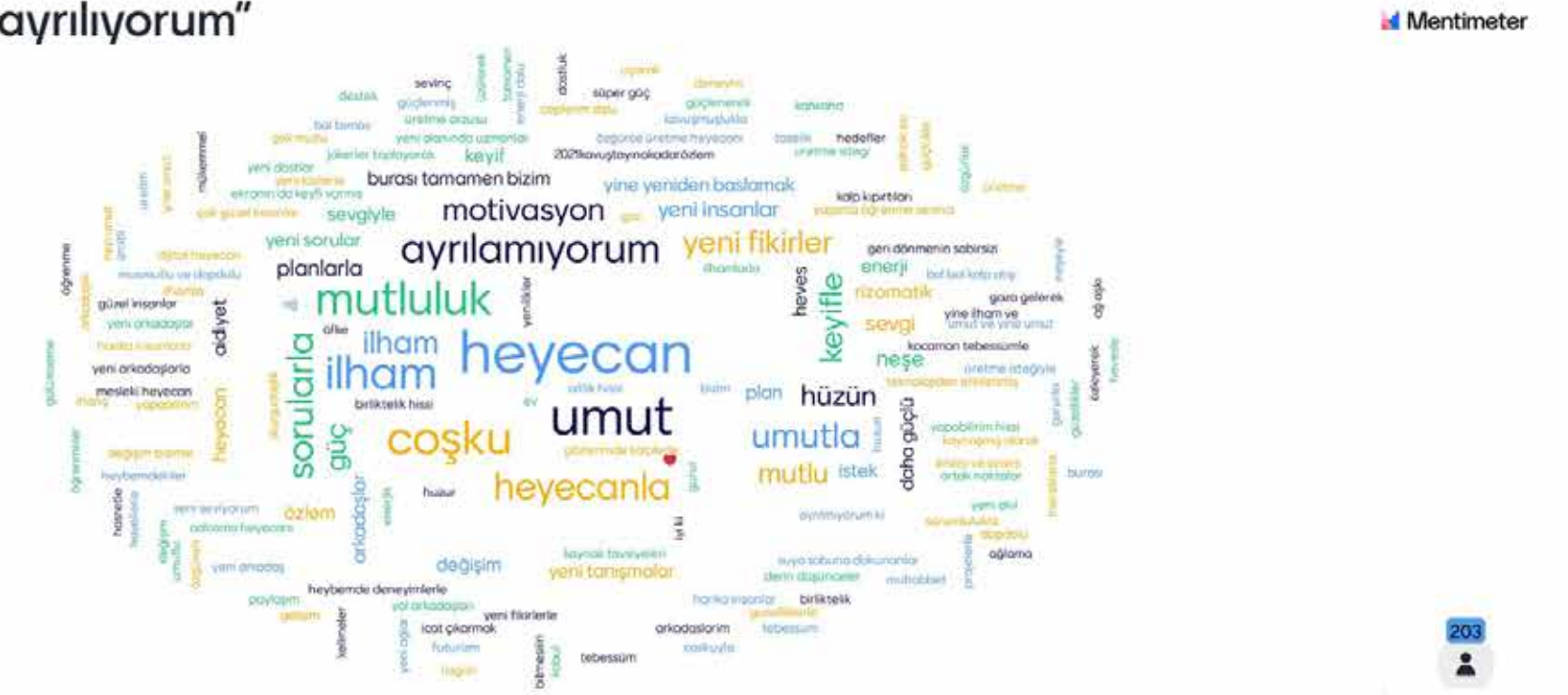
2 günlük Buluşma programı, Değişim Elçileri ile birlikte tasarlanan buluşmanın akışı, paydaş ve destekçi vakıflarla bir arada olmak, geçtiğimiz seneyi kutlamak, deneyimlerimizi

paylaşmak ve bir sonraki seneye dair yeni icatlarımızı çıkarmaya ve tabii ki sosyalleşmeye yönelik ihtiyaçlara odaklanılarak oluşturuldu.

Bu yılın bir diğer icadı, herkese açık bir Yaz Buluşması oturumu gerçekleştirmektir. Öğretmen Ağı Youtube kanalından 1 Temmuz günü canlı olarak yayınlanmak üzere, **Eğitimin Yarınıni Şekillendirmek** başlıklı bir panel kurgulandı. Yayında, peş peşe gerçekleşen iki oturum ile 21. yüzyılın önemli beceri setlerinden yaratıcı problem çözme ve eleştirel düşünme tartışıldı.

“Yaratıcı Düşünme Yarını Nasıl Şekillendirecek?” başlıklı ilk oturumda Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekip’ten Zeynep Hancı’nın moderatör, Değişim Elçisi öğretmenlerden Türkay Tol, Selcen Tuğba Aytaş ve Öğretmen Ağı Yaratıcı Problem Çözme Programı danışmanı Derya Tombuloğlu konuşmacı olarak yer aldı. Kolaylaştırıcı Ekip’ten Günalp Turan’ın moderatörlüğündeki “Eleştirel Düşünme Yarını Nasıl Şekillendirecek?” başlıklı ikinci oturumda ise yine Değişim Elçisi öğretmenlerden Ezgi Temiz Çeliker ve Ahmet Canbaz’a, İELEV Özel 125. Yıl İlkokulu/Ortaokulu Müdürü Burcu Aybat eşlik etti.

Yaz Buluşması’ndan ile ayrılıyorum”

Görselde beyaz zemin üzerine Yaz Buluşması sonrasında alınan geribildirimlerin oluşturduğu bir kelime bulutu bulunuyor. Görselde başlık olarak “Yaz Buluşması’ndan ile ayrılıyorum” sorusuna katılımcıların boşlukları doldurduğu kelimeler yer alıyor. Ağırlıklı olan kelimeler; heyecan, mutluluk, ilham, umut, coşku, mutluluk, güç, motivasyon

Herkese açık olarak gerçekleşen panelin duyurulmasına, Değişim Elçileri ile Dijital Yaz Buluşması’na partner olan paydaşlar sosyal medya paylaşımları ile destek verdi. Böylece panel, eğitimin her kesiminden binlerce kişiye ulaştı.

Buluşma’ya katılan 300’den fazla katılımcı, “Isınma & Tanışma Oyunları” çalışma grubunun hazırladığı etkinliklerle birbiriyle tanıştı. Pandemi dönemindeki öğretmenlik deneyimlerin paylaşıldığı, adhokrasi kavramının ve adhokratik çalışma gruplarının yapısının tartışıldığı ve Öğretmen Ağı’nda yürütülecek tematik ça-

lışmaların belirlendiği iki günün ardından, Buluşma “Sosyalleşme & Parti” çalışma grubunun hazırladığı parti ile sona erdi.

2. günün son oturumunda, Menti uygulaması üzerinden geri bildirimler alındı. Katılımcılar, “Heyecan, mutluluk, umut, coşku, ilham, motivasyon, yeni fikirler, planlarla, güçle” Buluşma’dan ayrıldı. Hatta bazıları “ayrılmadı”.

2020 Yaz Buluşması Koordinatörü Irmak Akıncı Canbaz’ın kaleme aldığı “2020 Yaz buluşması: Adhokratik Bir Hikaye” başlıklı blog yazısını okumak için [tıklayın](#).

DOĞADA TAMAMEN ÖĞRETMENLERİN OLAN ALANLAR YARATMAK – BURASI TAMAMEN BİZİM KAMPI

2020 Değişim Elçileri Yaz Buluşması'nın “Burası Tamamen Bizim” başlığıyla düzenlenmesi, öğretmenlerin söz sahibi olduğunda, desteklendiğinde, ihtiyaçlarına meslektaşlarıyla bir arada çözüm aradığında yaratabileceği değişime işaret ediyordu. Nitekim, Buluşma'nın baştan sona Değişim Elçisi öğretmenlerle birlikte yürütülmesi, eğitim sisteminde zaman zaman nesnelleşebilen öğretmenlerin, tamamen kendileri olan bir buluşmada özne olmalarını mümkün kıldı.

Yaz Buluşması'nı takiben, Mersin ve Adana'daki Değişim Elçileri, tamamen öğretmenlerin olan alanların çoğalması için nicedir düşündüklerini hayata geçirmeye karar verdi. “Burası Tamamen Bizim” Kampı, 27, 28 ve 29 Temmuz tarihlerinde Mersin'deki Şaymana Arslanköy Tesisleri'nde gerçekleşti. 2020 Değişim Elçileri

Yaz Buluşması ana mesajı olan “Burası Tamamen Bizim”i bir adım öteye taşıyan kampın teması ise “Doğadaki Değişim Elçisi: Bir Eğitim Mekanı Olarak Doğa”ydı.

3 gün süren kampta, matematik, edebiyat, yaratıcı düşünme gibi eğitimin farklı konuları doğa bağlamında ele alındı. “Yün Bebek” filmi yönetmeni Ümmiye Koçak ile film oyuncularını Emine Yıldız, Memnune Kizir ve Duygu Koçak ile söyleşi, yaratıcı drama, deneyim paylaşımları, doğa ve matematik, doğa ve edebiyat ve doğada yaratıcı düşünme, doğada eğitim: Orman Okulları örneği oturumları, 27 kişi katılımıyla gerçekleşti.

Kamp sonrasında, hem katılımcıların hem kampı düzenleyen öğretmenlerin duygu ve düşüncelerini paylaştığı, yazarlığını Mersin Değişim

Görselde açık alanda bir araya gelerek çalışma gerçekleştiren Değişim Elçileri ve küçük çocukların oluşturduğu büyük bir çemberin bir kısmı yer alıyor.

şim Elçilerinden İsmail Örnek ve “BTB Kampı Kabilesi”nin üstlendiği **“Burası Tamamen Bizim Kampı Günlükleri”** yayınlandı.

Kamp gönüllüsü Roza Arduçluoğlu, 3 gün süren kampı kayıt altına aldı. Arduçoğlu'nun kendi kanalında yayınladığı videoyu izleyerek, kamp anılarına ortak olabilmek için [tıklayın](#).

“Şimdi denizin tuzu ve kokusunu taşıyan rüzgarla çayımı yudumlarken daha iyi anlıyorum ki; bu süreç “Burası Tamamen Bizim” mottosunun ne kadar iyi anlaşıldığını, öğretmenlerin kendilerini ait hissettiklerinde ve kendilerine ait hissettiklerinde ne denli sorumlu ve güçlü olabileceklerini gösterdi bize. Daha fazlası için, artık daha inanmış ve güçlüyüz; çünkü: Değişim öğretmenle başlar ve birlikte yapabiliriz.”

ÖĞRETMENLERDEN, ÖĞRETMENLERE VE ÖĞRENCİLERE YÖNELİK YARATICI ÇÖZÜMLER - YENİ DÖNEMDE OKULA UYUM KİTAPÇIĞI

Pandemiyle birlikte başlayan karantina sürecinde Kolaylaştırıcı Ekip çeşitli anketler yaparak öğretmenlerin ihtiyacını anlamaya çalışmıştır. Anketler aracılığıyla öğretmenler, bu süreçte yalnız olmadıklarını hissetmek is-

tediğini ve birbiriyle dayanışmaya ihtiyacı olduğunu *ifade etmişti*. Bu ihtiyaca nasıl cevap verebiliriz diye düşündük ve sonucu yeni bir ad hocratik çalışma grubu oldu: Çevrimiçi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik (PDR).

Çevrimiçi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Grubu; Öğretmen Ağı Değişim Elçilerinden gönüllü olan Psikolojik Danışmanların çevrimiçi buluşmalarla deneyimlerini paylaştığı, birbirinden ve farklı paydaşlardan beslendiği ve ürettiği ad hocratik bir grup olarak bir araya geldi.

Zor zamanlarda birlikte öğrenmeyi, daha çok insana ulaşmayı, sürdürülebilir psikolojik yardım anlayışını benimsemiş, Türkiye'nin farklı illerinden 16 Psikolojik Danışmanın ilk işi, "Pandemi Sonrası Öğretmenlerin ve Öğrencilerin Okula Uyumunu Nasıl Sağlayabiliriz?" sorusuna yanıt aramak oldu. Grup bunun için, Ağ'ın araçlarından biri olan Yaratıcı Problem Çözme Programı'nı ve adımlarını uyguladı. Pandemi döneminde öğretmenlerin yaşadıkları problemlerin kaynağına inmek ve ihtiyaçlarını anlamak için *hazırladıkları anketin* sonuçları, 80 ilden 1500'den fazla öğretmene ulaşarak içgörülerini besledi.

Ankete göre, Mart-Haziran 2020 ayları arasında:

80 ŞEHİRDEKİ

1536 ÖĞRETMENDEN

%24'Ü ÖĞRENCİLERLE HAFTA İÇİ HER GÜN VE GÜNDE BİRDEN FAZLA KEZ,

%22'Sİ HER GÜN BİR KEZ,

%15'İ GÜN AŞIRI,

%18,2'Sİ HAFTADA BİR KEZ,

%14'Ü SEYREK İLETİŞİM KURDU ,

%4'Ü İSE Hiç İLETİŞİM KUR(A)MADI

Zoom ekranı kareleri içinde elleri ile kalp işareti yapan Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik grubu katılımcıları yer alıyor.

Öğretmenler en çok şu dijital araçları kullandı: EBA, WhatsApp, Zoom; bunun yanı sıra Skype, Hangouts, Meet, YouTube, Microsoft Teams, Kahoot! ve Flipgrid.

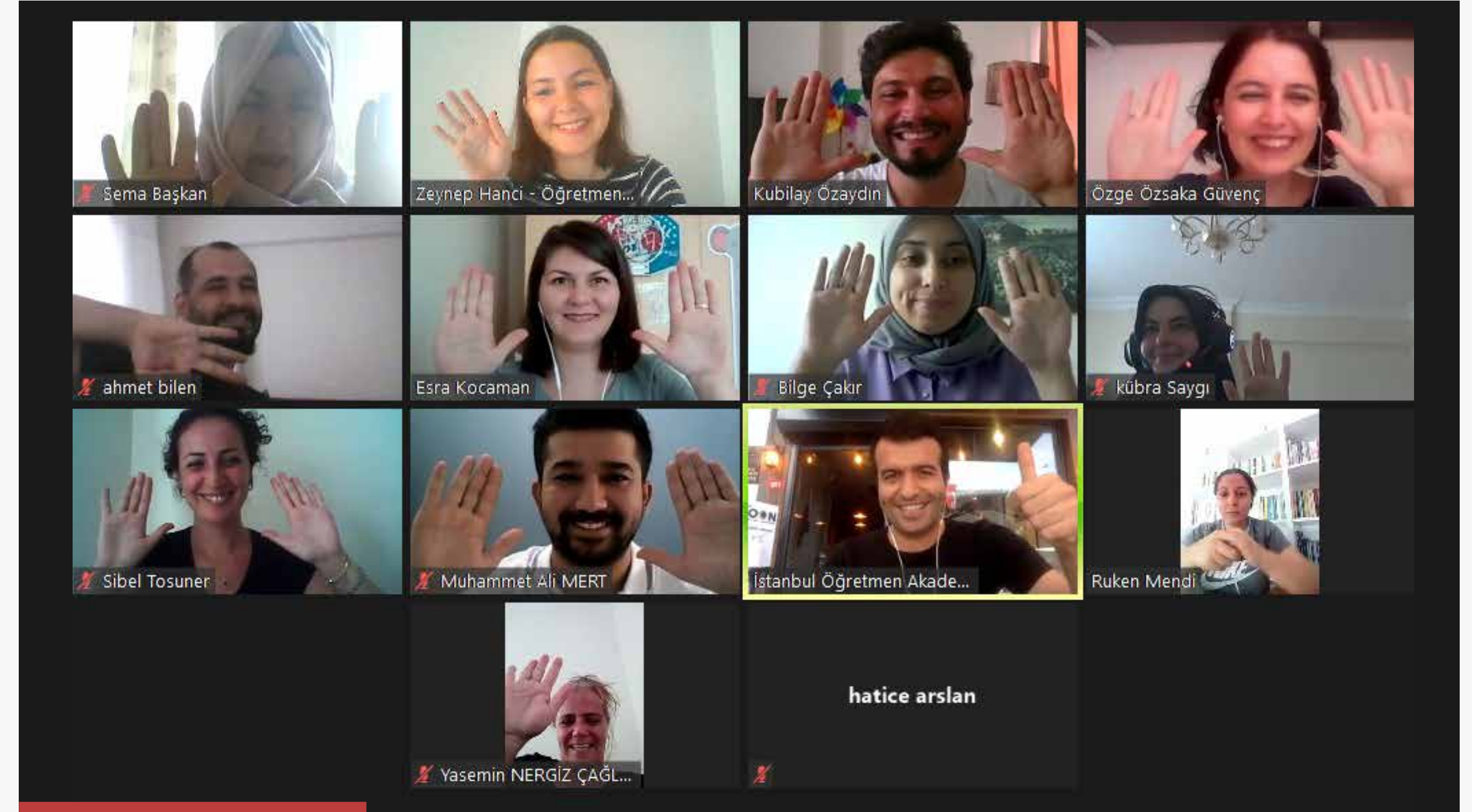
Ankete katılan öğretmenler, branş ve/veya kademe fark etmeksizin dijital dünyaya uyum, öğrencilerin salgına yönelik bilgilendirilmesi ve sosyal-duygusal ihtiyaçlarının karşılanması konusunda iletişim kurmayı birincil ihtiyaç olarak gördü. Pek çoğu, akademik takviyeden ziyade öğrencilerin sohbet, oyun ve duygusal ihtiyaçlarını ön plana aldı. Yeni döneme geçiş sürecinin sağlıklı yürütülmesi için psikolojik desteğin, rehberlik derslerinin artırılmasının, çocukların sosyal-duygusal olarak desteklenmesinin uyum sürecinde önemli olduğunu vurguladı. Bunun yanı sıra, takdir edilme ve empati ihtiyaçlarının giderilmesinin duygu yönetiminde ve oryantasyon sürecinde önemli olduğunu söyledi. Ayrıca öğretmenler, hiyerarşinin olmadığı yatay ilişkilerin önem kazanacağını, meslektaş dayanışması ihtiyacının çoğalacağını öngördü.

PDR Çalışma grubu, anket sonuçlarıyla birlikte birebir görüşmeler de yaptı ve tüm bulguları değerlendirerek, Eylül 2020'de başlayacak yeni eğitim-öğretim dönemindeki oryantasyon sürecinde, öğretmen ve öğrencilerin sosyal duygusal ihtiyaçlarına odaklanan çözümler üretmeye karar verdi.

Yaratıcı Problem Çözme sürecini izleyerek, belirlenen ihtiyaca yönelik yaratıcı çözümler üretmeye koyuldu. Üretilen çözümler, yeni dönemde okula uyumu kolaylaştıracak bir kitapçığa dönüştü: **“Yeni Dönemde Okula Uyum Kitapçığı: Öğretmenlere ve Öğrencilere Yönelik Yaratıcı Çözümler”**. Kitapçıkta, öğretmenlerin meslektaşlarına yönelik yapabileceği ve öğretmenlerin sosyo-duygusal ihtiyaçlarına cevap verebilecek **“Yaşam Şapkaları”** isimli atölye ile okula uyumu kolaylaştırmak üzere öğrencilerle birlikte uygulanabilecek 15 etkinliğin yer aldığı **“Sosyal-Duygusal-Kit”** yer alıyor. Kitapçıkta yer alan çözümler, **Öğretmen Ağı Çözüm Merkezi'nde** “Pandemide Okula Uyum” filtresi altında ayrı ayrı olarak da yayınlandı. Çözümler, 2.000'i aşkın öğretmen tarafından indirildi ve 200'ü aşkın Öğretmen Ağı paydaşıyla paylaşıldı.

Kitapçık, okullara öğrencilerin gelmeye başladığı ilk gün olan 31 Ağustos'ta, İletişim Elçisi öğretmenlerin kaleme aldığı **bir mektup ile kamuoyuna duyuruldu**.

Öğretmenlerin yeni dönemde sosyal duygusal ihtiyaçlarına yönelik geliştirilen “Yaşam Şapkaları” atölyesi, Aydın İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile, İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü Öğretmen Akademileri Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Akade-

İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü ortaklığında gerçekleştirilen Yaşam Şapkaları Atölyesi

İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü ortaklığında gerçekleştirilen Yaşam şapkaları atölyesi için bir araya gelen Değişim Elçileri Zoom ekranı kareleri içinde avuç içlerini ekrana doğru çevirmiş durumda.

misi ile, Ordu İl Millî Eğitim Müdürlüğü aracılığıyla öğretmenlerle paylaşıldı. Aynı zamanda, Öğretmen Ağı'nı takip eden branş fark etmeksizin tüm öğretmenlere yapılan bir çağrıyla atölye gerçekleştirildi. Bu atölyeyi, yalnızca Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik birimlerine yönelik gerçekleştirilen bir başka atölye izledi. Yaşam Şapkaları'nı yaygınlaştıran tüm çalışmalar, “Eği-

tici Eğitimi” olarak yaygınlaştırıldı. Bu atölyelere, toplam 73 öğretmen katıldı.

Öğrencilerle birlikte uygulanabilecek çözümlerin yer aldığı “Sos-Duy-Kit”te yer alan çözüm ve oyunlardan bazıları ise, çevrimiçi Öğretmenden Öğretmene atölyeler aracılığıyla paylaşıldı. Bu atölyelere ise, 14 öğretmen katıldı.

TASARIM ODAKLI DÜŞÜNME METODOLOJİSİNİN “ÖĞRETMENCESİ” – YARATICI PROBLEM ÇÖZME PROGRAMI

Salgınlar, yangınlar, depremler... Savaşlar, iklim krizi, yoksulluk... İçinde yaşadığımız dünya bizleri, karşılaştığımız karmaşık ve kronikleşmiş problemlere çözüm üretmek için yenilikçi ve yaratıcı düşünmeye zorluyor. Yani, yeni dünya sorunları eski yöntemlerle çözülmüyor; bu çağın insanları olarak daha sürdürülebilir, uygulanabilir ve yaratıcı çözümlere ihtiyaç duyuyoruz. Tam da bu yüzden, meslek hayatı boyunca çözümleri güç pek çok problemle karşı karşıya kalan öğretmenler için yaratıcı problem çözme becerisi hayati önem taşıyor.

Öğretmen Ağı'nın uzun soluklu programlarından biri olan Yaratıcı Problem Çözme Programı, öğretmenlerin yaratıcı özgüvenlerinin artması ve problemlere karşı farklı bir bakış açısı kazanması için karşılaştıkları sorunlara yaratıcı çözümler geliştirebilecekleri yeni bir yöntem sunuyor. Program, Tasarım Odaklı Düşünme (TOD) metodolojisinin “öğretmen”ini; yani, öğretmenlerle birlikte ve öğretmenlerin ihtiyaçlarına yönelik olarak geliştirilmiş bir yöntemi ele alıyor.

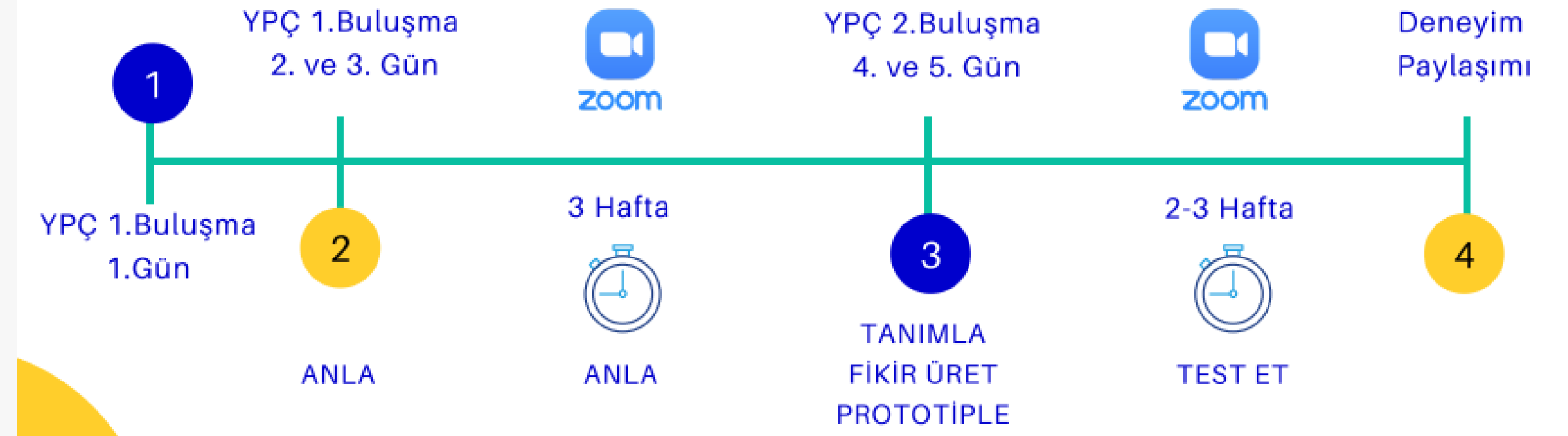
PROGRAM NASIL GELİŞTİRİLDİ?

2017 yılında Öğretmen Ağı'na dahil olan öğretmenlerle uygulanan TOD metodolojisi, ilham veren sonuçlara ulaşılmasını sağladı. Bu çalışmalardan edinilen öğrenimler ve öğretmenlerin geri bildirimleriyle birlikte 2018 yılında, metodolojinin “öğretmen”i oluşturuldu. Metodoloji, eğitim ile ilişkilendirildi ve sınıfa daha rahat aktarılabilir şekilde geliştirildi ve Yaratıcı Problem Çözme Programı'nın tasarımı tamamlanmış oldu.

Program, 2018 yılında 3 farklı şehirde Program uzmanları tarafından uygulandı. 2019 yılından itibaren ise Program'a daha önce “katılımcı öğretmen”, ardından “deneyimli öğretmen” ve “Yaratıcı Problem Çözme Programı Eğitici Eğitimi”ne katılan “yürütücü öğretmen”ler tarafından yürütülmeye başlandı. Böylece, katılımcı öğretmenlikten adım adım yürütücülüğe uzanan Yaratıcı Problem Çözme (YPÇ) Programı yolculuğu, öğretmen inisiyatifi odağı alan sürdürülebilir bir modele dönüştü.

YARATICI PROBLEM ÇÖZME PROGRAMI HAKKINDA

ŞEKİL 1. YPÇ GÜNCEL PROGRAM YAPISI

Görselde Yaratıcı Problem Çözme programının güncel yapısı programda gerçekleşen adımlar ile birlikte anlatılıyor. 1. adım: YPÇ 1. Buluşma 1. Gün, 2. adım: Anla, YPÇ 1. Buluşma 2. ve 3. Gün, 2. ve 3. adımlar arasında 3 haftalık bir anlama süreci yer alıyor. 3. adım: Tanımlar, fikir üret, prototiple YPÇ 2. Buluşma 4. ve 5. gün, 3. ve 4. adımlar arasında 2-3 haftalık bir test etme süreci yer alıyor. 4. adım: Deneyim Paylaşımı

PROGRAM NASIL UYGULANIYOR?

Bugüne dek Program'a toplamda 444 öğretmen katıldı. Program dahilinde 72 Deneyimli Öğretmen ve 28 Yürütücü Öğretmen yer aldı. 2019 yılının yaygınlaştırma stratejisi ışığında birbirlerinden öğrenen, beslenen ve devamlı iletişim halinde olan katılımcı öğretmenlerin,

deneyimli öğretmenlerin ve yürütücü öğretmenlerin bir araya geldiği Yaratıcı Problem Çözme topluluğu oluşturuldu. Bu topluluğa dahil olan 5.000'i aşkın kişi, *Yaratıcı Problem Çözme Facebook grubundan* YPÇ'ye dair içerikleri takip ediyor.

Bugüne dek, 4'ü çevrimiçi olmak üzere 18 kez Yaratıcı Problem Çözme Programı yapıldı. 3 kez ise, YPÇ Programı yolculuğunun derinlemesine çalışıldığı “Eğitici Eğitimi” yapıldı. Pandemi döneminde yüz yüze buluşmaların yapılamaması, nicedir var olan YPÇ'nin dijitalleştirilmesi stratejisinin hayata geçirilmesine vesile oldu. Birbirinden bağımsız katılım gösterildiğinde de anlamlı olabilecek 3 adımdan (Tasarım Odaklı Düşünme Prensipleri, Problemde Derinleş, Sorulardan Fikirlere) oluşan “Adım Adım Yaratıcı Problem Çözme” serisi oluşturuldu. YPÇ Programı'nın danışmanlığını üstlenen Öğretmen Ağı paydaşı **Heart Mind Design** katkılarıyla planlandı ve Değişim Elçisi öğretmenlerin yürütücülüğünde pilot uygulamaları gerçekleştirildi. Bunun yanı sıra, Program'ın amaç ve kazanımlarını aktaran, “Öğretmenlerden Öğretmene Yaratıcı Problem Çözme Mini Atölyeleri” gerçekleşti. Tüm bu çalışmalar, toplamda 30.000'i aşan gönüllülük saatinde hayata geçti.

YPÇ PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA İŞBİRLİĞİ GELİŞTİRİLEN PAYDAŞLAR:

Ahmet Piriştina Kültür Merkezi

Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV)

Araştırmacı Çocuk Merkezi

Bolu Bağışçılar Vakfı

Cafer Sadık Abaloğlu Eğitim Ve Kültür Vakfı

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ÇABA Çok Amaçlı Erken Çocukluk Eğitimi Merkezi (ÇABAÇAM)

Deniz-İş İlkokulu

Düşler Akademisi Ataşehir

Düzyay Koleji

Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD)

Enka Okulları

Hasan Tan İlkokulu

IDEA Kadıköy

Yaratıcı Problem Çözme, Eskişehir

Yaratıcı Problem Çözme Programı atölyesi sonunda çekilen fotoğrafta kalabalık bir grup Değişim Elçisi sınıf ortamında projeksiyon önünde duruyor ve kameraya el sallayarak poz veriyor.

İhtiyaç Haritası

İstanbul Öğretmen Akademileri

Sabancı Center

Tarsus Amerikan Koleji

TED Eskişehir Koleji

Terakki Vakfı Okulları

Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı

Unilever

Yenilikçi Öğrenme Okulları (YÖM)

Zeytin Ağacı Çocuk Evi

Programlarda öğrenme merakı, akran zorbalığı, siber zorbalık, kapsayıcı eğitim, çocuk katılımı, pandemi döneminde okula uyum başta olmak üzere, pek çok temada eğitimin farklı sorunlarına yönelik yaklaşık 80 yaratıcı çözüm üretildi. Program'da sıklıkla kullanılan ısınma oyunları ve Program kapsamında üretilen yaratıcı çözümler, *Öğretmen Ağı Çözüm Merkezi'nde* paylaşılıyor. YPÇ yaygınlaşma ve dijitalleşme stratejisi bağlamında oluşturulan www.yaraticiproblem-cozme.org websitesi, Türkiye'nin her ilinden öğretmenin erişim sağlayabileceği, sınıfta karşılaşılabilecek problemlere yönelik adımları takip ederek yaratıcı çözümler üretebileceği tarifleri, egzersizleri, şablonları ve oyunları barındırıyor.

Çözümlerin tümü, fiziksel ya da dijital olarak uygulanabilir. Çeşitli branş ve kademelerden öğretmenlerin birlikte geliştirdiği çözümleri uygulayan öğretmenler, çözümleri kendi ihtiyaçlarına göre uyarlayabilir. Çözümler, uygulayan herkesin *geribildirimleri* ile iyileştirilmeye devam ediyor.

PROGRAM NASIL BİR ETKİ YARATIYOR?

YPÇ Programı'nın 2020 stratejisi kapsamında programın öğretmenlere etkisini ölçerek görünür kılmak ve paydaşların gözünde programı değerli kılan unsurları belirlemek amacıyla Değer Odaklı İzleme ve Değerlendirme süreci başlatıldı. Aralık 2019-Haziran 2020 döneminde gerçekleştirilen izleme ve değerlendirme sürecinin bulguları, Heart Mind Design (HMD)'dan Çiğdem Tongal, Banu Betül Çiçek ve

Kadir Selamet'in kaleme aldığı "*Yaratıcı Problem Çözme Programı Değer Odaklı İzleme Değerlendirme Raporu*"nda derlendi.

Değer Odaklı İzleme ve Değerlendirme metodolojisi kapsamında öğretmenlerle odak grup görüşmesi yaparak Yaratıcı Problem Çözme Programı'nın öğretmenlere olan etkisini belirleyen 3 temel netice ve ilgili göstergeler belirlendi:

1. Öğretmenin problemler karşısındaki yalnızlık hissi azalır.
2. Öğretmenin problemlerle baş edebileceğine ilişkin özgüveni artar.
3. Öğretmenin kendi mesleğine dair bakış açısı olumlu yönde değişir.

Yaratıcı Problem Çözme, Eskişehir

Yaratıcı Problem Çözme Programı atölyesi sırasında çekilen fotoğrafta bir projeksiyon önünde 3 Değişim Elçisi öğretmen bulunuyor. 2 öğretmen ayakta 3. öğretmen onların ortasında bir sandalyede oturuyor. Ayaktaki öğretmenler ellerinde dikdörtgen şeklinde ortası boş, sağ üst köşesinde anten; sağ alt köşesinde tuşlar çizilmiş olan bir kartonu oturan öğretmenin önünde tutuyor ve oturan öğretmen elindeki kağıtları okuyor.

Program öncesinde katılımcıların:

%78' i “YARATICI ÖZGÜVEN”
KAVRAMIYLA,

%36' SI TASARIM ODAKLI DÜŞÜNME
KAVRAMIYLA,

%32' si ÇÖZÜM ODAKLILIK
KAVRAMIYLA,

%41' i PROBLEM ODAKLILIK
KAVRAMIYLA DAHA ÖNCE HİÇ
KARŞILAŞMAMIŞ.

Program sonrasında:

“Bir problemle karşılaştığımda endişelenirim.”
ifadesine katılanlar azaldı.

“Bir problemle karşılaştığımda kendimi yetersiz
hissederim.” ile “Kendimi yalnız hissederim.”
ifadelerine katılanlar **%6 azaldı.**

“Bir problem olduğunda diğer paydaşlarla
birlikte çözüm ararız.” ifadesine katılanların
oranı **%28 arttı.**

“Problem alanlarını kolaylıkla tespit edip
önlem alabilirim.” ifadesine katılanlar
%9 arttı.

“Bir problemle karşılaştığımda sorunun
sistemik ve toplumsal boyutlarını
düşünürüm.” ifadesine katılanlar
%20 arttı.

Sistem değişmeden de bir değişim
yaratabilirim.” ifadesine katılanlar
%12 arttı.

Eğitim sisteminde olumlu bir dönüşüm
yatabileceğime inanırım.” ifadesine
katılanlar **%8 arttı.**

Programın tamamlanmasından 2 ay sonra
en çok hatırlanan kavramlar:

Tasarım Odaklı Düşünme, Probleme Aşık Ol-
mak, Hata Yapmaktan Korkmamak, İçgörü,
Kapsayıcılık oldu.

Mesleğin getirdiği yalnızlaşma ve öğretmenin
sınıftaki tüm problemleri çözmek zorunda bı-
rakılan yetkili olduğu algısı düşünüldüğün-
de, dayanışma ve birlikte üretme hali, öğret-
menlerin yalnızlık hissini azaltan faktörlerden
biri. Yalnızlık hissini azalmasıdaki bir diğer
önemli faktör ise, katılımcıların programla bir-
likte Öğretmen Ağı'nın bir parçası olma hissi
kazanmaları ve aidiyet geliştirmeleri; çünkü
Program'ın uzun soluklu olması aidiyet duy-
gusunu geliştiriyor, aidiyet duygusu da yalnız-
lık hissini azalmasını sağlıyor.

Katılımcıların tamamı, programda geliştirdiği
çözüm fikirlerini önümüzdeki dönemde sınıf
içinde veya okulda uygulamayı düşündüğünü
belirtti. Öğretmenlerin hem TOD metodolo-
jisi ve adımlarına hakimiyeti ve uygulama ka-
pasiteleri arttı, hem de bu becerileri ve bilgileri

sürdürülebilir ve kalıcı oldu. Bu da, Programla
birlikte öğretmenlerin problemler karşısındaki
özgüvenlerinin, problemlerle baş edebilme be-
cerilerinin ve yaratıcı özgüvenlerinin arttığına
işaret ediyor.

Program katılımcıları, öğretmenliğe dair kay-
bettikleri motivasyonu yeniden kazandığını
ifade etti. Motivasyon yüksekliği de, katılımcı-
ların mesleki algısının olumlu yönde değiştiğini
gösteriyor. Raporun Yönetici Özetini [okumak
için tıklayın.](#)

“Hepimizin bir zümresi var. Benimkisi rehberlik ve
psikolojik danışmanlık. Okulda ait olduğum bir ku-
rum yani öğretmenlerle birlikteyim diyorum ama
ben bunları çok da hissetmiyorum. Ne branşımda
çok hissediyorum. Ne de okula gittiğim zaman oku-
la çok ait hissediyorum kendimi. Ama ben YPÇ'ye
başladığım zaman hem küçük gruba hem de büyük
gruba çok ait hissettim kendimi. Öğretmenliğe baş-
ladığımdan beri sanırım ilk defa bu kadar ait hisset-
tim kendimi bir topluluğa.”- YPÇ Katılımcısı (Odak
grup görüşme çıktılarından)

Görselde 8 katılımcı bulunuyor. 7 katılımcının yüzleri konuşma yapan 8. katılımcıya dönük, konuşma yapan katılımcıyı dinliyorlar. Konuşma yapan katılımcı üzerinde çizimler olan duvara asılmış bir kağıdın önünde duruyor.

DEĞİŞİM BİRLİKTE BAŞLAR

#DEĞİŞİM BİRLİKTE

Özne olan öğretmenin kendi mesleki pratiklerini iyileştirmesi, kimliği ve deneyimlerini oluşturup dönüştürmesi için dayanışmaya dayalı bir ağın varlığı büyük öneme sahip.

Bu ağlar, okullarda veya genel anlamda eğitim sisteminde öğrenme ve öğretmeyi iyileştirmek üzere farklı okullardan gelen öğretmenlerden, okul liderlerinden, eğitimcilerden, yerel veya ulusal karar vericilerden ve diğer paydaşlardan oluşuyor.

Herkesin birbirinden öğrendiği ve beslendiği, kendisiyle aynı derdi taşıyanlarla bir araya geldiği bir işbirliği ve paylaşım ortamı, öğretmenin “yapabilirim gücü”nü hissetmesi ve harekete geçmesi için gerekli desteği ve motivasyonu sağlıyor. Böyle bir dayanışma ortamında öğretmen, karşılaştığı sorunlarla baş başa kalmıyor. Kendi ihtiyaçlarına kendi çözüm üretecek kaynaklara ve güce sahip oluyor. Bu yüzden Öğretmen Ağı da yalnız öğretmenlerin değil, eğitimde değişim yaratmak için çalışmaya gönüllü herkesin katılımına açık.

“Değişim Birlikte Başlar” bölümünde, Öğretmen Ağı'nın paydaşlarıyla birlikte ürettiği, işbirliği hikayeleri yer alıyor.

YERELDE DERİNLEŞEREK BÜYÜMEK - MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİ İLE İŞBİRLİKLERİ

Öğretmen Ağı'nın oluşumuna olanak sağlayan *Değişim Teorisi*'ne göre farklı disiplinlerden eğitime temas eden kişi ve kurumlar, öğretmenin güçlenmesini amaçlayan sürdürülebilir bir öğrenme topluluğunun olmazsa olmazıdır. Paydaşlarla geliştirilen işbirlikleri, öğretmenlik mesleğini yapan bireyin etrafında güçlü destek mekanizmaları kurulmasını sağlıyor.

Öğretmen Ağı'nın önemli stratejik hedeflerinden biri, "derinleşerek büyüme". Bir başka deyişle; sadece ulusal ölçekte değil, yerelde de güçlenerek daha fazla öğretmene ulaşabilmek. Tam bu noktada, İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri ile işbirliği oldukça büyük önem kazanıyor. Öğretmen Ağı'nda Değişim Elçisi öğretmenler tarafından geliştirilen programlar, araçlar, içerikler ve etkinlikler, ihtiyaç odaklı olarak yine öğretmen inisiyatifi ile yerelde yaygınlaştırılıyor, okullara ulaşıyor. Böylece, hepimizin ortak gayesi olan her çocuğun nitelikli eğitim hakkına erişmesine bir adım daha yaklaşıyor.

Faaliyet Raporu döneminde de, pek çok İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü ile işbirlikleri geliştirildi. Covid-19 pandemisinin başladığı 2020 Mart ayından itibaren pek çok İl ve İlçe MEM işbirliği ile gerçekleştirilmesi planlanan fiziksel etkinlikler ertelenmiş olsa da, hızla dijitalleştirilen Öğretmen Ağı içerikleri bu işbirliklerinin sürmesini mümkün kıldı.

İŞBİRLİĞİ GERÇEKLEŞTİRİLEN İL VE/VEYA İLÇE MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİ

Ankara İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Aydın İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Batman İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Bursa İl Millî Eğitim Müdürlüğü

İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Ordu İl Millî Eğitim Müdürlüğü

İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü ortaklığında gerçekleştirilen Yaratıcı Problem Çözme Programı

İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü ortaklığında gerçekleştirilen Yaratıcı Problem Çözme Programı için bir araya gelen Değişim Elçileri buluşma sonunda çektiardıkları toplu fotoğrafta kameraya el sallıyor.

Tokat İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Tunceli İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Balıkesir/Ayvalık İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü

İstanbul / Beşiktaş İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü

İstanbul/Güngören İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü

İzmir/Konak İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü

Mersin / Toroslar İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü

BİRLİKTE ÜRETMEYİ DİJİTALE TAŞIMAK: DEĞİŞİM ELÇİSİ YAZ BULUŞMASI PARTNERLERİ

Değişim Elçileri Yaz Buluşmaları, yalnız Değişim Elçisi öğretmenleri değil, aynı zamanda Öğretmen Ağı'nın paydaşlarını da bir araya getiriyor. Fiziksel olarak düzenlenen Yaz Buluşmaları'nda, yıl boyu Değişim Elçileri ile birlikte üretmiş paydaşlarla buluşmak ve bir sonraki seneyi eğitimin ihtiyaçlarına yönelik hep beraber tasarlamak önemli rutinlerden biriydi. Bunun için, paydaşların katıldığı oturumlar düzenleniyordu. 2020 Değişim Elçileri Dijital Yaz Buluşması'nda, aynı yaklaşımı dijital ortamlara taşımak için, Değişim Elçileri birlikte çözüm üretti.

2020 Mayıs ayında, Öğretmen Ağı paydaşları Değişim Elçileri Dijital Yaz Buluşması'na partner olmaları için davet edildi. Buluşma partnerlerinden, Öğretmen Ağı ile işbirliklerine dair görüşlerini dile getirdikleri birer video çekmeleri istendi. Bu videolar, Buluşma bo-

yunca oturum aralarında ve 1 Temmuz 2020 akşamı Youtube'da canlı yayınlanan panel öncesinde ve panelin oturumları arasında gösterildi. Böylece, paydaşların sözleri ve çalışmaları Değişim Elçileriyle buluşmuş oldu. Öğretmen Ağı'nı destekleyen vakıflar ile Buluşma partnerlerinden gelen videoları [buradan](#) izleyebilirsiniz.

YAZ BULUŞMASI'NA, DEĞİŞİMİ BİRLİKTE BAŞLATANLARLA BAŞLAMAK

Her sene Yaz Buluşması'nın en heyecan verici oturumu şüphesiz ki Açılış Oturumu olur. Bu oturumda, bir önceki sene üretilenler kutlanır, paydaşlar ve destekçi vakıflar ile birlikte hasret giderilir. Bu sene de destekçi vakıflar, Ağı'nı yürütücülüğünü üstlenen Eğitim Reformu Girişimi, 100'e yakın paydaş kişi ve kurum ve Değişim Elçileri ile birlikte 300'ü aşkın katılımcı, Yaz Buluşması'nın açılış coşkusu

hep birlikte yaşadı. Değişim Elçileri'nin tasarladığı dijital tanışma oyunu ile, 300 kişi birbiriyle tanıştı, sohbet etti.

2019 Yaz Buluşması'nın açılış konuşmacıları olan Sibel Ezgi Epik Alp ile Ahmet Canbaz'ın yerini, bu yıl Öğretmen Ağı paydaşı *Şehir Dedektifi'nden* Gizem Kıyığı ile Değişim Elçisi Yasemin Gültekin aldı. Gültekin'in Öğretmen Ağı aracılığıyla katıldığı ve Kıyığı'nın Açık Radyo'da sunduğu *Yerden Yüksek* isimli program, ikilinin ilk kez tanışmasına vesile oldu. İkili, ortak ilgi alanları olan mekânsal farkındalıkla ilgili *1 Öğretmen 1 Disiplin* atölyesi yaparak birikim ve deneyimlerini Öğretmen Ağı'na taşıdı. Ardından aynı konuda, Öğretmen Ağı'nın *Öğretmenin Sesi podcastine* konuk oldu. Yaz Buluşması açılış konuşmasını yapan Gültekin ve Kıyığı'nın tanışmalarından Öğretmen Ağı'na uzanan hikayeleri, tüm katılımcılara öğretmenlerle pay-

Açılış Konuşmacısı Gizem Kıyığı (bilgisayar ekranında) ve Yasemin Gültekin

2020 Yaz Buluşması açılış konuşması sırasında Değişim Elçisi öğretmenlerden Yasemin Gültekin'in bilgisayar ekranına doğru eğilerek çektiği fotoğrafta bilgisayar ekranında Açılış Konuşmacısı Gizem Kıyığı görünüyor.

daşların birlikte ürettiğinde yarattığı etkiyi göstermiş oldu. 2020 Değişim Elçileri Dijital Yaz Buluşması'nı özetleyen *videoyu buradan izleyebilirsiniz.*

PANDEMIYLA DÖNÜŞEN ÖĞRETMENLİĞİ YENİDEN DÜŞÜNMEK - ULUSLARARASI T4 KONFERANSI ORTAKLIĞI

Pandemiyle birlikte en çok tartışılan kavramlardan biri “yeni normal”di. Yeni normalde eğitim nasıl olacak, öğretmenlerin evlerinde geçirdiği dönem eğitimi nasıl şekillendirecek soruları sadece Türkiye’de değil, dünyada da eğitim kamuoyunun gündemini meşgul ediyordu.

Öğretmenlerin eğitimin yeni halindeki rolünü tartışmak üzere çeşitli ülkelerden 70’den fazla kuruluşun partnerliğinde T4 Konferansı gerçekleştirildi. Öğretmen Ağı da, bu partnerlerden biri oldu.

T4 Konferansı ismini 4 “T”den alıyor:

Teacher well-being (Öğretmenin iyi olma hali)

Teacher leadership (Öğretmen liderliği)

Teacher technology (Öğretmenlikte teknoloji)

Teacher collaboration (Öğretmen işbirliği)

100.000’den fazla kişinin katıldığı konferansta, farklı ülkelere öğretmen deneyimlerini ve hikayelerini paylaştı.

BİRLİKTE ÖĞRENMEK - SANATÇILAR VE ÖĞRETMENLER ARASINDA KÜLTÜRLERARASI İŞBİRLİĞİ ATÖLYESİ

Burası Tamamen Bizim başlıklı raporun ortaya koyduğu en önemli bulgulardan biri, öğretmenin ait olduğu mesleki topluluklarda bir yandan diğerlerini öğrenme kaynağı olarak kullanması, yani beslenmesi; öte yandan topluluğun diğer üyelerine destek olması, yani beslenmesinin öğretmenlerin özne olma halini güçlendirmesi. Raporda görüşlerine yer verilen bir öğretmenlerden biri bunu “alma-verme dengesi” olarak açıklıyor:

“Daha çok beni besleyen ne, beni geliştiren ne, buradan ne alabilirim, aldıktan sonra ne kadarını verebilirim? O da ayrı bir sorumluluk duygusu,” diyor.

Bir başka öğretmen “işe yaramaktan” söz ediyor:

“Burada işe yarıyorum, burada yaptığım şey hayatımda bir işe yarıyor. Yaşamıma katıyorum, sınıfıma [taşıyorum] ve bir şeyler yapıyorum başkaları için, öğretmenlerle temas ediyorum. Bunu çarpan etkisiyle büyütebiliyorum. Yani etki alanım genişliyor. Sınıfımda, küçük bir yerde kalmıyor.”

Öğretmen Ağı da, bu besleme ve beslenme ortamını yaratmak için farklı disiplinlerden paydaşların öğretmenlerle buluşmasına olanak verecek çalışmalar üretiyor. Bunların en önemlilerinden biri, Gençlik Köprüsü Türkiye – Almanya'nın yürütücülüğünde, Türkiye'den **İKSV** ve Öğretmen Ağı ile Almanya'dan **Federal Kültürel Çocuk ve Gençlik Eğitimi Birliği (BKJ)** ve **Federal Almanya Drama ve Tiyatro Üst Birliği'nin (BAG)** ortaklığında gerçekleştirilen **Birlikte Öğrenmek: Sanatçılar ve Öğretmenler Arasında Kültürlerarası İşbirliği** atölye programıydı. Atölye, Almanya Dışişleri Bakanlığı tarafından desteklenen “Geleceğin Köprülerini Kurmak / Türkiye – Almanya Arasındaki Gençlik Değişim Programları İçin Yaratıcı Ağlar ve Vizyonlar” isimli proje serisinin bir parçası olarak, 20 – 23 Kasım 2019 tarihlerinde **İKSV Alt Kat: Öğrenme ve Etkileşim Alanı** ev sahipliğinde düzenlendi.

Atölye programı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Kenan Çayır, SEİBA Uluslararası Hikâye Anlatıcılığı Merkezi'nin kurucularından Nazlı Çevik Azazi ve Öğretmen Ağı Ağ Etkileşim Koordinasyon

Görselde çember haline gelmiş 7 kişi var. Katılımcılar elleri ile ağ haline gelmiş, karmaşık bir şekilde örülmüş bir ipi tutuyorlar. Konuşmacı katılımcıların ortasında elinde mikrofon ile konuşuyor.

Sorumlusu Günalp Turan'ın yürütücülüğünde gerçekleştirildi. Aynı zamanda, program içeriklerine Boğaziçi Üniversitesi Barış Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdür Yardımcısı Aylin Vartanyan, Hasat Derneği kurucusu Ceyda Özdemir ve BAG Genel Sekreteri Ute Handweg kendi içerikleri ile katkı sundu.

Program, Türkiye ve Almanya'dan toplamda on sanatçı ve on öğretmeni bir araya getirdi. Atölyenin hedefi, eğitimi dert edinen sanatçıların bakış açısı ile öğretmenlerin pedagojik bilgisi ve saha deneyimini bir araya getirerek, eğitim ortamlarında ve süreçlerinde kullanılabilecek yeni fikirler oluşturmaktı. Atölye süre-

ci fikirlerin üretilmesi ile sınırlı değildi, bu fikirlerin nasıl hayata geçebileceğine ilişkin yol haritası da oluşturuldu. Üretilen fikirler aynı zamanda, Öğretmen Ağı'nın araçlarından biri olan 1 Öğretmen 1 Disiplin atölyeleri için de yeni fırsatlar yarattı.

YEDİNCİ KITA'YI EĞİTİMLE BULUŞTURMAK - 16. İSTANBUL BİENALİ PARALEL PROGRAMI

Eğitim alanını, yaşadığımız dünyadan bağımsız düşünmek mümkün değil. İçinde bulunduğu ekosisteme hassas bireyler yetiştiren bir eğitim sistemi, hepimizin hayalini kurduğumuz değişimin önemli bir tarafını oluşturuyor.

2019'da düzenlenen 16. İstanbul Bienali, karşı karşıya kaldığımız en büyük sorunlardan biri olan iklim krizini Türkiye'de sanat aracılığıyla tartışmaya açmak üzere "Yedinci Kıta" teması olarak belirlemişti. Bienal paralel programı kapsamında, ekolojik sorunlara eğitim sistemin nasıl yanıt verebileceğini aramak üzere, Öğretmen Ağı kolaylaştırıcılığında 6 farklı etkinlik düzenlendi. **TEMA Vakfı**, **WWF** ve **ÇEKÜL Vakfı** ile işbirliği içerisinde gerçekleştirilen ve 9 Değişim Elçisi öğretmenin yürütücü ve moderatör olarak yer aldığı etkinliklere, toplamda 110 kişi katıldı.

Bienal paralelinde düzenlenen etkinlikler:

18 Eylül 2019; Karşılaşmalar – Ekoloji ve Eğitim

4 Ekim 2019; Karşılaşmalar – Orman Pedagojisi

12 Ekim 2019; Öğretmen Öğretmene – Ağaçların Dili ve Kentim

17 Ekim 2019; Karşılaşmalar – Sınıfta Doğanın Döngüleri: Ekoloji Takvimi

2 Kasım 2019; Öğretmenden Öğretmene – Ekolojik Okuryazarlık ve TEMA Doğa Eğitim Programları

4 Kasım 2019; 1 Öğretmen 1 Disiplin – 1 Öğretmen 1 Doğa Korumacı

Yedinci Kıta'yı Eğitimle Buluşturmak - 16. İstanbul Bienali Paralel Programı Orman Pedagojisi etkinliği
Görselde dikdörtgen bir masanın etrafında oturan etkinlik katılımcıları yüzleri odanın karşı duvarında asılı projeksiyona dönük olarak oturuyor ve projeksiyonun önünde ayakta duran konuşmacıyı dinliyor.

EĞİTİMDE ENGELLİ HAKLARI - OKULDA BİRLİKTE, HAYATTA BİRLİKTE PROJESİ

Okullar ve eğitim ortamları başta pandemi olmak üzere değişen dünya koşullarından etkileniyor ve değişiyor. Bu değişim, çeşitliliğin de artmasına vesile oluyor. Artan çeşitlilik, daha adil ve kapsayıcı bir eğitimin ne kadar acil bir ihtiyaç olduğunu da gösteriyor. Öğretmen Ağı'nın **temel değerlerini** belirleyen faktörlerden bir tanesi de kapsayıcı ve hak temelli bir eğitim ihtiyacının aciliyeti. **Burası Tamamen Bizim Raporu**, kapsayıcı eğitimin sağlanması için, öğretmenlerin rolü hayli kritik olduğuna dikkat çekiyor. Zira öğretmenler, çeşitliliği içinde barındıran bir topluluğun tüm öğrenenlerin çeşitli ihtiyaçlarına cevap verebilecek çözümler üretebilme potansiyeline sahip.

Ağ, öğretmenlerin bu dönüştürücü potansiyellerinin hayata geçmesi ve başta engelli çocuklar olmak üzere tüm çocukların nitelikli ve kapsayıcı eğitime erişimini desteklemek amacıyla, **Eğitimde Engelli Hakları: Okulda Birlikte, Hayatta Birlikte Projesi** uygulama safhasına katkıda bulundu.

2017 yılından itibaren **Tohum Otizm Vakfı** ve **İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (SEÇBİR)** ortaklığında, **Sabancı Vakfı Hibe Programları** desteğiyle 3 yıl boyunca yürütülen projeye, öğretmenlerle yürütülen eğitim ve içerik geliştirme çalışmalarına ev sahipliği yapma ve iletişim desteği sağlandı. Ayrıca kapsayıcı eğitim yaklaşımını ve proje kapsamında geliştirilen Engelli Hakları Odaklı Kapsayıcı Okul için Öğretmen Kılavuzu'nu yaygınlaştırmak amacıyla düzenlenen etkinliklerde, Öğretmen Ağı'nda geliştirilen içerikler paylaşıldı. Yaygınlaştırma sürecinin koordinasyonunu Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekibi üstlenirken, etkinliklerde Öğretmen Ağı Değişim Elçileri yürütücülük yaptı.

Faaliyet raporu döneminde, proje kapsamında 4 ilde, 17 farklı ilden 90 öğretmenin katılımıyla düzenlenen yaygınlaştırma buluşmaları Öğretmen Ağı ve **Öğretmen Akademisi Vakfı (ÖRAV)** işbirliğinde gerçekleştirildi. İstanbul, İzmir, Ga-

Eğitimde Engelli Hakları: Okulda Birlikte Hayatta Birlikte projesi kapsamında katılımcılar sınıf ortamında küçük gruplar halinde bir araya gelmiş durumda yerde oturuyorlar ve çalışma gerçekleştiriyorlar.

ziantep ve Erzurum illerinde gerçekleşen buluşmalarda, Öğretmen Ağı modeli tanıtılarak bir ağ olmanın araç ve yöntemleri katılımcılarla paylaşıldı. Projede üretilen içeriklerin ve perspektifin sınıf, okul ve il ölçeklerinde yaygınlaştırılmasına yönelik planlamalar yapıldı. Değişim Elçilerinin aktif olarak destek verdiği ve katılımcı olarak yer aldığı buluşmaların ardından; yaygınlaştırma süreci kapsamında Ağ içerisinde,

evrensel tasarım, kapsayıcı eğitim, ayrımcılık ve engelli hakları konularında birçok etkinlik üretildi. Değişim Elçilerinin yürüttüğü "Engellilik Odağında Farklı İhtiyaçları Anlamak", Engelli Hakları Odaklı Kapsayıcı Eğitim Uygulamaları", "Farklı Olmak İyidir", "Herkes mi 'Hak'lı?" başlıklı etkinlikler ile, kapsayıcı eğitim anlayışının ve proje içeriklerinin yaygınlaştırılmasına katkı sunuldu.

SİVİL ALANDA BİRLİKTE SÖZ ÜRETMEK - PANDEMİDE DİJİTAL ÖĞRENİMLER BULUŞMASI

Covid-19 salgınının değiştirdiği koşullara eğitimin özneleri bu değişikliğe uyum sağlamaya çalışırken, eğitim alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları ve inisiyatifleri de bu köklü değişikliği anlamaya, kendi çalışmalarını dijital ortamlara adapte etmeye çalıştı. Çalışanları ve gönüllüleri ile fiziksel ortamda bir araya gelemeyen sivil toplum dünyası, karantina süreci uzadıkça ve “normal”e dönüş daha da öngörülemez hale geldikçe iş akışlarını, ertelediği fiziksel olarak tasarlanmış aktivitelerini de dijitalle taşıdı.

Hepimizin kendini içinde bulduğu bu bilinmezliklerle dolu süreç, karşılaştığımız sorunları tek başımıza çözmemizin mümkün olmadığını açıkça ortaya koydu. Ağ olarak, sivil alan aktörlerinin de birbirinden öğrenmek, deneyim ve

içgörülerini paylaşmak için alana ihtiyaç duyduğunu fark ettik. Bu ihtiyaç, sivil alandan kurumların birbirinden öğrenebilmesi için daha geniş kapsamlı ve derinlikli bir deneyim paylaşımı fikrini doğurdu. Böylece, Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekip’in inisiyatifi ve çağrısıyla, 2020 yılının Eylül ayında 16 farklı kurumdan temsilci, Zoom üzerinden gerçekleşen Pandemiye Dijital Öğrenimler Buluşması’nda bir araya geldi.

KATILIMCI KURUMLAR VE TEMSİLCİLERİ

Mektepp - Esmâ Beyza Dolmacı

Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) -
Burak Buçak

SU Gender - İlayda Ece Ova

ATÖLYE İstanbul - Mert Çetinkaya

SEBİT - Yağmur Buğdaycı

Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı (ÇEKÜL) - Deniz Dinçel

Köy Okulları Değişim Ağı (KODA) - Esra Yıldırımış

İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi (ÇOÇA) - Gözde Durmuş & Ayşe Beyazova

Vehbi Koç Vakfı - Seçil Kınay & Mesrur Tekay

Başka Bir Okul Mümkün Derneği (BBOM) -
Feyza Eyikul & Özenç Kabasakal

Ege Çağdaş Eğitim Vakfı (EÇEV) - Arzu Doğruyol

Habitat Derneği - Nurdan Ertoğan

İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (SEÇBİR) - Kenan Çayır & Melike Ergün

TEMA Vakfı - Başak Taşkın

Heart Mind Design (HMD) - Kadir Selamet

Eğitim Reformu Girişimi (ERG) - Deniz Göktaş

Buluşmada konuşulan dijital dünyamıza dair içgörülerini, ihtiyaç alanları ve işbirliği fırsatları, Pandemiye Dijital Öğrenimler Buluşması Raporu’nda derlendi. Raporu [incelemek için tıklayın](#).

KOLEKTİF BİR ÜRETİM: DÜŞÜNME BECERİLERİ PROGRAMI

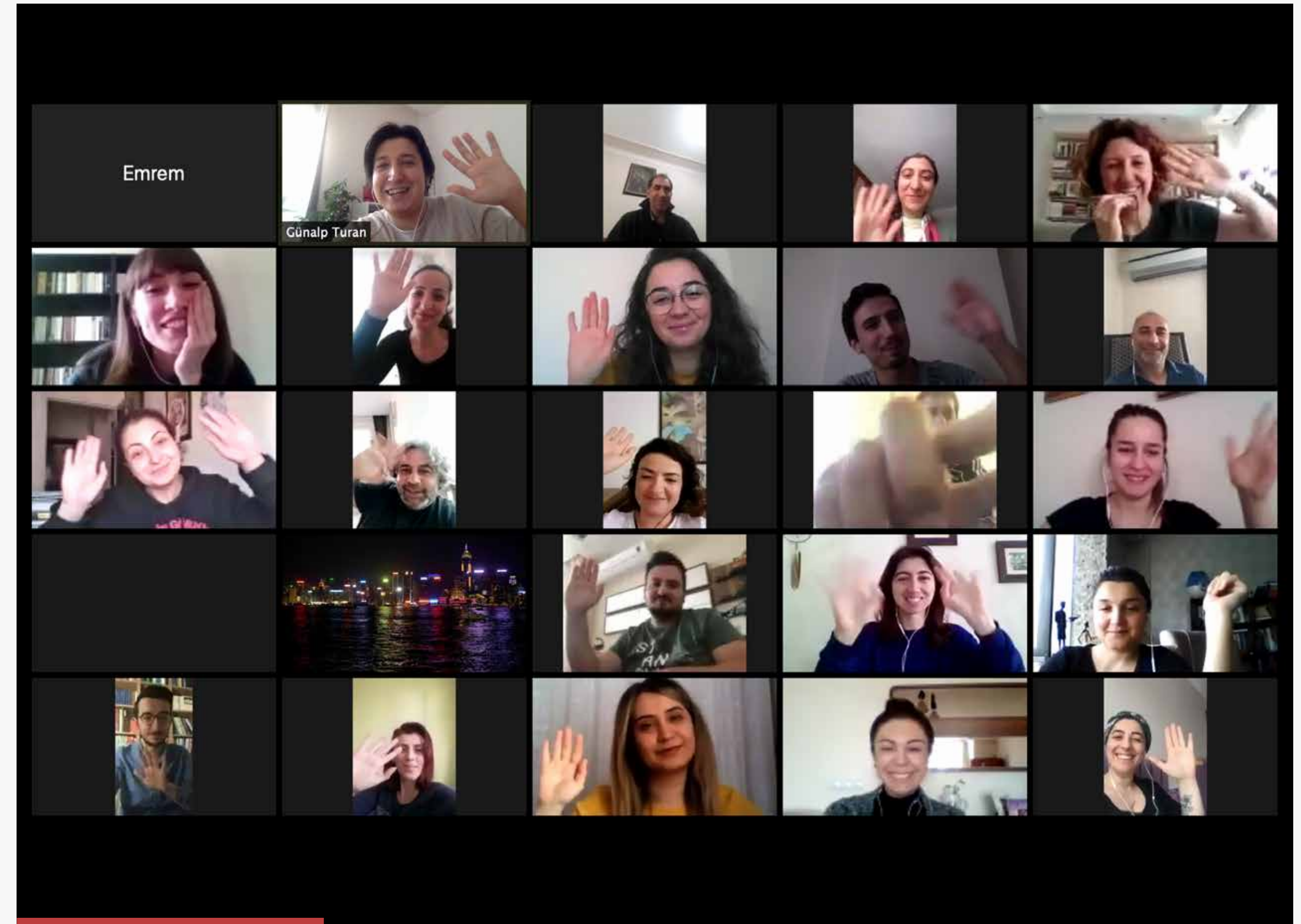
Dijital dönüşüm, Öğretmen Ağı'nın pandemi ile birlikte ilk kez adımlarını attığı bir süreç değildi. Öğretmenlerin eleştirel düşünme becerileri kazanmasını amaçlayan ve Ağ'ın uzun soluklu programlarından biri olan Düşünme Becerileri (DB) Programı, dijitalleşme yolculuğuna 2019 yılında başlamıştı.

PROGRAM NASIL GELİŞTİRİLDİ?

Düşünme Becerileri Programı, 2017 yılında, Eğitim Reformu Girişimi'nin hali hazırda geliştirdiği içeriklerin yeniden değerlendirilmesi ve Ankara Palindrom Eğitim Araştırma'da görev alan Prof. Dr. Murat Günel ve Prof. Dr. Kenan Çayır desteği ile oluşturdu. Bu içerikler, 2018 yılının başında ilk defa öğretmenler ile birlikte, fiziksel bir program olarak test edilmeye başlandı. Bu süreçte farklı branşlardan 82 öğretmen ile birlikte 4'er gün düşünme becerileri üzerine, aynı gruptan 36 öğretmen ile de 10'ar gün bu becerilerin pedagojik olarak sınıfa nasıl yansıtılabileceği yansıması üzerine çalışıldı.

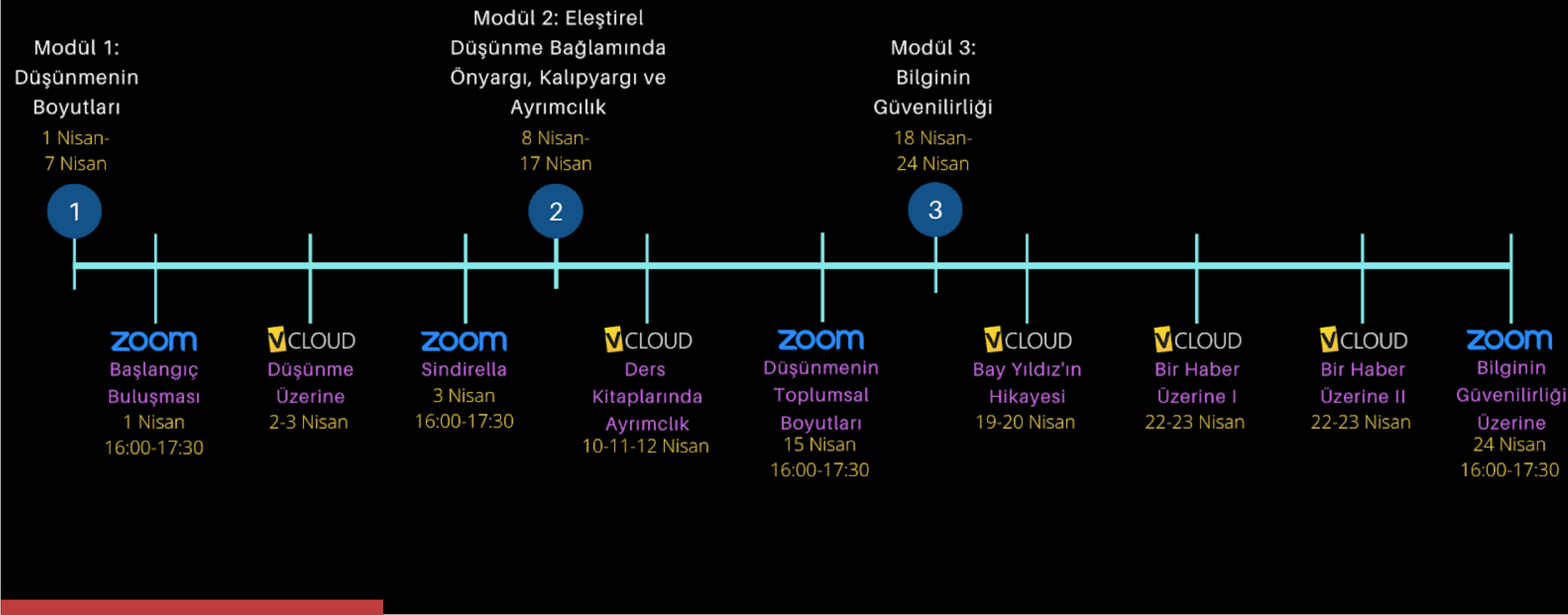
Öğretmenlerin ve onların yardımıyla öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirmeye odaklanan Program; Temel Düşünme Becerileri ve Pedagojik Uygulama Becerileri olmak üzere 2 ayrı atölye serisinden oluşuyor. Temel Düşünme Becerileri Atölyeleri, öğretmenlerin düşünme becerilerini sosyal ve bilimsel meseleler zemininde, sistematik uygulama ve değerlendirme yoluyla geliştirmelerine destek olmayı hedefliyor. Serinin ikinci ayağı olan Pedagojik Uygulama Becerileri Atölyeleri'nde ise bu gelişimin öğrencilere yansıması için öğretmenlerle sınıf içi uygulamalar üzerinde çalışılıyor.

Fiziksel olarak gerçekleştirilen pilot sürecin içerikleri, verileri ve deneyimleri, dijital programı oluşturmak için kullanıldı. Öğretmenler, eğitim ve teknoloji uzmanları ortaklığında hazırlanan dijital program, faaliyet dönemi kapsamında iki defa test edildi. İlk uygulama 2019 yılının Kasım ve Aralık aylarında 30 öğretmenin katılımı ile gerçekleştirildi. Bu süreçte alınan verilerle program içerikleri ve süreci revize edildi.

Görselde, Zoom ekranında yer alan 25 kişi bulunuyor. 3 kişinin video görüntüsü kapalı durumdayken, geri kalan 22 kişinin yüzü görünmekte. Video görüntüsü bulunan katılımcıların çoğunluğu el sallıyor.

Temel Düşünme Becerileri Program Süreci

Görselde Temel Düşünme Becerileri Programı'nın yapısı programda gerçekleşen modüller ve adımlar ile birlikte anlatılıyor. Modül 1: Düşünmenin Boyutları 1 Nisan - 7 Nisan, 1. ve 2. modül arasındaki adımlar; 1. adım: Zoom logosu, Başlangıç Buluşması 1 Nisan 16:00-17:30, 2. adım: Sebit VCloud logosu, Düşünme Üzerine 2-3 Nisan, 3. adım: Zoom logosu, Sindirella 3 Nisan 16:00-17:00. Modül 2: Eleştirel Düşünme Bağlamında Önyargı, Kalıpyargı ve Ayrımcılık 8 Nisan - 17 Nisan, 2. ve 3. modül arasındaki adımlar: 1. adım: Sebit VCloud logosu, Ders Kitaplarında Ayrımcılık 10-11-12 Nisan, 2. adım: Zoom logosu, Düşünmenin Toplumsal Boyutları 15 Nisan 16:00-17:30. Modül 3: Bilginin Güvenilirliği 18 Nisan - 24 Nisan. 3. modül sonrası adımlar: 1. adım: Sebit VCloud logosu, Bay Yıldız'ın Hikayesi 19-20 Nisan, 2. adım: Sebit VCloud logosu, Bir Haber Üzerine I 22-23 Nisan, 3. adım: Sebit VCloud logosu, Bir Haber Üzerine II 22-23 Nisan, 4. adım: Zoom logosu, Bilginin Güvenilirliği Üzerine 24 Nisan 16:00-17:30

TEMEL DÜŞÜNME BECERİLERİ PROGRAMI DİJİTALLEŞME YOLCULUĞU

Dijitalleşme faaliyetleri, Eğitim Reformu Girişimi (ERG) Eğitim Laboratuvarı'nın kolaylaştırıcılığında, eğitimci ve eğitim teknolojü Burcu Aybat'ın koordinasyonunda, Öğretmen Ağı İçerik Danışmanı Kenan Çayır ile Öğretmen Ağı Değişim Elçileri Ezgi Temiz Çeliker, Berna Aslan ve Ayşe Alan ile birlikte yürütüldü. Ekip, birlikte programın içerik haritasını ve içeriklerini oluşturdular.

Program'ın teknolojik altyapısı ve dijital tasarımına, Türkiye'de eğitim alanında öncü şirketlerden biri olan SEBİT'ten uzmanlar katkı sundu. Geliştirilen program içerikleri, SEBİT'in oluşturduğu VCloud platformu kullanılarak, dijital ortamlarda uygulanmaya hazır hale getirildi.

Program'ın dijitalleşme sürecine, **TÜSİAD** ile kurulan işbirliği doğrultusunda, TÜSİAD üyesi kuruluşlar sponsor olarak destek sundu. TÜSİAD üyelerinden; **Akfen Holding, Borusan Holding, Doğan Holding, Kale Holding, Kibar Holding, QNB Finansbank, Tekfen Holding ve Türkiye Vodafone Vakfı**'nin sunduğu destekler, dijitalleşme sürecini mümkün kıldı.

İkinci uygulama, sıkı pandemi önlemlerinin alındığı dönem içerisinde başlatıldı. Fiziksel olarak

buluşmaların mümkün olmadığı bu süreç, tamamen dijital olarak hazırlanan Temel Düşünme Becerileri Programı'nın uygulanması için uygun koşullar sağlanmış oldu. 1 Nisan 2020 tarihinde başlayan program, 24 Nisan tarihinde Öğretmen Ağı Değişim Elçilerinden oluşan 42 kişinin katılımı ile gerçekleştirildi. Bu süreçte 2 profesyonel kolaylaştırıcıya ek olarak 5 Değişim Elçisi öğretmen de program süresince moderasyon rollerini üstlendi.

Özel sektör kuruluşları, öğretmenler, teknoloji ve eğitim uzmanlarını bir araya getiren DB'nin dijitalleşme yolculuğu, Öğretmen Ağı'nın çok paydaşlı çalışma halinin imkân verdiği yüksek nitelikli içerik üretimine güçlü bir örnek oluşturuyor.

“Eleştirel düşünme becerisi eğitim alanındaki otoritelerce belirlenen pek çok beceri setinde (ISTE, P21, IBO, OECD, Common Core vb) ilk sıralarda yer alıyor. Alanyazına göre bu becerinin teşvik edildiği sınıflarında bulunan öğrenciler ancak bu becerileri geliştirebilirler. Düşünen sınıfları hayata geçirmemizde ise öğretmen ana aktör. Öğretmenlerin ise sadece eleştirel düşünme becerilerine sahip olmaları yeterli değil, zihinsel alışkanlıklarını, yetkinliklerini ve eğilimleri de önem arz ediyor.” - Burcu Aybat

Sınıf ortamında sıralarında oturan öğrenciler etkinlik gerçekleştiren 2 öğrenciyi izliyorlar. Öğrencilerden biri elinde mavi bir balonu tutarken diğeri balonun üzerine, üzerinde yazılar olan küçük beyaz kağıtlar yapıştırıyor.

DEĞİŞİM OKULDA BAŞLAR

#DEĞİŞİMOKULDA

Öğretmenlerin kişisel ve mesleki olarak kendini güçlü hissetmesi, her çocuğun nitelikli ve kapsayıcı bir eğitime sahip olması için eğitim sistemindeki en belirleyici faktördür. Kendi öğretmenlik kimliğini ve deneyimini şekillendirebilen bir öğretmenin, yani özne olan öğretmenin dönüştürücü etkisi, şüphesiz ki okullara yansıyor. Öğretmenler, mesleki öğrenme ağlarında edindiği deneyimi sınıflarına taşıyor.

“Değişim Okulda Başlar” bölümünde, Öğretmen Ağı’ndan okullara uzanan, çocuklarla buluşan hikayeler yer alıyor.

ÇOCUKLARA DUYGULARINI FARK ETTİREN ÖĞRETMENLER - AYSEL İNCE VE ŞERİFE KİREMITÇİ'NİN "DUYGU DUVARI" HİKAYESİ

"Okul sadece dört yanı duvarla çevrili, tepesinde dam olan yer değildir. Okul her yerdir. Sırasında bir orman, sırasında dağ başı. Öğrenmenin, bilginin var olduğu her yer okuldur."

Uzaktan eğitim döneminde pek çok öğretmen öğrencilerinin hem akademik hem de sosyo-duygusal ihtiyaçlarına cevap verebilecek dijital araçlara, yöntemlere, oyunlara, etkinliklere ihtiyaç duydu. Yaratıcı Problem Çözme Programı kapsamında, "Öğrencilerin tüm duyguları ile birer birey olarak görünür olmalarını nasıl sağlayabiliriz?" sorusuna cevap olarak geliştirilen "**Duygu Duvarı**", öğrencilerin pandemi döneminde de duygularını ifade etmesi ve sosyo duygusal gelişimlerine destek olması bağlamında öne çıkan etkili bir çözümdü.

Uzaktan eğitim döneminde karşılaşılan en önemli problemlerden biri, çocukların ve öğretmenlerin kendi duygularını ifade edecek, sosyo-duygusal ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri alanların kısıtlı olmasıydı. 2020 yılı Mayıs ayında, Değişim Elçilerinden Esin Yılmaz inisiyatif olarak, "**Duygu**

Duvarı" çözümünü dijital ortamlarda da uygulanabilecek şekilde uyarladı. Çözümün öğretmenlere destek olması için uyarlanması yetmezdi. Bu yüzden, Esin Yılmaz yürütücülüğünde Türkiye'nin farklı şehirlerinden 20 öğretmenin katılım gösterdiği ve **1 Çözüm 10 Sınıf Programı** kapsamında "Öğretmenden Öğretmene: Dijital Çözüm Duygu Duvarı" atölyesi gerçekleşti.

Van'da bir köy okulunda öğretmenlik yapan Aysel İnce ve Şerife Kiremitçi atölye sonrasında, 25 gün boyunca 20 öğrencinin katılımıyla çözümü uyguladı. Öğrenciler her gün öğretmenleri tarafından iletilen formda duygularına, gün içinde yaşadıklarına, ihtiyaçlarına ve öğretmenlerine iletmek istediklerine mesajlarında yer verdi.

Öğrencilerden gelen cevapların birkaçı şöyleydi:

"Mutlu, umutlu ve keyifliyim. Bana bu duyguları hissettiren şey öğretmenlerim. Bizim için ellerinden geleni yapıyorlar. Çok teşekkür ederim, sizleri çok seviyorum değerli öğretmenlerim."

"Daralmış ve dertli hissediyorum. Dersleri televizyondan izlemek yeterli olmuyor. Derslerimin bazılarında zorlanıyorum."

"Benim babam çoban. Bugün dağdan geldi. O yüzden çok mutluyum çünkü onu çok özlemiştim."

Duygu Duvarı çözümü, öğrencilerin ifade ettikleri duyguların yakından takibini, değerlendirilmesini ve gerekli görüldüğü durumda ilgili mercilerden destek alınabilmesini sağlıyor. Çözüm belli bir süre uygulandıktan sonra öğrenciler, süreç hakkında geri bildirim veriyor. İnce ve Kiremitçi'nin öğrencilerinin geri bildirimleri ise şöyleydi:

"Kimse bize gün sonunda günümüzün nasıl geçtiğini, neler hissettiğimizi sormuyordu. Gönderdiğiniz formlar bize nasıl hissettiğimizi sordu ve bize değerli olduğumuzu hissettirdi."

"Çoğu duygumun ismini bilmiyordum. Yeni duygular öğrendim. Artık hepsinin ismi var."

"Her sinirlendiğimde herhangi bir şeye tekme atarak sakinleşmeye çalışıyordum. Artık duygularıyla baş etmeyi öğrendim. Kendime veya başka birine veya herhangi bir nesneye zarar vermeden bunu aşabiliyorum."

Aysel İnce ve Şerife Kiremitçi süreci kendi gözlelerinden böyle değerlendirdi:

"Duygu Duvarı, hem bizim hem çocuklarımızın deneyim heybesine çok güzel katkılar sağladı. Çocuklarımızın kendi duygularını tanıyabilmesi, tanımlayabilmesi ve karşısındaki kişinin duygularına karşı duyarlılığının artması, yani empati duygusunun geliştirilmesi adına muazzam bir uygulama oldu. Stresli, asabi, kaygılı, sinirli vb. olumsuz duygular ile nasıl baş edebileceklerini öğrendiler. Çocuklarımız ifade özgüveni kazandı."

İnce ve Kiremitçi'nin Duygu Duvarı çözümünü uygulama süreçlerini anlattıkları yazıyı okumak için **tıklayın**.

MERAKI ARTIRAN ATASÖZLERİ VE YARATICI ÇÖZÜMLER - MERAKLININ EL KİTABI

İçinde yaşadığımız dünyada keşfedilmiş her ne varsa, merak edildiği için var. Merakı, okullardan başlayarak hayatın her alanında yeşertmek, eğitimin tüm paydaşları için hayati bir ihtiyaç; ancak hata yapmaktan, soru yapmaktan korkmak merakın artmasının önündeki en büyük engellerden. Bu anlayışa dilimizde de rastlıyoruz. Öyle ki, dilimizde merakı olumlayan tek bir atasözü bile yok. Eğitim Reformu Girişimi'nin (ERG) düzenlediği **16. Eğitimde İyi Örnekler Konferansı** teması **#MerakEdenler** olarak belirlendi ve ERG merakı olumlayan atasözleri oluşturarak herkesi ve özellikle eğitimcileri merak etmeyi sahiplenmeye davet etti. Bunun üzerine Türkiye'nin tüm "Merak Edenler"i, merakı olumlayan kendi **merak atasözlerini yazdı**.

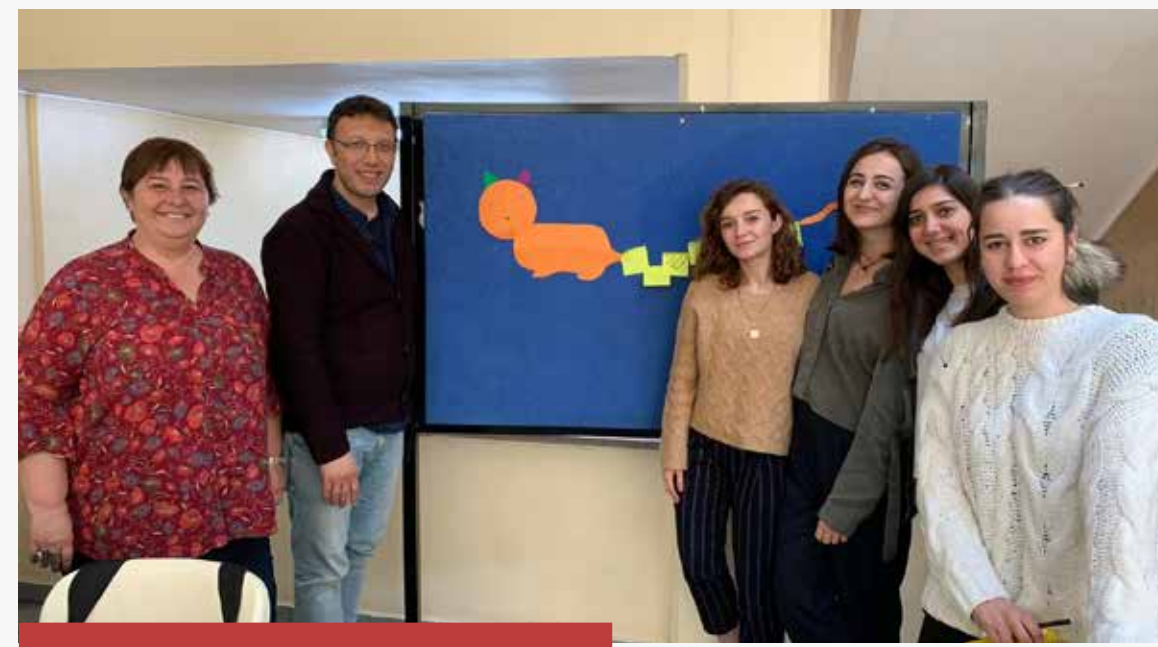
"Merak edenler aya, etmeyenler yaya."

"Otobüs duraktan, teşebbüs meraktan geçer."

"Meraklı kuş, Kaf Dağı'nı bulmuş."

Eğitim Reformu Girişimi'ne iletilen iki bini aşkın atasözü arasından seçilenler **Merak Atasözleri Kitabı'nda** derlendi ve 16. Eğitimde İyi Örnekler Konferansı'nda paylaşıldı. Merak atasözlerinin yanı sıra, Değişim Elçisi öğretmenler katıldıkları Yaratıcı Problem Çözme Programı'nda merakı teşvik eden yaratıcı çözümler geliştirdi. Geliştirdikleri çözümleri, sınıflarında öğrencileriyle uyguladı.

Bunca merak edenin ürettiklerini görünür kılmak üzere, Atasözleri Kitabı'nın ardından bir de kitap oluşturuldu: **Meraklının El Kitabı**.

Görselde üzerinde kartonlar ile yapılmış bir kedinin olduğu mavi panonun etrafında duran Değişim Elçisi öğretmenler bulunuyor.

ERG ve Çınar Yayınları'nın işbirliği, Öğretmen Ağı'nın içerik desteğiyle hazırlanan Meraklının El Kitabı, 2020 yılı Mart ayında raflardaki yerini almaya başladı. Kitapta, merak atasözleri ve bu atasözlerin illüstrasyonlarının yanı sıra Değişim Elçilerinin Yaratıcı Problem Çözme Programı'nda "Öğrencilerin öğrenme merakını nasıl artırabiliriz?" sorusu üzerine ürettiği Öğretmen Ağı Çözüm Merkezi'nden de erişilebilecek **merakı teşvik eden çözümler** de bulunuyor.

Meraklının El Kitabı'nın çıkmasıyla birlikte pek çok öğretmen kitaptaki çözümleri uyguladı, atasözleri çocuklarla, ailelerle buluştu. Kitaba dair deneyimlerini ve kitapta yer alan çözümlerin öğrenme ortamında nasıl kullanılacağına ilişkin önerilerini paylaşmak üzere, Değişim Elçileri Ezgi İdemen Hazar ve Sedanur Ünlüoğlu Öğretmen Ağı Youtube kanalındaki canlı yayına konuk oldu. Kolaylaştırıcı Ekip'ten Zeynep Hancı'nın moderatör olduğu **"Merakla Beslenenlerle Meraklının El Kitabı Üzerine Soh-**

Beyaz zemin üzerinde "Aşağıdaki ifadeleri değerlendiriniz" sorusu yer alıyor. Yatay olarak yer alan grafikte görselin sol tarafında "kesinlikle katılmıyorum", sağ tarafında ise "kesinlikle katılıyorum" ifadeleri yer alıyor. Katılımcıların değerlendirmesi sonucu "Merak etmek özel bir yetenektir." seçeneği 2.4 puan, "Merak etmek bireysel bir aktivitedir." 2.6 puan, "Yaş ilerledikçe merak azalır." 2.3 puan, "Merak merakı doğurur." ifadesi 3.5 puan almış durumdadır.

bet" başlıklı canlı yayın esnasında, izleyiciler meraka dair bazı ifadeleri değerlendirdi.

Meraklının El Kitabı, kitabın içeriğini oluşturmaya katkı sunan 150'nin üzerinde kişiyle paylaşıldı. Meraklının El Kitabı tüm Türkiye'de ilk baskısıyla 2200 kişiye ulaştı ve ikinci baskısıyla ulaşmaya devam ediyor.

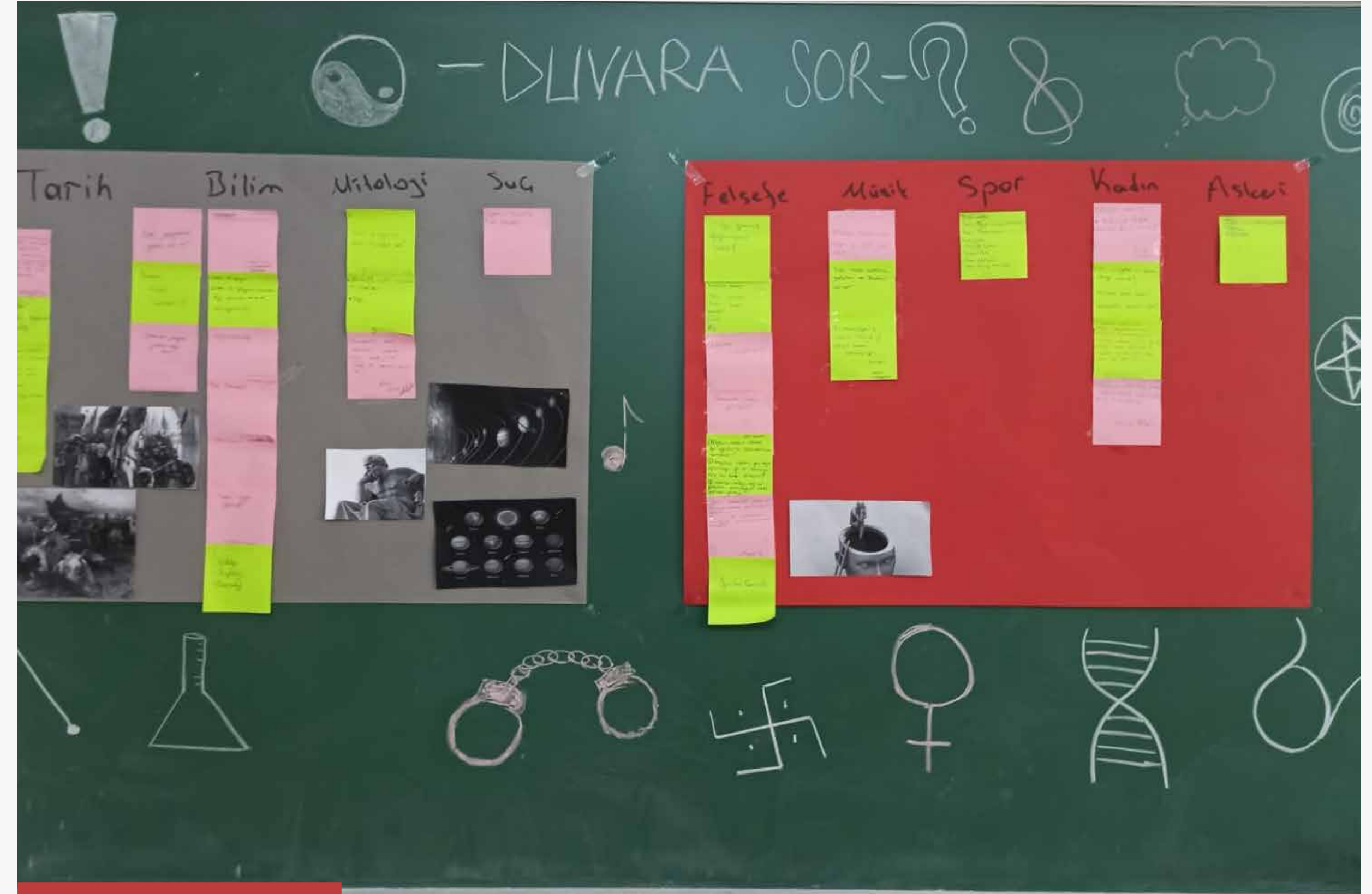
ÇOCUKLARIN ÖĞRENME MERAKINI TEŞVİK EDEN YARATICI ÇÖZÜMLER - TOKAT İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ AR-GE BİRİMİ HAYAL KURUYORUM PROJESİ

Çocukların eleştirel düşünme becerilerinin artması, meraklarının teşvik edilmesiyle doğrudan ilişkili. Oysa toplumda merak sıklıkla olumsuz sonuçları ile anılıyor. Merakı, okullardan başlayarak hayatın her alanında yeşertmek üzere, ERG'nin yürüttüğü **#MerakEdenler kampanyası** ile aynı dönemde, Yaratıcı Problem Çözme Programı 3 kez fizikselde 2 kez dijitalde merak temasıyla yapıldı. Program kapsamında Değişim Elçisi öğretmenlerin ürettiği yaratıcı çözümler de **Çözüm Merkezi'nde** yerini aldı.

Tokat İl Millî Eğitim Müdürlüğü (MEM) Ar-Ge Birimi, yürüttüğü Hayal Kuruyorum Proje-

si ile YPÇ Programı'nda geliştirilen çözümlerin, **okullarla ve çocuklarla buluşmasını sağladı**. Tokat İl MEM Ar-Ge Birimi Hayal Kuruyorum Projesi'nde, **Çözüm Merkezi'nde** yer alan öğrenme merakını artırmaya yönelik 11 çözüme yer verdi. Çözümler, 6 Anaokulu, 12 İlkokul, 10 Ortaokul, 4 Lisede olmak üzere toplam 32 okulda 4230 öğrenciye ulaştı.

Hayal Kuruyorum Projesi'nde yer alan, merakı artırmaya yönelik çözümler; **Merak Kediye Besler, Keşif İstasyonu, Bumera(n)k, Merak Timi, Merak Kumbarası, Duvara Sor, Hata Geri Dönüşüm Kutusu, Merako, Uçuşan Sorular, Meraklılar Çarşısı, Nedir Ne Değildir?**

Sınıfta bulunan bir kara tahtanın üzerinde yukarıda "Duvara Sor" başlığı altında 2 farklı renkte karton bulunuyor. Gri kartonun üzerinde "tarih", "bilim", "mitoloji", "suç" kavramlarının altında yeşil ve pembe post-it'ler bulunuyor. Kırmızı olan ikinci kartonda ise "felsefe", "müzik", "spor", "kadın", "asker" kavramları altında yeşil ve pembe post-it'ler bulunuyor. Tahtanın üzerinde ise soru işareti, düşünme balonu, deney tüpü gibi ikonlar çizilmiş durumda.

ÖĞRENCİLERLE DUYGUSAL BAĞI DİJİTAL ORTAMDA SÜRDÜRMEK

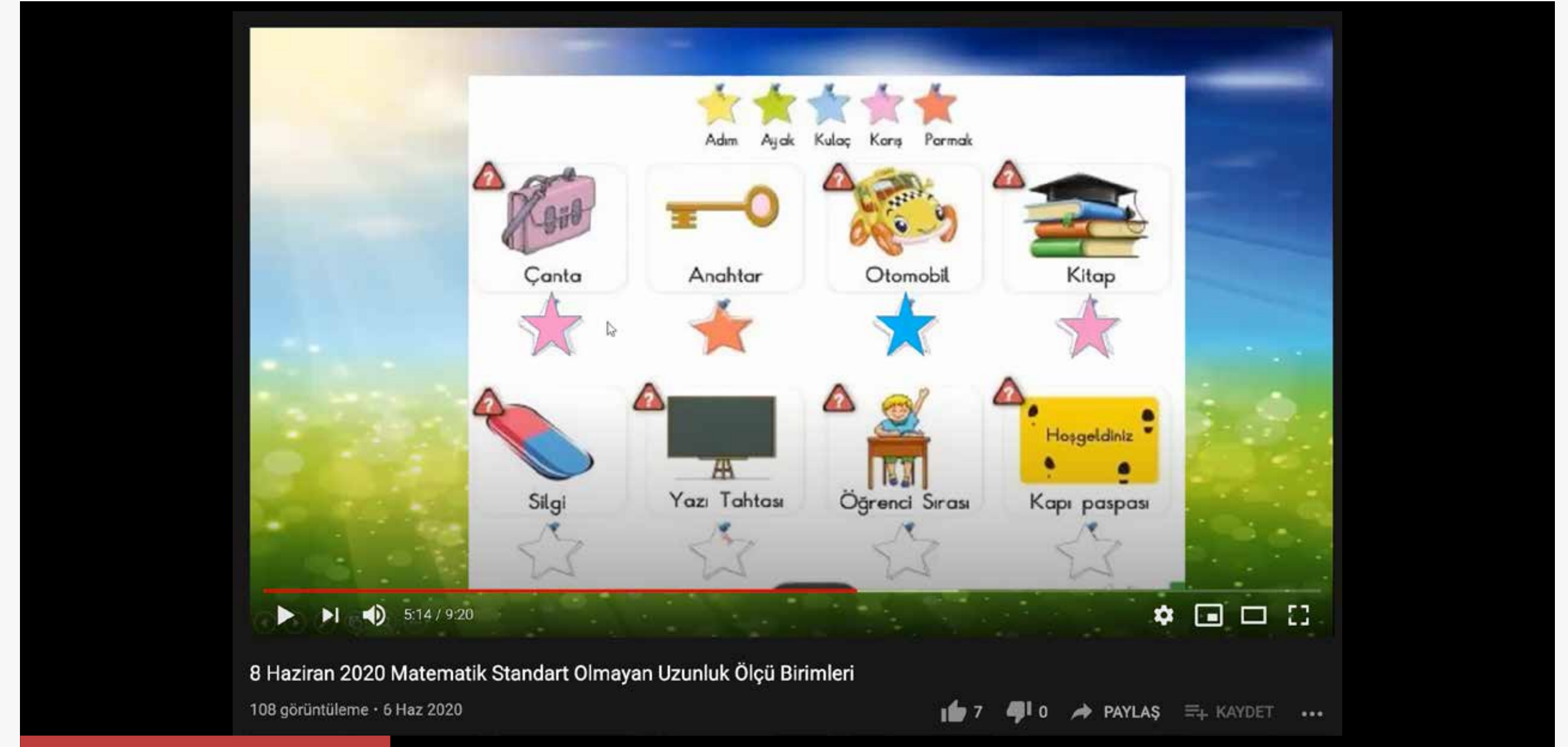
- YOUTUBER OLAN GÜLAY YENİAY BULUT'UN HİKAYESİ

Gülay Yeniay Bulut, Öğretmen Ağı ile “Mülteci Öğrencim Var” Deneyim Paylaşımı serisi vesilesiyle tanışmış, o günden bu yana da pek çok Ağ çalışmasına katılmış Değişim Elçisi öğretmenlerden biri. Pandemiden önce, kendi deyimiyle, “kendi halinde bir ilkokul öğretmeni” iken, Youtuber (!) oldu. Dijitalle ilişkisi, çalışma kağıtlarını, ders planlarını ve başka belgeleri Word dökümanı olarak hazırlayıp arşivleyecek, dönem sonlarında çocuklar için şarkılı videolar hazırlayacak kadardı. Öğretmen Ağı'nın pandemi döneminde öğretmenlerin ihtiyaçlarını anlamak üzere yapmaya başladığı anketler aracılığıyla, Zoom'dan haberdar oldu. Oturum başlatmayı, ekran paylaşmayı öğrendi. Biraz ders, biraz sohbet ve oyun, herkese iyi geliyordu.

Ancak, tam da bu dönemde Zoom ile ilgili Türkiye'de belirsizlikler yaşandı. Bu belirsizlikleri Zoom ile ilgili olumsuz yorum ve konuşmalar, Bulut'u çocuklara ulaşabilmek; ödev alıp verme dışında, öğrencilerle duygusal bağını sürdüreceği başka bir araç aramaya zorladı. Bulut da kendisini Youtube'da buldu.

Kanalı açmadan iki ay öncesine kadar çocuklara telefonda, tableten uzak durmalarını öğütlerken, konu anlatım linklerini yollamakla kalmayan, öğrencilerin ilgi alanında olan ya da konuları destekleyecek başka içerikleri de paylaşan öğretmen Youtuber oldu.

Konu anlatımını destekleyecek görseller, slayt hazırlamak, slaytlar için neşeli arka planlar

Değişim Elçisi Gülay Yeniay Bulut'un Youtube kanalındaki bir videodan alınan ekran görüntüsünde 8 Haziran 2020 Matematik Standart Olmayan Uzunluk Ölçü Birimleri isimli video açık. Video ekranında Çanta, Anahtar, Otomobil, Kitap, Silgi, Yazı Tahtası Öğrenci Sırası ve Kapı Paspası nesnelere; Adım, Ayak, Kulaç, Karış, Parmak uzunluk ölçü birimleri ile eşleştiriliyor.

bulmak, her konunun arasına çocukların duygusal-fiziksel gelişimlerini destekleyici etkinlikler serpiştirmek gibi yöntemler geliştiriyor. İçerikleri hazırladıktan sonra öğrencilerine iletip, dönütlere göre farklı yollar arıyor, tüm

içeriklerini önceden planlıyor. Bir yandan da, dijital okuryazarlığını artırmak için öğrenmeye devam ediyor. Gülay Yeniay Bulut'un Youtuber olma hikayesini **okumak için tıklayın**.

“BİR ŞEY YAPMALIYIM ” DİYEN ÖĞRETMENLERİN ÜRETİMİ - ÇOCUK GAZETESİ

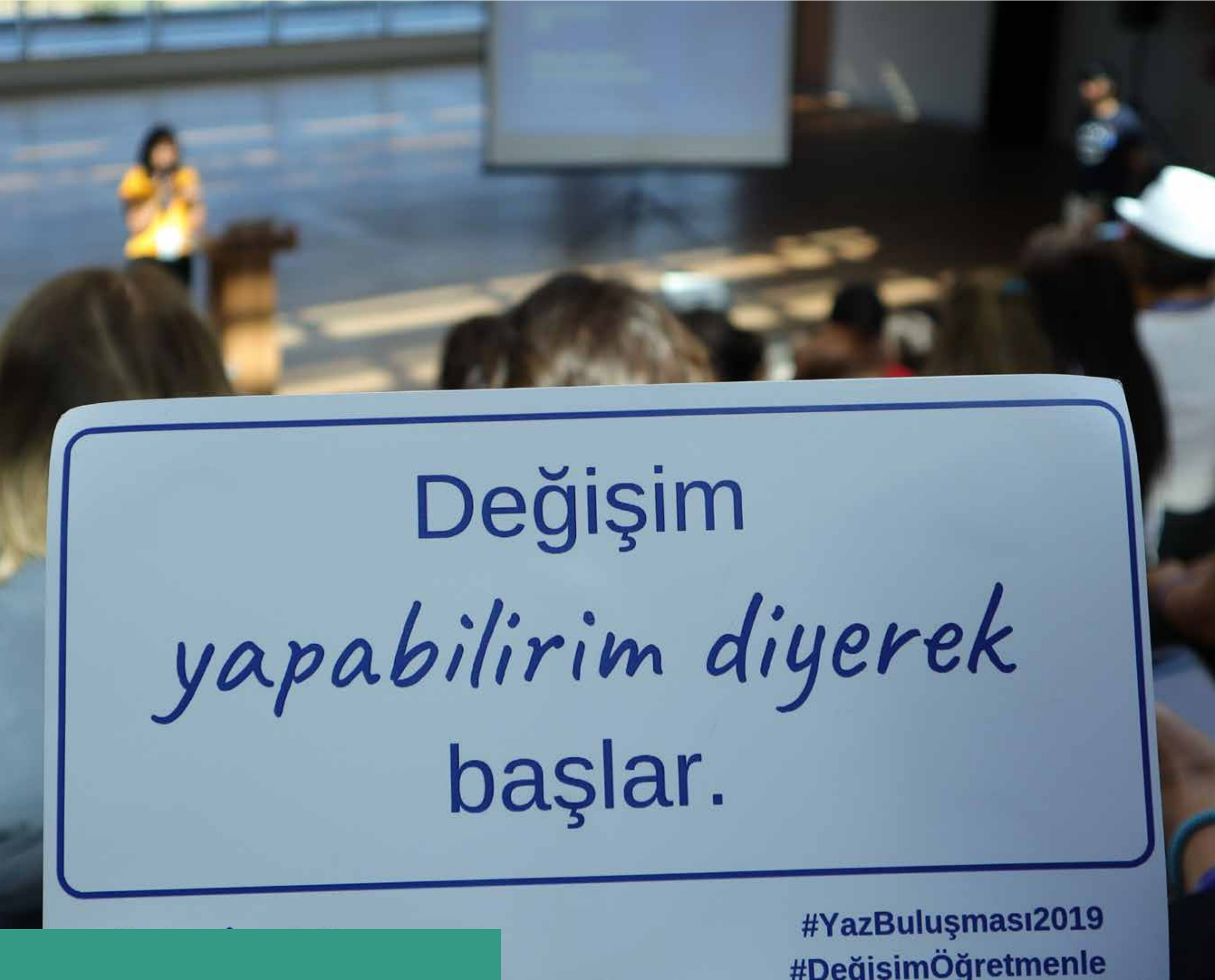
Fatma Gülben Bulur, Gamze Yatkın ve Ayşegül Tekinbaş Özyağcı, Denizli’de görev yapan üç Değişim Elçisi. Tüm meslektaşları gibi pandemide çocuklardan, sınıflarından uzun süre ayrı kaldıkları zor bir süreç geçirdiler. Çocuklardan ayrı kalmak, onlarla vakit geçirmeyi seven Değişim Elçileri için hiçbir şey yapmadan durup oturmak oldukça güç oldu. 3 öğretmeni de bir araya getiren “bir şeyler yapmalıyız” düşüncesiydi.

Bu arayışın sonu, Çocuk Gazetesi’ne vardı. Okul öncesi dönem çocukları başta olmak üzere, her yaşta çocuğun aynı zamanda içindeki çocukla gezen yetişkinlerin de sahiplenebileceği bir gazete çıktı ortaya.

Unutulmaya yüz tutmuş gazete kültürünü, çocukluk döneminin en önemli ve en kritik yıllarında tekrar yeşertmeyi kendilerine dert edinen üçlü, çocukların büyükleriyle aralarında özel bir bağ kurabilmesini düşünüyor. Bir yıl sonra, şimdilik dijitalde olan gazetenin basılı halini ellerinde görmeyi umuyorlar. Fatma Gülben Bulur, Gamze Yatkın ve Ayşegül Tekinbaş Özyağcı’nın, bir şey yapmalı diyerek çıktığı yolun Çocuk Gazetesi oluşturmaya vardığı **hi-kayelerini okumak için tıklayın.**

Mavi bir zemin üzerinde sağ üst köşede beyaz Öğretmen Ağı logosu bulunuyor. Görselin ortasında bir kutu içerisinde “Çocuk Gazetesi” başlığı yer almakta. Başlığın altında açılmış bir gazete görüntüsü bulunuyor. Gazetenin sol sayfasında küçük boyutlarda fotoğraflar yer almakta, sağ sayfasında ise “Uzmanlar Ne Diyor?” başlıklı bir yazı yer alıyor.

DEĞİŞİMİN VERİLERİ

AĞ VE TOPLULUK ÇALIŞMALARI

SOSYAL MEDYADA ÖĞRETMEN AĞI

DİJİTALDE ÖĞRETMEN AĞI

BASINDA ÖĞRETMEN AĞI

AĞ VE TOPLULUK ÇALIŞMALARI

35.000
GÖNÜLLÜLÜK
SAATI

236
TOPLAM
ETKİNLİK SAYISI

37
ŞEHİRDEN

374
DEĞİŞİM
ELÇİSİ

Karşılışmalar: **54**

Öğretmenden Öğretmene: **53**

Deneyim Paylaşımı: **47**

Adhokratik Grup Buluşması: **40**

YPÇ Deneyim Paylaşımı: **16**

1 Öğretmen 1 Disiplin: **13**

SEÇBİR - ÖA Konuşmaları: **6**

Yaratıcı Problem Çözme Programı: **4**

Eylem Araştırmacı Öğretmen Programı: **1**

Düşünme Becerileri Programı: **1**

YPÇ Eğitici Eğitimi: **1**

YARATICI PROBLEM ÇÖZME PROGRAMI KAPSAMINDA

Geliştirilen toplam yaratıcı çözüm sayısı: **79**

Deneyimli öğretmen sayısı: **72**

Yürütücü öğretmen sayısı: **60**

Çözüm Merkezi çözümleri toplam indirilme
sayısı: **3721**

5.938
ETKİNLİKLERE
KATILAN TOPLAM
KATILIMCI SAYISI

205
PAYDAŞ KİŞİ
VE KURUM

PAYDAŞLARLA ORTAK YÜRÜTÜLEN PROJELER

Okulda Birlikte, Hayatta Birlikte: Eğitimde Engelli Hakları (Tohum Otizm Vakfı, İstanbul Bilgi Üniversitesi SEÇBİR ve Sabancı Vakfı)

Transcultural Learning Project (BAG, BKJ, IKSŞV ve Türkiye-Almanya Gençlik Köprüsü)

Pera Müzesi Çevrimiçi Sergi Turları

Yaz Buluşması İletişim Partnerleri

28.570 TL
AYNI KATKI

AĞ ÇALIŞMALARI HANGİ TEMALARDA YÜRÜTÜLDÜ?

Akran Zorbalığı

Alternatif Eğitim

Beden Perküsyonu

Cinsel Sağlık

Çatışma Çözümü

Çocuk Hakları

Çocuk Katılımı

Çocuk Koruma

Dijitalleşme

Drama

Düşünme Becerileri

Eğitim Felsefesi

Eğitim Teknolojileri

Ekoloji

Engellilik Odaklı Kapsayıcılık

Fotoğrafçılık

Hukuki

Eğitim Bilimleri

İnsan Hakları

Kapsayıcı Eğitim

Karagöz Atölyesi

Matematik

Matematik ve Çocuk Edebiyatı

Medya Okuryazarlığı

Mekan Çalışmaları

Merak

Mindfulness

Mültecilik

Müze Eğitimi

Müzedede Drama

Okul Kültürü

Okuma Kültürü

Okuma Yazma Öğretimi

Oyunlaştırma

Sağlık

Sanat

Siber Zorbalık

Siyaset Okuryazarlığı

STEM

Şiddetsiz İletişim

Tarih

Uluslararası Örnekler

Üstün Yetenekli Eğitimi

Yaratıcı Drama

Yaratıcı Düşünme

Yaratıcı Problem Çözme

Yaratıcı Yazma

Yaşçılık

SOSYAL MEDYADA ÖĞRETMEN AĞI

Facebook hayran sayısı:

7.018

Instagram takipçi sayısı:

39.141

Twitter takipçi sayısı:

11.796

LinkedIn takipçi sayısı:

16.645

Youtube abone sayısı:

2.660

Medium'da yayınlanan blog yazısı:

124

Üretilen Podcast bölümü:

7

DİJİTALDE ÖĞRETMEN AĞI

Toplam Site Ziyaretçisi
(ogretmenagi.org):

142.963

Toplam Site Üye Sayısı:

8.253

Herkese Açık Etkinliklere Online Kayıt Olan
Toplam Üye Sayısı:

5.631

Herkese Açık Etkinliklere Online Kayıt Olan
Toplam Tekil Üye Sayısı:

3.647

BASINDA ÖĞRETMEN AĞI

Toplam Haber Sayısı:

86

Toplam Reklam Eşdeğeri:

219.992 USD

AR-GE VE YENİLİKLER

Öğretmen Ağı, “bizden bir şey olmaz”, “icat çıkarma şimdi”, “bu yollardan geçtik”, “zaten bildiğim şeyler” gibi kalıpların kırılabileceğine ve değişimin, öğretmenler adına değil öğretmenlerle birlikte başladığına inanır. Bu yüzden Ağ, yakından takip ettiği öğretmen ihtiyaçlarına ve eğitimin koşullarına yönelik yenilikçi çalışmalar geliştirmeyi kendisine iş edinir.

“Ar-Ge ve Yenilikler” bölümünde, Öğretmen Ağı’nın çıkardığı icatlar ve geliştirdiği yenilikler yer alıyor.

YARATICI ÇÖZÜMLERİ DAHA FAZLA ÇOCUKLA BULUŞTURMAK İÇİN 1 ÇÖZÜM 10 SINIF

Akran zorbalığı, kapsayıcı eğitim, ekoloji, öğrenme merakı, toplumsal cinsiyet, çocuk katılımı, eleştirel ve yaratıcı düşünme... Öğretmenler her gün, eğitimin farklı konularıyla ilgili problemlerle karşı karşıya kalıyor. Yaratıcı Problem Çözme (YPC) Programı'nda öğretmenler, karşılaştıkları onlarca sorunu altında yatan sebepleri derinlemesine anlayıp, kendi yaratıcı çözümlerini geliştiriyorlar. Öğretmenler çözümleri okullarda uyguluyor, uyguladıkça geri bildirimlerini **Çözüm Merkezi aracılığıyla** Öğretmen Ağı'na ileterek çözümlerin gelişmesini sağlıyor.

Okullarda çocuklarla buluşan çözümlerin etkisini büyütmek; çözümlerin geliştirilerek ülke

çapında uygulanmasını sağlamak için, 2019'un güzünde **"1 Çözüm 10 Sınıf"** isimli yeni bir program Öğretmen Ağı tarafından hayata geçirildi. Öğretmen Ağı'nın en yeni programlarından biri olan 1 Çözüm 10 Sınıf'ta, YPC sürecinde üretilmiş bir çözüm seçiliyor. Program'a katılan ve 10 farklı sınıfta görev yapan 10 öğretmen, seçilen çözüm fikrini uyguluyor ve test ediyor. Çözüm fikrini geliştirmek için gerekli araştırma yöntemlerini ve uygulama araçlarını öğreniyor. Uygulama döneminin, öğretmenler için hem deneyim kazandıkları hem de ilerleyen dönemlerde okul ortamlarında karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm geliştirirken

ilham alacakları bir süreç olması hedefleniyor. Program sonunda, katılımcı 10 öğretmenin deneyimleri ışığında, çözüm fikri son haline getiriliyor. Öğretmenlerle birlikte geliştirilen çözümün, ilgili sorun alanında politika önerisi olarak kamu otoriteleriyle paylaşılması ve uygulamanın Türkiye çapında yaygınlaştırılması hedefleniyor.

Program'ın pilot çözümü olarak seçilen, öğrencilerin adalet anlayışını güçlendirerek şiddete yönelik farkındalığı artırmayı hedefleyen bir çözüm olarak ortaya çıkan **"Pandora'nın Kutusu"** oldu. Pilot programın yürütücülüğünü, Değişim Elçileri Duygu Aydoğan ve Rabia

Cerf üstlendi ve çözümün etkisini ölçmek için Öğretmen Ağı ve ERG'den temsilcilerin olduğu bir danışma kurulu oluşturuldu. Farklı okul ve branşlardan 10 öğretmen ile çözümün hikayesi, uygulama adımları ve test yöntemleri keşfedildi. Ardından katılımcı öğretmenler, çözümü sınıflarına taşıyarak test sürecine başladı. Covid-19 salgını ile örgün eğitime ara verilmesi, sınıflarda yürütülen testlerin de yarıda kalmasına sebep oldu. Öğretmenler tekrar sınıflara dönene ve çözümü uygulama imkanı bulana dek, Program içerikleri Öğretmen Ağı'nın araçlarından biri olan Öğretmenden Öğretmene aracı ile yaygınlaştırılıyor.

ÖĞRETMENLERİN KENDİ MESLEKİ DENEYİMLERİNİ ANLAMLANDIRMALARI İÇİN EYLEM ARAŞTIRMACI ÖĞRETMEN PROGRAMI

Öğretmenler meslek hayatı boyunca binlerce çocukla tanışıyor ve her bir çocuğu gözlemleme fırsatı buluyor. Bu gözlemleri nasıl anlamlandırdığı, öğretmenin çocuklarla ilişkisini, mesleği icrasını, hatta kişisel hayatını etkiler ve dönüştürür. Öğretmenler gündelik pratiklerini yalnızca kendi açısından ele alırsa, her çocuğun hakkı olan nitelikli eğitime kavuşması yolundaki kilit rolünü gerçekleştiremeyebilir. Çocukların ne yaşadığını anlamlandırmak için öğret-

menlerin kendi yaklaşım ve pratikleri üzerine düşüncelerini sağlayan araç ve yöntemlere sahip olması gerekiyor.

Eylem Araştırmacı Öğretmen (EYAR) Programı, öğretmenlerin kendi mesleki deneyimlerini kendilerinin gözleyerek anlamlandırmalarını ve kapsayıcı eğitime ilişkin çözümler geliştirilen eklettik bir araştırma ve uygulama metodolojisi olarak kurgulandı. Program, öğretmenlerin, öğrencilerine değil kendilerine odaklanarak, **“Bir öğretmen olarak, kendi eğitim pratiklerimi iyileştirmek için neler yapabilirim?”** sorusunu sorarak, meslekleri üzerine sistematik olarak düşüncelerini sağlar. Etnografik eylem araştırması, deneyim paylaşımı ve yaratıcı dramının içinde olduğu üç farklı metodolojik yaklaşımı kullanarak, öğretmenlerin kendi deneyimlerini anlamlandırma ve kapsayıcı eğitim bağlamında dönüştürme yolunda öğretmenlere arkaplan bilgisi ve çeşitli yöntemler sunar.

Fotoğrafta 5 kişi var. 4 katılımcı sandalyelerden otururken 1 kişi ayakta durarak oturanlara konuşma yapıyor.

Fotoğrafta 6 kişi var. Katılımcılar bir masanın etrafına çember oluşturacak şekilde ayakta dizilmiş durumda karton, kağıt, makas ve A4 kağıtları ile çalışma gerçekleştiriyorlar. Katılımcılardan biri elini masanın üzerinde yer alan materyallere doğru uzatıyor.

PROGRAM NASIL GELİŞTİRİLDİ?

Eylem araştırmacı öğretmen araştırma/uygulama modeli, *İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (SEÇBİR)* ve Öğretmen Ağı ortaklığında, Değişim Elçilerinden Fisun Aykır ve Mine Aksar'ın yürütücülüğünde geliştirildi. Bu model:

Antropoloji tarafından geliştirilen, sonradan sosyoloji ve eğitim bilimleri gibi bazı başka disiplinler tarafından da benimsenen etnografik yaklaşımdan;

Bir sosyal psikolog olan Kurt Lewin tarafından geliştirilen, eğitim başta olmak üzere pek çok alanda yaygın olarak kullanılan eylem araştırması adımlarından;

Katılımcı, yapılandırılmış ve yeni bir anlam üretmeye yarayan “öğretmenler arası sohbeti” bir araştırma metodolojisi olarak ele alan Feldman'ın (1999) yaklaşımından esinlenerek oluşturuldu.

Bunun yanı sıra, 1 Öğretmen 1 Disiplin, Deneyim Paylaşımı gibi Öğretmen Ağı araçlarından edinilen öğrenimler ve öğrenenler topluluğu olma yolundaki Öğretmen Ağı deneyimi Program'ın geliştirilmesinde belirleyici rol oynadı. Yaratıcı drama, Program'da sıkça başvurulan yöntemlerin başında yer aldı.

NASIL UYGULANIYOR?

14 Kasım-28 Aralık 2019 tarihleri arasında pilot uygulaması gerçekleştirilen EYAR Programı, Değişim Elçilerinden Mine Aksar ile Evrim Yurtseven'in yürütücülüğü ve İstanbul Bilgi Üniversitesi SEÇBİR ortaklığında düzenlendi.

Kapsayıcı eğitim ve eylem araştırması için araştırma yöntemleri üzerine bilgi paylaşılan, yaratıcı drama yönteminden faydalanılan ve Öğretmen Ağı etkileşim araçlarından biri olan deneyim paylaşımı buluşmalarından oluşan 8 oturumlu programın sonunda, öğrencilerin

kendilerini ait, güvende ve yetkin hissedebildikleri kapsayıcı eğitim ortamlarının sağlanmasına yönelik stratejiler geliştirildi. Geliştirilen stratejilerin odaklandığı konular zorbalığın önlenmesi, mülteci öğrencilerin katılımı, öğretim yöntemlerinin uyarlanması, sınıf yönetimi oldu. Programın çıktıları, raporlaştırarak kamuoyuyla paylaşılacak.

Fotoğrafta 7 kişi var. Katılımcıların kimi ayakta kimi oturuyor, yarım çember oluşturacak şekilde dizilmiş durumdadır. Elleri yumruk yapılmış bir şekilde yarım çemberin ortasında buluşmuş, bileklerine yeşil kartondan yapılmış bir bileklik bulunuyor.

“Sürecin sonunda her bir öğrenci için sınıfta kendine şu üç soruyu sor: Öğrenci kendisini sınıfta güvende hissediyor mu, sınıfa ait hissediyor mu ve yetkin hissediyor mu? Çünkü bazen, kendi adıma, bu süreçte şunu fark ettim: Farklı olan öğrencimin kendini sınıfa ait, güvende hissetmesi için bir şeyler yapıyorum ama yetkin olmasıyla ilgili kısmı atladığımı, es geçtiğimi fark ettim. Özgül öğrenme güçlüğü olan öğrencim için “bununla yetinsin” gibi bir şey düşündüğümü fark ettim çok üzülerek. Gerçekten... Bu soruları her bir öğrenci için ayrı ayrı sormak gerekiyor.”
EYAR Katılımcısı Öğretmen

DEĞİŞİM ELÇİLERİNİN KENDİ ARASINDAKİ İLETİŞİMİ VE ETKİLEŞİMİ ARTIRMAK İÇİN DEĞİŞİM ÖĞRETMENLE MOBİL UYGULAMASI

İnisiyatif alıp harekete geçen yüzlerce Değişim Elçisinin birbirinden güç alması, Öğretmen Ağı ekosistemindeki kaynaklardan faydalanması ve/veya kendi yetkinliklerini bir kaynak olarak Ağ ile paylaşması için Yaz Buluşması gibi fırsatlar çok önemli olsa da, tek başına yeterli değil.

Daha etkili işbirliği geliştirmek ve Değişim Elçilerinin kendi arasında kurduğu etkileşimi artırabilmek için dijital ortam ve uygu dijital araçlar gerekiyor. Bu bilinçle, 2020 yılı için oluşturulan dijitalleşme yol haritası, sadece Değişim Elçisi öğretmenlerin erişiminin olacağı bir mobil uygulama geliştirmeyi ve bu uygulamayı 2020 yılı Yaz Buluşması için hazır etmeyi içeriyordu.

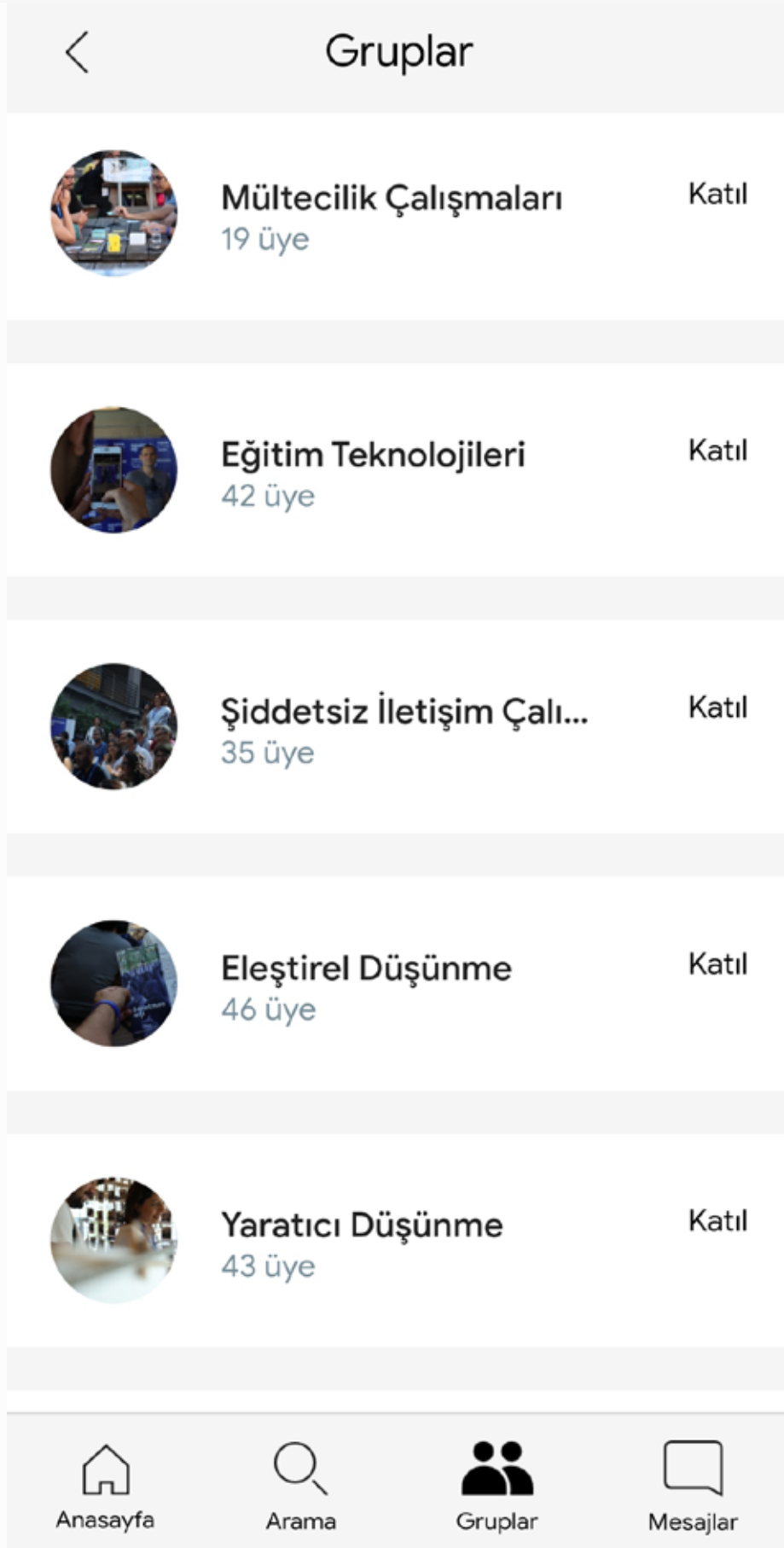
2020 yılı için Ağ'ın ve araçlarının dijitalleşme stratejisini hali hazırda geliştirmiş olmak, pandeminin zorunlu kıldığı dijital adaptasyon sürecini Öğretmen Ağı için oldukça kolaylaştırdı. “Değişim Öğretmenle” adını alan uygulama, App Store ve Google Play Store’da yayına girdi ve Temmuz 2020’deki Yaz Buluşması ile beraber Değişim Elçilerinin kullanımına açıldı. Bu uygulama, Öğretmen Ağı websitesindeki bilgilerden yola çıkılarak oluşturulan ve herkesin erişimine açık olan Öğretmen Ağı uygulamasından sonra, Ağ'ın geliştirdiği ikinci mobil uygulama oldu.

Değişim Öğretmenle uygulaması, öncelikli olarak Değişim Elçileri arasındaki etkileşimi artırıyor ve daha hızlı ve kolay inisiyatif almalarını sağlıyor. Değişim Elçisi öğretmenler, anlık bildi-

rimler aracılığıyla Öğretmen Ağı ile ilgili güncel haber ve etkinlikleri kolayca takip edebiliyor, lokasyon olarak kendilerine yakın Değişim Elçilerini bulabiliyor. Bunların yanı sıra, inisiyatif almak istedikleri konu ve temalar üzerinde dedikleri gibi konuşabiliyor, akıllı arama özelliği ile işbirliği geliştirmek ve beraber üretmek istedikleri Değişim Elçisi öğretmenlere hızlı bir şekilde ulaşıp iletişime geçebiliyor.

Uygulama 2020 yılı boyunca, Değişim Elçilerinin geri bildirimleri ve Kolaylaştırıcı Ekip'in yönlendirmeleriyle geliştiriliyor. Pilot uygulama yılının ardından 2021’de, uygulama geliştirmelerinin tamamlanması ve Değişim Elçileri arasındaki tüm iletişimlerin sosyal medya mecralarından uygulamaya aktarılması hedefleniyor.

Bir telefon ekranında Değişim Öğretmenle mobil uygulamasının “Gruplar” bölümü görünüyor. Mültecilik Çalışmaları (19 üye), Eğitim Teknolojileri (42 Üye), Şiddetsiz İletişim Çalışmaları (35 Üye), Eleştirel Düşünme (46 Üye), Yaratıcı Düşünme (43 Üye)

EĞİTİM POLİTİKALARIYLA ÖĞRETMENLERİN SAHADAKİ DENEYİMLERİNİ BİR ARAYA GETİRMEK İÇİN ARKA PLAN

Eğitim gündemi, sıklıkla büyük tartışmalarla meşgul oluyor. Bu kalabalık gündemin içinde, eğitimin öznelerinin deneyimleri hak ettiği yeri bulamıyor. Öte yandan, saha deneyimleri ve eğitim politikaları, çoğunlukla birbirinden ayrı düşünülüyor ve eğitime yönelik tartışmalar bu ayrım üzerinden ilerliyor. Bu da, eğitimin “arka plan”ında olan biteni kaçırmamıza sebep olabiliyor.

Pandemi dönemindeki bilgi kirliliği ve gürültüsü, nitelikli bilginin saha deneyimi ve içgörüsüyle birlikte sunulmasının ne denli büyük bir ihtiyaç olduğunu ortaya koydu. Öğretmen Ağı ve Eğitim Reformu Girişimi ortaklığı ve ini-

siyatifiyle, ARKA PLAN isimli yeni bir e-bülten hazırlanmaya başlandı. Bültenin ilki, 2020 Nisan ayında yayınlandı.

Her bir bölümünde farklı bir temaya odaklanan bülten serisi, eğitim alanında yaşanan önemli gelişmeleri, başta öğretmenler olmak üzere eğitimin çeşitli paydaşlarının saha deneyimleriyle harmanlayarak okuyucularıyla buluşturuyor. Ayda bir yayımlanan bülten, şimdiye dek “Okula İlk Kez Başlamak”, “Bir Eğitim Ortamı Olarak Ev”, “Öğretmenin Yaratıcı Özgüveni” gibi farklı temalarda yayınlandı. ARKA PLAN bültenlerini okumak ve **abone olmak için tıklayın.**

ÖĞRETMENLERİN ÜRETTİKLERİNİ YENİ NESİL ARAÇLARLA YAYGINLAŞTIRMAK İÇİN ÖĞRETMENİN SESİ PODCASTİ

Öğretmenlerin kendi geliştirdikleri iyi örnekleri, öğrenme ortamları için yaratıcı çözümleri, stratejileri, ilham veren hikayelerini daha geniş kitlelere ulaştırmak, Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekip’in önceliklerinden bir tanesi. Son yıllarda ve özellikle pandemiyle birlikte pek çok insanın gündelik alışkanlıklarından biri haline gelen podcastler, öğretmenlerin “keşke bu yaptıklarımı meslektaşlarımla bilseydim” dediği hikayelerini, deneyimlerini ve birikimlerini paylaşmaları için en etkili araçlardan biri.

İlk bölümleri 2019 yılının sonunda kaydedilen Öğretmen Sesi podcasti, pandeminin başlamasından kısa bir süre sonra yayın hayatına başladı. Seri, Değişim Elçisi öğretmenlerin ürettikleri ve birikimlerinden yola çıkarak, branşı ya da gö-

rev yaptığı kademe fark etmeksizin tüm öğretmenlerin gündelik ihtiyaçlarına yönelik çözüm ve ufuk açan yaklaşımlar sunuyor. Bunu yaparken, öğretmenlerin mesleki yolculuklarında ve Öğretmen Ağı’nda elde ettiği deneyimlerden faydalanıyor.

Faaliyet Raporu döneminde yayınlanan 7 bölüm, yaratıcı özgüven, eleştirel düşünme, mekansal farkındalık, pandemi döneminde okula uyum, ekolojik farkındalık gibi konular yer aldı. Spotify, Apple Podcasts ve Google Podcasts dahil olmak üzere toplam 8 farklı mecra da yayınlanan Öğretmenin Sesi podcast serisinin tüm bölümlerini **dinlemek için tıklayın.** Podcastler aynı zamanda, Öğretmen Ağı **YouTube kanalına da yükleniyor.**

FİNANSAL TABLO

GELİR TABLOSU

GİDER TABLOSU

Yaz Buluşması'nda çekilen fotoğrafta Öğretmen Ağı broşürü tutan bir çift el bulunuyor.

GELİR TABLOSU

	Tutar (TL)	Yüzdesel Dağılım (2020)
2020 Kurumsal Destekçi Gelirleri	2.600.000	%89
2019 Yılından Devreden Bütçe Tutarı	267.704	%11
Toplam Gelirler	2.867.704	100

GİDER TABLOSU

	Tutar (TL)	Yüzdesel Dağılım (2020)
İnsan Kaynakları Giderleri	1.520.000	%53
Ağ Etkileşim & Yaygınlaşma Faaliyetleri	291.600	%10
Programlar Gideri	207.371	%7
Dijital Platform & Dijitalleşme Giderleri	181.000	%6
Etki Değerlendirme & Raporlama	149.207	%5
Marka Yönetimi ve İletişim	242.519	%8
İdari İşler ve Genel Giderler	246.641	%9
Öngörülemeyen Giderler	29.366	%1
Toplam Giderler	2.867.704	%100

öğretmen
ağı

